דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום רביעי, ח' באלול תשמ"ז, 2 בספטמבר 1987 • גליון 19212

היום 12 עמודים • המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

- ההחלטות הללו / תגור
- ציונות מעופפת / סדי פרויס
- לאכול קש בירושלים / שלמה גינוסר
- „תקבלו חוק מאורה" / חיים ביאור

דבר־אחד

מזג האויר

תחזית מזג האוויר ליום ג': בהיר. גובה הגלים 40־80 ס"מ.
טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות ליום ג': ירושלים 17 עד 30, רמת הגולן 18 עד 30, נהריה 22 עד 29, צפת 19 עד 29, חיפה 22 עד 31, טבריה 20 עד 35, עפולה 19 עד 34, שומרון 20 עד 32, תל אביב 20 עד 29, נמל התעופה בן־גוריון 22 עד 32, יריחו 22 עד 37, עזה 24 עד 30, אילת 25 עד 40, באר־שבע 20 עד 35.

שמיר מכנס שרי הליכוד במאמץ לבטל את ההחלטה על הלביא; מאיים להדיח את נסים

יו"ר ועדת חו"ב: טיפוח אשליות – משגה של הליכוד • רבין: הפיטורים – לא עכשיו – אפשר להתחיל מייד בפיתוח החלופות • חשש בצה"ל מלחץ של התע"א לקידום פרוייקטים • פגישת העובדים עם נסים וקיסר – בלא־כלום; נענו אתמול להפסיק ההפגנות

עובדי התעשיה האווירית, אתמול (צילום: שאול הרמים) ראה עמוד 3.

מאת אריה אור ושלמה גינוסר, כתבי „דבר"

ראש־הממשלה יצחק שמיר מכנס היום את שרי הליכוד במאמץ להביא לשינוי החלטת הממשלה להפסיק את פרוייקט הלביא. לסופר „דבר" נודע, כי במהלך הדיון ידרוש שר־האוצר משה נסים להזהר מהתנגדותו להמשך הפרוייקט, שאם לא כן עשוי ראש־הממשלה לשקול את החלטתו.

בתוך כך הודיע אתמול מנכ"ל התעשיה האווירית משה קרת, כי לא יוכל להשהות בהרבה את סיגור מכתבי הפיטורים לעובדי פרוייקט ה„לביא". קרת הורה אתמול להשהות את הגשת רשימת 3,000 המפוטרים הראשונים תוך היענות להנחיית שר־הבטחון יצחק רבין ולבקשת מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר. עם זאת גילה המנכ"ל, כי לפי שעה לא קיבלה התעשיה האווירית כל הזמנה חדשה או כל הוראה להמשיך בעבודה על חלק כלשהו של הלביא.

ראש־הממשלה יאמר היום לשר נסים, כי נוכח כפיית משמעת מפלגתית על השרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו ואילוצה להצביע בניגוד להכרתה ולמצפונה, חייב השר נסים לקבל את עמדת ראש־הממשלה ולהצביע עם חבריו בליכוד. אל ראש־הממשלה יצטרפו כל שרי תנועת „חירות", שעשויים לדרוש משר־האוצר לשנות את עמדתו או להסיק מסקנות אישיות מהכשלת עמדת ראש־הממשלה בהצבעה ביום א'. „ראש־הממשלה ישקול את צעדיו הבאים על־פי תגובתו של השר נסים", נאמר לסופר „דבר" במקור ממשלתי בכיר.

במקביל נמשך הלחץ על השר זבולון המר לשנות את עמדתו. השר המר אמר אתמול בתשובה על שאלות כתבים, כי נמסר לו שקיימת הצעה שתאפשר להמשיך בפרוייקט ה„לביא" תוך ביצוע חלופות צה"ל בלי לפגוע ביציבות. אם ישתכנע, שאכן אפשר להשיג את שלושת

(המשך בעמ' 2)

מאת גדי ילינק, [illegible]

מתיחות במשיכה לשרוד בין צה"ל והתעשיה האווירית על רקע חילופי השמועות בדבר היקף הפיטורים שמתבקשים מביטול פרויקט „הלביא" וכיצד עבודת הכנת התכניות הממשיות של פרויקטים חלופיים שיכללו בתכנית העבודה הרב־שנתית של צה"ל על חשבון התקציב המתפנה.

גורמים צבאיים הביעו במהלך הימים האחרונים חשש כי בלחץ פעילות הכתאי של התעשיה האווירית המתנהלת על־ידי ועדי העובדים והנהלה במישורים השונים, יופעלו לחצים על צה"ל לכלול ברשימת הפרוייקטים, עבודות שיופנו לתעשיה האווירית מעבר ומעל לצרכי העדיפות הנוכחיים בבטחון מבחינת הצבא.

בתוך כך מעריכים צוותי העבודה של מערכת הבטחון, צה"ל והתעשיות לבחון את ההיערכות המתבקשת מהמצב. ההערכה היא כי בתוך שבועיים־שלושה יגיעו לכלל גיבוש תכנית. אחד הצוותים בונה תת־צוות הפועל יחד עם משרד העבודה והרווחה לטפל אישית בכל עובד שיפוטר או שיופנה למסלול עבודה אחר.

בקרוב תחל עבודה משותפת של מערכת הבטחון בישראל והממשל האמריקאי לבחון את הדרכים למימוש הרצון הטוב האמריקאי לסייע לישראל להתגבר על משבר סגירת פרויקט „לביא". על־פי התכנון, יחלו מגעים בדרג סגן־שר ונספח צבאי בוואשינגטון ובינתיים לא מתוכננת נסיעה של שר הבטחון יצחק רבין בשבועות הקרובים לשם. שר האוצר משה נסים היוצא בשליחות הבונדס לארה"ב יידרש כנראה גם לענין זה אצל הממשל בוואשינגטון.

דעת העבודה והרווחה של הכנסת זימנה לישיבתה הבוקר את הצוות שהוקם במשרד הבטחון

(המשך בעמ' 2)

הסכמה ראשונה: תוספת של 100 שקל לבעלי שכר נמוך

האיגודים האקדמאים מתנגדים – מחשש למחיקת ההפרשיות בשכר

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

הסכמה ראשונה הסתמנה אתמול במשא־ומתן בין ההסתדרות לבין האוצר על הסכם השכר בשירות הציבורי: בעלי השכר הנמוך ביותר, 525 שקלים יקבלו תוספת שכר של כ־100 שקלים.

מרכזו של מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בתום הפגישה אתמול עולה כי בעלי השכר שמעל 525 שקלים יקבלו תוספת ב„סוד יורד", כלומר ככל שהשכר גבוה יותר, התוספת תהיה קטנה יותר.

שלוש וחצי שעות נמשכה הפגישה בין קיסר לבין השר נסים בבית הוועד הפועל של ההסתדרות. בפגישה שבה השתתפו גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הסכימו על השכר באוצר הלל רודאי, לא הצליחו הצדדים להגיע לסיכום לגבי התוספת שתשולם ברמות השכר שמעל 525 שקלים.

באשר לדרישת ההסתדרות לקצר את שבוע העבודה, נראה כי האוצר מוכן ליישם בהדרגה הסדר לפיו „יצומצם מספר שעות העבודה השבועיות. ואולם בעוד האוצר מדבר על הקלמה התהליך בפרק זמן של כארבע שנים, דורשת ההסתדרות שהמעבר לשבוע עבודה מקוצר יושלם בתוך שנתיים.

האיגודים בקיבוציות האקדמאים הגיבו אמש בהסתייגות רבה על ההבנה להענקה בעניין תוספת 100 שקלים לבעלי השכר הנמוך ביותר.

מזכיר הסתדרות האקדמאים במדעי החברה והרוח, יעקב אוניקובסקי אמר כי כיוון זה „אינו בא בחשבון", משום שבכך תוספת שקלית לפי „סוד יורד" עלולה לצמצם ואף למחוק את ההפרשיות בשכר ולהפוך על פיו את סולם הדירוג הקיים. הוא הסעים שהאיגודים האקדמאים מצדדים במתן תוספת אחידה שווה לכל רמות השכר, כדי להבטיח שמירה על הפערים הקיימים. לבעלי השכר הנמוך במיוחד מוכנים האקדמאים להסכים כי תשולם תוספת שקלית „קטנה בהרבה מ־100 שקל."

הדו"ח על הסכם השכר יימשך היום באמצעות צוותים בראשותם של הברפלד ורודאי. הבו"לד יכנס היום או מחר את מזכירי האיגודים המקצועיים כדי לקבל מהם אור ירוק להתקדם לקראת גיבוש ההסכם עם האוצר.

האפיפיור יוחנן פאולוס השני בפגישתו אתמול עם מנהיגי יהדות ארה"ב במעון הקיץ שלו בקסטל־גונדולפו. מימין נראה נשיא מועצת הקהילות בארה"ב הרב גילברט קלאפרמאן ובמרכז הרב מרדכי וקסמן. (צילום: א.פ)

<u>בפגישה יוצאת דופן של מנהיגי יהדות ארה"ב עם האפיפיור</u>

הוואתיקן מתכוון לפרסם מסמך שיגנה אנטישמיות

קאסטל־גנדולפו, איטליה (רויטר, א.פ). – מנהיגי יהדות ארה"ב נהלו אתמול שיחה חגיגית וקיימו עם האפיפיור יוחנן פאולוס השני והביעו בסיומה תקווה לשיפור היחסים עם הכנסיה הקתולית, שנפגעו בעקבות ביקור נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים בוואתיקן.

[illegible] היהודים, בראשות הרב גילברט קלאפרמאן, נפגשו עם האפיפיור ובכירים בוואתיקאן לשיחה בת 5½ שעות בקיץ [illegible] [illegible] לא [illegible] נראה שהוואתיקן [illegible] לפרסם מסמך רשמי בגנות האנטישמיות.

הרבנים אמרו, כי העלו בשיחות את שאלת ביקורו של ואלדהיים בוואתיקן בחודש יוני השנה וכן את שאלת כינון יחסים בין הכס הקדוש לישראל. לדבריהם, האפיפיור האזין להם באורך רוח, אולם הוא לא סטה [illegible]

(המשך בעמ' 2)

<u>ביום עיון על ההערכה המודיעינית</u>

נקודות־תורפה בשלום עם מצרים – „המודיעין עוקב"

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

[illegible]

[illegible]

כמעט ללא שיבושים נפתחה שנה"ל • המגזר הערבי שבת

ב־16 בתי־ספר שובשו הלימודים • הורים השביתו מוסדות חינוך במחאה על הפחתת שעות לימוד • האוניברסיטאות מאיימות לא לפתוח שנת הלימודים

מאת יעל פישביין ומהכתבים, כתבי „דבר"

שנת הלימודים נפתחה אתמול כמעט ללא שיבושים. - המגזר הערבי שבת במחאה על קיפוח. בתי־ספר דרוזיים, בדוויים ובתי־ספר במזרח ירושלים נמנעו מלהצטרף לשביתה.

ב־16 בתי ספר מתוך 8,000 מוסדות חינוך ו־2,000 בתי־ספר שובשה פתיחת שנת הלימודים על ידי השבתות. בשישה בתי ספר השיבושים נערכו על ידי ההורים שמחו על צפיפות והגדלת מספר הילדים בכיתות, עקב קיצוץ בשעות הוראה. במספר מקומות בארץ, ביחוד במגזר ההתיישבותי, הושבתו הלימודים בגלל סגירת בתי ספר קטנים (האחודתם עם בתי ספר אזוריים.

דובר משרד החינוך נסר כי זוהי פעם ראשונה שהורים משביתים לימודים על רקע הפחתת שעות לימוד. תופעה זו מיוחסת במשרד החינוך לקיצוצים בתקציב. בבכל שנה השביתו הורים גני ילדים ובתי ספר בגלל התנגדות למנהלים, למורים או למבנים. שר החינוך יצחק נבון איחל אתמול שנת לימודים מוצלחת לכל הגורמים המעורבים בחינוך.

במבשרת ציון נסגר אתמול בעזרת המשטרה בית־ספר שהוקם על־ידי הורים חרדים ללא היתר.

בבית שאן הושבתו בתי הספר בגלל היעדר מוגנים. משרד החינוך תומך באספקת מוגנים לבית שאן אך אין לו תקציב לכך.

ילדי כתה ז' בקיבוץ כפר מנחם שובצו על ידי משרד החינוך להמשיך ביניים מחוץ לקיבוץ ונשארו ללמוד בקיבוץ. משרד החינוך הודיע שאם הילדים לא ילכו לחטיבת הביניים, הוא לא יקצה שעות לבית־הספר.

ברמלה בנער הורים מהילדים הבודדים להיכנס לכיתות עקב קיצוץ שעות ההוראה. מפקח משרד החינוך נשלח לבדוק את טענת ההורים.

בחצור הגלילית הושבתו בתי ספר מאותה סיבה.

- לפי הערכת משרד החינוך יש כי 100 בתי־ספר בהם פועל „חינוך אפור" וההורים מעסיקים מורים על חשבונם. שר החינוך פנה למבקר המדינה על מנת שיבדוק את היקף התופעה. הדוח המספק של משרד החינוך יבדוק את ההיבטים החוקיים שלה. פרופ' רינה שפירא מאוניברסיטת תל אביב התבקשה להכין נייר עבודה על היבטיה החינוכיים והחברתיים של התופעה ואילו אגף התקציבים במשרד החינוך התבקש לבדוק את תקציבי הרווחה על מנת לראות אם ניתן להקצות בסוף להשוואה החינוך הניתן לאוכלוסיה חלשות לזה הניתן על ידי הורים באוכלוסיות מבוססות.

ב„קו פתוח" שקיימה אתמול הסתדרות המורים, היה הנינוי

(המשך בעמ' 2)

ואננו לא הספיק להעיד אתמול הדיון – „בדלתיים סגורות לגמרי"

השופטים התלוננו על החום באולם שחלונותיו נאטמו מטעמי בטחון

(צילום: לשכת העיתונות הממשלתית)

מאת יהודה ליף, סופר „דבר" בירושלים

מרדכי ואנונו לא העיד אתמול במשפטו המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים. צפוי שעדותו תימשך היום.

שלא כמו בשני ימי הדיון הראשונים, נמנע אתמול שבכי ואנונו מלמסור פרטים כלשהם על מהלך המשפט. „הדיון התנהל בדלתיים סגורות לגמרי", אמר הסניגור עו"ד אביגדור פלדמן בתום כמעט שעות הישיבה.

על פי הידוע, נמשך אתמול עד הצהרים חקירתו של עוזרו ... גנשב קיבל [illegible] לא נותר זמן לשמיעת עדותו של הנאשם.

[illegible] השופטים התלוננו באוזני הסנגור על החום הכבד השורר באולם, שחלונותיו נאטמו בקירות־גבס כדי למנוע ... מטעמי בטחון.

מציעי ואננו לפרס נובל איחרו המועד

מאת רלה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – דובר ועדת פרס נובל באוסלו אישר אתמול, כי מועמדותו של מרדכי ואנונו לקבלת פרס נובל לשלום – הוסרה.

הדובר סירב לומר מי הגיש את מועמדותו של ואנונו ואמר, כי אנשים בכל רחבי העולם יכולו לעשות זאת.

קרן ברטרנד ראסל הגישה את שמו של ואנונו כמועמד לוועדה. היה שהבקשה הוגשה באיחור, לא הספיקו להכניס לרשימת המועמדים לשנת 1987 והיא יהיה בין מועמדי 1988.

הערב ההחלטה על פרישת ש"ס מהקואליציה בירושלים

קולק הבטיח למשלחת המפד"ל לפעול לסגירת קולנוע בית־אגרון בלילות־שבת

מאת יהם לוי, סופר „דבר" בירושלים

סגן ראש עיריית ירושלים וראש סיעת ש"ס במועצת העיר הרב נסים זאב ימליץ הערב בפני מועצת הכמי התורה לפרוש מן הקואליציה העירונית.

לכינוס המועצה שיתקיים בישיבת „חזון עובדיה" הוזמנו גם הרב יצחק פרץ וחברי הכנסת של ש"ס ולא מן הנמנע כי החלטה על פרישת ש"ס מן הקואליציה העירונית תביא גם לפרישתה מן הקואליציה בכנסת.

הרב זאב אמר אתמול כי ימליץ על פרישה מן הקואליציה בעיריה משום שכל פגישותיו עם ראש העיריה לא הביאו להפסקת הקרנות הסרטים בלילות שבת בעיר.

הרב זאב נפגש אתמול עם יו"ר סיעת „ירושלים אחת" ועם מזכיר המחוז במפלגת העבודה עמנואל זיסמן בענין הקרנות הסרטים.

(המשך בעמ' 2)

הסכם קשרים דיפלומטיים עם הונגריה – בעוד 6 ימים

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

בעוד שישה ימים יתגבר בשוויץ נציגי ישראל והונגריה על הסכם לחידוש הקשרים הדיפלומטיים ביניהם.

שתי המדינות יפתחו „משרדי אינטרסים" בבודאפשט ובתל־אביב. המשרד הישראלי יפעל בחסות שגרירות שווייץ והמשרד ההונגרי בחסות שגרירות שוודיה. כמה שבועות לאחר החתימה על ההסכם יחליפו שתי המדינות נציגים דיפלומטיים – שלושה בכל הנראה מכל צד. מתכונת פתיחת המשרדים זהה לזו שהיתה לפני כמה חודשים בין ישראל לפולין. המגעים בקשר לחידוש הקשרים הדיפלומטיים בין שתי המדינות נמשכים זה זמן מה בשיחות בוינה בין פקידים של משרדי החוץ.

<u>שר הבטחון לח"כ ארצי:</u>

שחרור מאסיבי ממילואים של בני 50 – מהשנה הבאה

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בכנסת

החל בשנה הבאה יהיה שחרור מאסיבי של בני 50 ומעלה המשרתים במילואים – אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין לח"כ יצחק ארצי מ„המרכז החופשי" שביקש להקן את החוק כך שבני חמישים ומעלה לא ישרתו עוד במילואים.

שר הבטחון אינו מחייב תיקון החוק, אבל הבטיח כי החל בשנה הבאה ישוחררו רבים מאוד מבני חמישים ומעלה משירות מילואים, אלא אם כן יתנדבו להמשיך בשירות. על שאלתו של ח"כ ארצי מדוע לא יגוייסו בני הישיבות להג"א, השיב שר הבטחון כי יש כאן בעיה פוליטית סבוכה. יחד עם זאת, הוא הדגיש את חשיבותה של הכשרת כוחות מקצועיים להג"א, שכן במלחמה הבאה העורף עלול להיות פגיע יותר.

שיתוף ערב הסעודית בוועידת שלום אזורית הציע שמיר לסנטור גור

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר מציע לשתף את ערב הסעודית בוועידת שלום אזורית. הוא העלה את ההצעה בשיחה אתמול עם הסנטור הדמוקרטי ממדינת טנסי אלברט גור.

ראש הממשלה ציין כי בנוסף למצרים, ישראל, הנציגות ירדנית פלסטינית תוכל גם ערב הסעודית להשתתף בוועידה כזו. יצחק שמיר שב וחזר על התנגדותו לרעיון הוועידה הבינלאומית. הוא הביע תקוה כי ישראל וירדן יוכלו לפתוח במשא ובמתן ישיר ואמר כי יש לו כמה רעיונות והצעות כיצד להביא לפתיחת השיחות.

הסבא של אשת פולארד יקבל בקרוב 30,000 דולר מן הוועד הישראלי

מאת נתן רוזן, סופר „דבר"

„סבא הנדרסון", סבה של אן הנדרסון־פולארד, עומד לקבל בימים הקרובים סכום של 30,000 דולארים מ„הוועד למען פולארד" בישראל, לכיסוי חובם של בני הזוג פולארד לעורכי הדין.

„סבא הנדרסון" היה הראשון מבין בני משפחת פולארד שנחלץ לעזרת בני הזוג. הקשיש, שהיה כל חייו כהה פחם, החליט להעביר לנכדתו את הכסף שהיה לו בחסכונו הפרטי ונועד לקיום.

ב„הוועד הישראלי למען פולארד" בתל־אביב נמסר אתמול, כי קרן־פולארד באינדיאנה, שמנוהלת על ידי האב מוריס פולארד, במשיכה לפעול. לקרן זו הועברו 20,000 דולאר.

חוסיין בביקור־פתע בדמשק; דן בפיסגה

דמשק (רויטר). – חוסיין מלך ירדן הגיע אתמול לדמשק לביקור פתע במסגרה להמשיך בהתייעצות השלום בין סוריה ובין עיראק לקראת כינוס אפשרי של ועידת פיסגה ערבית בענין מלחמת המפרץ הפרסי.

אולם דיפלומטים בדמשק אמרו כי סיכויי הצלחתו של חוסיין הם קלושים, זאת על רקע ההתקפות המחודשות מצד סוריה על ממשלת עיראק ועל נשיאה. חוסיין, שזהו מסעו השני לסוריה תוך ארבעה חודשים, אמור להיפגש עם הנשיא חאפז אל אסד, אולם לא נמסרו פרטים על תוכן השיחות.

גידול חד ביבוא קונדומים לישראל

מאת דני גינב, סופר הכלכלי של „דבר"

בהלת האיידס שהכתיקה גם ארצנה, הביאה לגידול חד ביבוא קונדומים. זאת, על רקע הפירסומים האחרונים בדבר הצורך באמצעי־מניעה.

ממשרד התעשיה והמסחר נמסר אתמול, כי בשבעת החודשים הראשונים של השנה יובאו לישראל קונדומים (המסווגים על־פי תקנות המכס כמוצרים הגייניים העשויים מגומי) בשווי של 534 אלף דולר. בכל השנה שעברה 1986 יובאו ארצה קונדומים בשווי של 591 אלף דולר ובשנת 1985 היה היבוא 271 אלף דולר בלבד. עיקר היבוא של קונדומים לישראל הוא ממדינות השוק האירופי המשותף: בריטניה, גרמניה ואיטליה. ואולם היה גם יבוא בכמויות קטנות מהמזרח הרחוק.

רבין בסיור במושב מרגליות:

„הסורים קוראים לארגוני טרור לפעול באזור הבטחון"

מאת יוסי ליברמן, סופר „דבר" בגליל המערבי

„הסורים אינם מעורבים אמנם במתרחש באחרונה ברצועת הבטחון, אבל במדיניותם המוצהרת הם קוראים לארגוני המחבלים לפעול נגד איזור הבטחון. יתירה מזאת, האמורים בסוריה לארגוני הטרור הפלשתיניים הקרובים להם בהדרכה כיצד לבצע פעולות טרור". כך אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין במהלך ביקור מפתיע שערך במושב מרגליות שעל גבול הצפון.

שר הבטחון הוסיף כי במדיניות זו של הסורים אין כל חדש וכי כבר כמה שנים הם נוקטים טאקטיקה זו. בהתייחסו לירי של המחבלים בשבת לעבר צה"ל מתוך עמדות של יוניפי"ל, אמר רבין: „יש לנו בעיות עם יוניפי"ל אני מקווה שהן ייפתרו בהקדם".

באשר לפעולות היזומות שנוקט באחרונה צה"ל במרחבים בלבנון, אמר רבין, כי שיטת פעולה זו השיגה את מטרתה: אורח חיים בטחוני לישובי הצפון, והראיה – באותה תקופה לא נהרג אף אזרח ישראלי אחד בהתקפת טרור מדרום לבנון.

בעקבות הפירסום ב„דבר"

משרד השיכון התנצל בפני מיצנע על הדפסת שמו כמשתתף בטקס באבני־חפץ

מאת אוריאל בקיעמי, סופר „דבר"

מנכ"ל משרד השיכון, עמוס אונגר, התנצל אתמול בפני אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע על השימוש בשמו, בטקס הנחת אבן־הפינה המבנים היה בישוב „אבני־חפץ".

כזכור, פרסם אתמול „דבר", כי משרד השיכון עשה „תרגיל" לאלוף מיצנע והפיץ הזמנות בהן נאמר שבטקס באבני־חפץ ישתתפו השר לוי ואלוף הפיקוד מיצנע, אולם הדבר נעשה ללא ידיעת האלוף והוא לא יופיע היום לטקס.

במשרד השיכון החליפו אתמול האשמות הדדיות בדבר שרבוב שמו של האלוף מיצנע לטקס באבני־חפץ.

מנכ"ל המשרד, עמוס אונגר, אמר לאלוף שפירסום שמו בהזמנה ללא ידיעתו, נבע מטעות טכנית. הוא הצטער באלוף להופיע, למרות התקיעה לטקס. אולם סדר יומו של האלוף כבר נקבע קודם־לכן, והוא לא ישתתף בטקס.

גורם בכיר במשרד השיכון אמר אתמול ל„דבר", שזו כבר הפעם השניה תוך חודש שעושים שימוש בשמו של מיצנע ללא ידיעתו. בתחילת החודש הניח השר לוי את אבן הפינה לישוב „צופית" בשומרון. וגם בהזמנה לטקס זה, נאמר שהאלוף מיצנע יופיע. אך הוא נעדר ממנו, כשום שהדבר נעשה ללא ידיעתו ולא תואם עימו כלל.

לחלופין, הציעו המארגנים לפרסם את היעדרותו של האלוף כמניעים פוליטיים, במקרה שייעדר מן הטקס.

אבני־חפץ הוא הישוב האחרון מבין ששת הישובים שהוסכם על הקמתם בהסכם הקואליציוני. הוא שוכן כ־8 ק"מ מדרום־מזרח לטול־כרם. לפני כחודשיים, שיגר השר שרון מרקסור למקום כדי להתחיל בעבודות התשתית. שר הבטחון יצחק רבין בנע את תחילת העבודות, בטענה שאין להם אישור.

ארה"ב מבקשת מעיראק להפסיק לתקוף מטרות נפט איראניות

מנאמה (עייר עייצ וא.ס.) – . הצי האמריקאי חילץ אתמול בבוקר מיים עיראקי כמימי המפרץ הפרסי, לאחר שזה הוטל ככל הנראה על ידי טייס איראני. איראן הודיעה אתמול, כי הפילה שני מטוסי קרב עיראקיים, בעוד עיראק חידשה את התקפות האוויר שלה על ספינות איראניות ועל מתקנים כלכליים על אדמת איראן.

מקורות דיפלומטיים בוואשינגטון אמרו, כי ארה"ב תבעה מעיראק להפסיק את התקפותיה במפרץ, ועיראק דחתה תביעה זו והגדירה אותה „מפתיעה ומצערת". לדברי העיתון „וואשינגטון פוסט" פנה עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי לשגריר העיראקי בוואשינגטון בבקשה שארצו תפסיק לתקוף מיכליות נפט איראניות במפרץ.

גם בריטניה פנתה בבקשה דומה לעיראק, ולמיופה הכוח העיראקי בלונדון נאמר כי התקפות ארצו על מטרות נפט איראניות עלולות להגביר את המתיחות במפרץ ולהכשיל את מאמצי האו"ם לשים קץ לסכסוך.

איראן הודיעה אתמול באורח רשמי לאו"ם, כי בכוונתה לתקוף את עיראק, בכל האמצעים העומדים לרשותה, כל עוד ממשיכה בגדאד להתקיף מיתקני נפט איראניים במפרץ. אתמול נמסר כי מיכלית ספרדית התקפה על ידי לוחמי קומנדו איראניים במרכז המפרץ. לא נמסרו פרטים על נזק שנגרם למיכלית או על נפגעים.

הגרלת הלוטו

בהגרלת הלוטו עלו בגורל המספרים הבאים: 42 40 8 29 18 13 המספר הנוסף 12.

שביעות־רצון ב„הדסה" מהתאוששות מושתל הלב

מאת יורב לוי סופר „דבר" בירושלים

שבוע לאחר שהושתל בחזהו לב חדש, ממשיך מצבו של עזריה מצרי להשתפר.

הרופאים הביעו אתמול שביעות־רצון מקצב התאוששותו מן הניתוח הקשה. ביומיים האחרונים חל שיפור בתפקוד הלב החדש וכן במערכת הנשימה. בדיקות רפואיות שמבוצעות בגופו מלמדות כי גם יתר־המערכות מתפקדות היטב.

מצרי ממשיך לקבל טיפול תרופתי נגד דחיה של הלב החדש ומבצע פעולות פיזיותרפיה בסיוע האחיות.

הרופאים מקווים, כי אם קצב ההתאוששות ייבסס ניתן יהיה להעביר את מצרי מחדר ההתאוששות למחלקה בסוף שבוע זה או בשבוע הבא.

סיכום המאזן האסטרטגי של 86 – בשבוע הבא

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בשבוע הבא יפורסם המרכז למחקרים אסטרטגיים ע"ש יפה שליד אוניברסיטת תל־אביב את ספר סיכום המאזן האסטרטגי לשנת 86.

נודע, כי לראשונה יכלול הספר, המקובל בספרות העולמית בתחום זה כבעל מידע רב ומפורט ואמין, גם פרק שיעסוק באמצעי לחימה לא קונבנציונליים. ככל הנראה יעסוק הפרק באמצעים כימיים דווקא ויתמקד בפעילות הפיתוח והייצור בתחום הזה בעיראק וסוריה המובילות על־פי המידע במזרח התיכון בזירוז.

שמיר מכנס

(המשך מעמ' 1)

היעדים גם יחד, הוא עשוי לשקול את שיבר עמדתו.

עובדי התעשיה האווירית עוקבים בדריכות אחרי פעילותו של ראש־הממשלה ומשתדלים לכוון את צעדיהם כך, שיסייעו לו להביא לשינוי ההחלטה לקרקע את ה„לביא". העבודה על הפרוייקט נפסקה סופית. בתגובה על ידיעות, כי יש כוונה להכשיר בסיסות־הגיסור, אמר אחד מראשי הפרוייקט, כי „זו תהיה אתנות ולא ניתן ידינו לכך". גם ביתר המחלקות מתנהלת העבודה בעצלתיים והמנכ"ל קרת קרא אמש לעובדים לחזור לעבודה תקינה.

נגד היהות

יו"ר ועדת החוץ והבטחון אבא אבן, אמר כי הליכוד יעשה מיסגה חמור אם יעודד הזות בדבר שינוי החלטת הממשלה בענין ה„לביא", שהיא „אחת ההחלטות האמיצות והחשובות של ממשלה ישראלית". אבן סיבה את שר הבטחון על ההבהרות שהשמיע לגבי החלטת הממשלה. „החלטה זאת לא היתה נגד ה„לביא", כי אם בעד תפיסה בטחונית ספרייה ופוריה. אין שום הצדקה לתחזיות אפוקליפטיות בדבר ריבוי הירידה או התייבשות הטכנולוגיה. האתגרים לתועה מדעית וטכנולוגית הם רבים וחשובים, לא כולם בתחום הבטחוני" אמר ח"כ אבן.

שר הבטחון יצחק רבין, אמר כי המשימה עכשו היא להוסיף מרכיבי איכות חדשים לאמצעי הלחימה של צה"ל שפיתוחם של רבים מהם הסתיים כבר, אך לא היה כסף לייצרם.

בהופיעו בפני ועדת החוץ והבטחון אמר רבין כי יש חלופות שכבר עכשו אפשר להתחיל לעבוד עליהן, גם בתעשיה האווירית. רבין אמר עוד, כי יש תת־מערכות ורכיבים ב„לביא" שפיתוחם יימשך גם לאחר החלטת הממשלה להפסיק את פרוייקט ה„לביא". הוא חזר ואמר כי לא יהיו עכשו פיטורים בתעשיה האווירית. „קודם כל צריכה להיעשות עבודה רצינית של בחינה ובדיקה, עבודה פרטנית. שבמהלכה ייבדק כל פרוייקט ופרוייקט. זאת תהיה תקופת־מעבר כואבת ויהיו גם פיטורים. איני יודע כמה יפוטרו. אבל זה לא יקרה עכשו" אמר שר הבטחון.

ישיבתה של ועדת החוץ והביטחון התנהלה אתמול באווירה מתוחה ובשלב אחד של הדיון אף איימו כמה מחברי הליכוד לעזוב את הישיבה אם ח"כ יוסי שריד „רצ" לא יחזור בו מדברים שהטיח בשר אריאל שרון. שר הבטחון התערב בדיון מספר פעמים כדי להגיב על דבריהם של חברי הוועדה.

ראשון הדוברים היה ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) שחלק שבחים לשר הבטחון על הופעתו שלשום בטלוויזיה. „הופעה זאת היתה חשובה מפני שיש מי שמבלבל את המוח ויש מי שרוצה ללבות את האש" אמר גרנות. לדבריו, איש לא ניצח בהחלטה על הפסקת פרוייקט ה„לביא", אולי רק השכל הישר ובטחון ישראל.

לששני האחראים

ח"כ שריד כנה את „ארבעת פשעיהם של האחראים לפרוייקט הלביא": קבלת החלטה גורלית מעיקרה, המשך המבשלה הזאת במשך שמונה שנים, הורדה לטמיון של מיליארד וחצי דולרים, ולכתם של 50,000 עובדים שולל. ח"כ שריד קרא לקבל את התפטרותו של השר ארנס „שבא מתרבות אחרת, ומשלם עכשו את המחיר של הטעות הנוראה". לדבריו גם אחרים, שהיו שותפים לארנס באותה טעות, צריכים ללכת.

דבריו הבאים של ח"כ שריד עוררו סערה. הוא הגדיר את ראש הממשלה יצחק שמיר ואת השר אריאל שרון „שועלים קטנים או גדולים שרצים להמשיך ולתבל גם אחרי שהממשלה החליטה מה שהחליטה". שריד הוסיף: „בראש מפגיני התעשיה האווירית עומד אריאל שרון, הדמגוג והאיש המושחת הזה, שבעת ובעונה אחת גם יושב בממשלה וגם מבריד נגדה וממשיך לזרוע אשליות בליבם של העובדים כאילו תבוא החלטה אחרת בענין הלביא". הוא גם מסמן להם את הכתובות שלשם צריך ללכת ולהפגין, כתובותיהם של אלה שהצא, ולהשריש בינה אותם ב„מי שרצים לסגור את כל המדינה".

דברים אלה גררו תגובות חריפות מספסלי הליכוד. בין השאר קראו לעבר שריד: „אתה בעצמך מושחת".

(המשך מעמ' 1)

לנושא תעסוקה חלופית בעקבות סגירת פרוייקט ה„לביא".

הנושא שירון יהיה מניעת צימצום העבודה וסגירת מפעלים בערי הפיתוח בעקבות ההחלטה על ה„לביא".

מאות מעובדי התעשייה האווירית שהתגודדו אתמול בצהריים סביב בניין הוועד הפועל של ההסתדרות, לקראת בואו של שר האוצר משה נסים לשיחות עם ראשי ההסתדרות בעניין הסכם השכר, שלחו משלחת קטנה של ראשי ארגון העובדים לפגישה עם השר נסים ועם קיסר. המשלחת חזרה ותבעה שינוי בהחלטת הממשלה נגד המשך יצורו של ה„לביא". בתום הפגישה נראה יו"ר ועד העובדים בתעשייה האווירית יעקב שפי, כאוכזב למדי. לשר נסים לא היתה בשורה עבורו אלא רק הבטחה כי „ייעשו מאמצים כדי להמעיט את הנזק שנגרם לתעשייה האווירית מבחינת התעסוקה והשמירה על כשרה הטכנולוגי".

פרישת ש"ס

(המשך מעמ' 1)

ויסמן הסביר כי עמדת הסיעה שוללת הקרנת סרטים בבתי קולנוע מסחריים, אך תומכת בהקרנת סרטים במועדונים, מתנ"סים ובתי תרבות כמו הסינמטק.

ראש עיריית ירושלים טדי קולק אמר אמש למשלחת של נציגי המפד"ל בירושלים כי בכוונתו לפעול לסגירת קולנוע בית אגרון בלילות שבת, אך אין בדעתו להפסיק את פעולת הסינמטק בשבת, ובכוונתו גם לפתוח את המתנ"סים השכונתיים לפעולות תרבות.

מאבק ציבורי

מטה המאבק למען חופש התרבות בירושלים יפתח במאבק ציבורי לשינוי הפסיקה העירונית, כדי שניתן יהיה לפתוח מוסדות ציבור לפעילות תרבות ובידור בלילות שבת. המטה החליט להציב דוכני החתמה במרכז ירושלים ולרתום לנושא את הציבור.

נחמקין: מדיניות הממשלה הרסה את המגזר החקלאי

כותב עוד בתשובה על מכתב שהפיץ פרס: „אסון לאומי כבד יותר מהפסקת פרוייקט ה„לביא"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר החקלאות, אריה נחמקין, קבע במכתב לממלא־מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, כי מדיניות הממשלה הרסה את המגזר החקלאי והיצרני – וזהו אסון לאומי כבד יותר מהפסקת פרוייקט ה„לביא".

דבריו של נחמקין נכתבו בתשובה על מכתב שממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס הפיץ בין שרי הממשלה.

פרס הפיץ בין השרים מכתב שהעביר לו מושבניק מינבאל, ובו הוא טוען כי מי שעסק בכסף – עשה כסף ומי שעסק בחקלאות – פשט את הרגל.

במכתב אל כל שרי הממשלה, כתב פרס: „בפגישה אתי טען יואל צימרמן מינבאל, שמשפחתו מעבדת את האדמה זה קרוב ל־100 שנים, והנה לאחר עמל אין קץ והישגים חקלאיים, הוא מוצא שהאדמה שאותה עיבדה משפחתו שייכת לבנקים יותר מאשר לה".

שר החקלאות אריה נחמקין שקיבל את המכתב יחד עם כל חברי הממשלה, השיב במכתב לשמעון פרס, שאת העתקו העביר לכל שרי המערך. נחמקין כותב: „את מכתבך צריך לשלוח ליועצינו במשרד האוצר, בבנק ישראל ובבנקים שאת דעתם באשר למדיניות הכלכלית קיבלנו בעת כעתנך כראש ממשלה, כתורה מסיני.

„לא הבנקים קובעים את המדיניות אלא הממשלה, האוצר ובנק ישראל. הבנקים הם מבצעי המדיניות המקבלים עמלה ומאפשרות להם „לחיות טוב", לשלם משכורות מכובדות ומס הכנסה.

„משקו של יואל צימרמן אינו שייך לבנקים", ממשיך נחמקין, „אלא לבנק ישראל ובאמצעותו לאוצר ולמפקידים, שהם אזרחי מדינת ישראל, כל זאת בגלל מדיניות, שממשלת ישראל שאנו חברים בה, קבעה מתוך כוונה טובה, ותשובה, שמטרתה היתה להוריד או להקטין את האינפלציה. מדיניות זו גרמה נזקים כבדים עד כדי הרס למגזר היצרני בכלל, ולמגזר החקלאי בפרט. לחקלאי הבודד או לגזבר בקיבוץ ובמושב קשה יותר בגלל מצבו, מעמדו תפקידו כמנהל משק כשחלקם גם היו, לעתים לא אחראיים ולא זהירים מספיק. בעיני זהו אסון לאומי קשה ומסוכן כמובן, פי כמה מהפסקת פרוייקט הלביא בגלל הקשר הישיר למקור המשאבים", מסיים שר החקלאות את מכתבו.

מפגינים מבית־שאן והגולן הניפו אגרופים לעבר נסים

מאת יוסי ליברמן, סופר „דבר" בגליל המערבי

עשרות מפגינים מבית־שאן ומרמת־הגולן כמעט פגעו פיזית בשר האוצר משה נסים כהניפם לעברו אגרופים קמוצים. חמישה אנשי מג"ב גוננו על השר בגופם ומנעו מהמפגינים לפגוע בו.

היה זה במהלך טקס הנחת אבן פינה למפעל המים בגליל התחתון. עשרות מעובדי מפעל רד"א בבית־שאן ו„תעשיות גולן" מהישוב הקהילתי בני יהודה, שנפגעו מהפסקת פרוייקט ה„לביא", הקיפו את שולחן הנשיאות וטלטלו אותו. העובדים קראו בקולי קולות קריאות לעבר השר: „נסים הביתה" והניפו שלטים בגנות ההחלטה לסגור את ה„לביא".

כשראה השר נסים את התגובה הקשה של המפגינים, הוליט לחזור על נאומו. מארגני הטקס לא ויתרו וכשנקרא שר האוצר לחתום על מגילת היסוד של מפעל המים התפרצו לעברו עשרות המפגינים, הקיפו אותו מכל עבר והניפו אגרופים קמוצים אל מול פניו. קומץ אנשי מג"ב שנכח במקום הועיק תגבורת מגזרת העמקים.

אחרי 20 ימי התבצרות

עובדי „רום כרמל" – התפנו

מאת יוסף סילבסקי, סופר „דבר" בחיפה

פועלי „רום כרמל" פינו אתמול את המפעל אחרי 20 יום של התבצרות בו וצייתו בכך להחלטת בית־המשפט הגבוה לצדק.

הפועלים ובני משפחותיהם, שערכו הפגנת מחאה נגד סגירת המפעל, סתמו משך כמחצית השעה את כביש חיפה־תל־אביב. כוחות משטרה גדולים שהגיעו למקום לא התערבו, למרות שלמפגינים ניתנה האפשרות להפגין רק בשולי הכביש, והתנועה הופנתה לדרכים אחרות.

ראש המועצה המקומית ראובן ביגור הודיע שהמועצה מעמידה את בניינה לרשות מטה המאבק של הפועלים המפוטרים. היום תופיע משלחת המטה בפני ועדת העבודה הרווחה של הכנסת, ומחר יתדיינו הצדדים, בציבוי קונצרן „אורדן" ונציגי הפועלים לבית הדין לעבודה על מהלך הפר"מ בינתיים. כמו־כן, בשבוע שעבר ביקשו הנותבים מבית הדין לבטל את מכתבי הפיטורין של הפועלים השופט נענה לצדדים אינה לנהל מו"מ בענין זה במשך שבוע ימים.

כמעט ללא

(המשך מעמ' 1)

האפור הנושא הבולט. מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר טען כי החינוך האפור גורם לפערים חברתיים ואם יש צורך להעשיר את החינוך, מוטב שהדבר ייעשה על ידי הטלת מס מודרג ולא באופן סקרי על ידי הורים. ב„קו הפתוח" התברר שבבית ספר באריאל מקבלים תלמידים כמות של 50 שעות בשבוע במתימוסיקה, מחשבים ופיסיקה, ולעומת זה בבית ספר „רנה קאסן" בירושלים, צופפו 44 תלמידים בכיתות היסודיות.

מרכזים שובתים

היום שובתים 18 מרכזים להכשרה מקצועית ובהם 8,000 תלמידים ו־400 מורים. המרכזים נמצאים בבעלות משרד העבודה והשביתה היא במחאה על סגירת המרכז להכשרה „אורים" בטבעון וגיסותי 15 מרכזים.

יו"ר הסתדרות המורים בחינוך העל־יסודי בהסתדרות המורים דב רוזן קורה להקפיא את הלימודים בכל המוסדות מסוג זה. לדבריו משרד העבודה אינו מסוגל לנהל כראוי את המרכזים ויש להעבירם למשרד החינוך.

דובר משרד העבודה והרווחה מסר בתגובה כי הלימודים במוסדות ההכשרה להנוכים יתקיימו כרגיל, ורק בחלק ממרכזי ההכשרה.

למגזרים ישבתו הלימודים.

במגזר הערבי

השביתה במערכת החינוך הערבית וברשויות המקומיות היתה אתמול במעט מלאה, והקיפה כ־230,000 תלמידים בתי־ספר וגני־הילדים. מטה השביתה החליט לקיים ב־9 בספטמבר הפגנה מול משרד החינוך בהשתתפות ראשי המועצות הערביות וועדי ההורים בבתי־הספר הערביים.

„סל תרבות"

כ־125,000 תלמידים יקבלו בשנת הלימודים הרשה העשרה תרבותית ואמנותית במסגרת פרוייקט „סל תרבות". כל תלמיד יוכל להשתתף במשך השנה הקרובה במספר פעולות בתחומי תיאטרון, מוסיקה, מחול, אמנות פלסטית וקולנוע.

האוניברסיטאות מאיימות

ועד ראשי האוניברסיטאות (ור"ה) הודיע אתמול שפתיחת שנת הלימודים במוסדות להשכלה הגבוהה אינה מובטחת כל עוד הממשלה לא החליטה להגדיל הקצבותיה.

ראשי האוניברסיטאות מסכימים לשבת בוועדה ציבורית לבדיקת שכר הלימוד באוניברסיטאות, שבראשות מנכ"ל משרד הפנים לשעבר, חיים קוברסקי, אולם על ועדת קוברסקי הוטל לדון בשכר הלימוד החל מתשמ"ט ואילך. ראשי האוניברסיטאות הביעו תמיהה מדוע אין שר החינוך דואג ליישב תחילה את עניין שכר הלימוד באוניברסיטאות לשנת תשמ"ח.

ור"ה הביע תדהמה למקרא הדיווחים על הודעת שר החינוך שארבע אוניברסיטאות הסכימו לגבות 1,350 דולר כשכר לימוד לשנת לימוד תשמ"ח, בהתאם להחלטת הממשלה. לטענת ור"ה אף אוניברסיטה לא נתנה הסכמתה לכך וההודעה אינה נכונה.

יועץ שר החינוך ד"ר רב גולדברגר מסר בתגובה שההודעה של הזינוך התייחסה לתשלום הראשון של שכר הלימוד.

הוואתיקן

(המשך מעמ' 1)

בעמדותיה הקבועות של הכנסיה בנוגע לישראל.

הפגישה נערכה ערב ביקורו של יוחנן פאולוס השני בארה"ב בשבוע הבא, שם צפויה לו בין השאר פגישה עם מנהיגים יהודים במיאמי. סינגאון חזה, כי הפגישה במיאמי תהיה הצלחה. „אני צופה שהאפיפיור יצהיר הצהרה חשובה ביותר על יחסי הכנסיה עם העם היהודי".

המנהיגים היהודים ספרו לכתבים, כי הוואתיקן עתיד לפרסם מסמך חשוב על האנטישמיות ועל השמדת יהודי אירופה במלחמת העולם. הם סיפרו, כי את ההצעה העלה הקארדינאל ההולנדי יוהאנס וילרבראנד, האחראי ליחסי הוואתיקן עם דתות אחרות.

רפי סוויסה ל„שוק החופשי"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

רפאל סויסה, לשעבר נציב שירות בתי הסוהר, עזב את מקום עבודתו בסוכנות הנסיעות „מלחי" בתל־אביב. הוא נימק זאת, לדברי אנשי סוכנות הנסיעות, ביציאה ל„שוק הפרטי" באורח עצמאי.

מאז פרש משירות בתי הסוהר עבד סויסה בסוכנות הנסיעות „תור מושב" ואחר כך ב„מלחי". הוא אף ניסה לקבל משמעון פרס „סידור עבודה", אך לעת עתה לא הוסדר הדבר במפלגת העבודה.

שִׁיבָה טוֹבָה

כי באה העת לחזור הביתה

350.000 ישראלים ירדו מהארץ.
לרבים מתושבי המדינה קרובים וידידים שעזבו.
חיוני ואפשרי לעודד ישראלים לחזור הביתה.

ספרו לקרוביכם וחבריכם השוהים בחו"ל שמצפים להם בבית.

לקראת ראש השנה שילחו להם ברכת שיבה טובה וצרפו מידע על אפשרויות השיבה לישראל.

במשרד הקליטה ישמחו לספק לך:
- גלויות שנה טובה – שיבה טובה.
- חוברת "מצפים לך בבית" – מידע וסיוע לתושבים חוזרים.
- עלון מידע על אפשרויות השקעה בישראל.
- דרכים למציאת תעסוקה.
- פלקט שיבה טובה.
- מידע כללי בנושאי: מנהל הסטודנטים, צה"ל, קטינים חוזרים, דיור, והעברת מכס.

לקבלת חומר אנא פנו למשרד הקליטה בין השעות 0.900 – 13.00

חיפה: 04-666311, עזי אזולאי. תל־אביב: 03-340100, חיה גרייבסקי
ירושלים: 02-661171, ראומה שרביט ריבלין.

משרד הקליטה – המחלקה לתושבים חוזרים

אלמקס מוצגת ע"י ... סוכנויות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
דיזנגוף – דיזנגוף 132 – 223390
בלפור – קופ"ח מכבי – בלפור 2 .299856
ירושלים
מרפאת הגידם – הגידם 1 .224173/8
חיפה
קרית אליעזר – ככר כאירהוף 6 .511707
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר .905271
בני־ברק – רמת־גן
הדסכיין – ר' עקיבא 11 בני־ברק 782655
רמת־גן – ביאליק 51 – .721514
בת־ים – חולון
קופת־חולים – עין יהב 4 חולון 884854
אהרון – הפרין 52 חולון – 889153

משחת השיניים יעילה פי 3 אלמקס במניעת עששת.

אבלים וכואבים על פטירתה של יקירתנו
אצילת הנפש

פנינה אהרונוביץ

מראשוני הגננות בנתניה
יקירת העיר

ההלויה תצא מבית המנוחה ברח' דוד המלך 21 נתניה היום, יום רביעי ח' באלול תשמ"ז 2.9.87 בשעה 14.00 לבית העלמין בשכונת קרית בנתניה.
אוטובוס יעמוד להסעת המלווים.

המשפחה האבלה

אנו משתתפים בצערו הכבד של חברנו לעבודה
חדד אברהם
במות אחיו **עמוס** ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

לחברנו מרצ'ל פרומינגר
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

עם גלעד גרוס ומשפחתו
במות האם
יהודית גרוס
אבל
קבוץ הזורע

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו
ליובה ליברמן
הלויה תתקיים היום, יום ד' ח' באלול תשמ"ז, 2.9.87 ב־16.00.
יוצאים מהמרכז החברתי.
המשפחה
וקיבוץ אפיקים

אנו משתתפים בצערם של
סמדר ויגאל סגל
המשפחות וקיבוץ אפיקים
במות
ליובה
קיבוץ שער הגולן

בצער רב הננו מודיעים
על פטירת חברנו
יחזקאל רן
ההלויה תתקיים היום יום רביעי ח' באלול תשמ"ז 2.9.87
בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין ביגור
המשפחה
ובית יגור

אנו אבלים על מותו של חברנו
ליאון אפריאט
על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפונים 06-535111, 04-332689
המשפחה
וקבוצת גבע

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	7	– 18	מעונן
אמסטרדם	9	– 24	בהיר
בואנוס איירס	8	– 17	בהיר
הלסינקי	7	– 14	מעונן
הונג קונג	28	– 31	בהיר
וינה	12	– 23	מעונן
ז'נבה	13	– 26	בהיר
טוקיו	27	– 35	בהיר
[illegible]	15	– 25	מעונן
יוהנסבורג	9	– 26	בהיר
לונדון	13	– 23	מעונן
ליסבון	19	– 24	גשום
מדריד	16	– 28	מעונן
מונטריאול	14	– 27	מעונן
ניו יורק	16	– 25	מעונן
סאן פאולו	13	– 15	מעונן
פריס	18	– 27	גשום
פרנקפורט	12	– 22	בהיר
ציריך	15	– 21	גשום
ריו דה ז'נרו	15	– 17	גשום
שטוקהולם	6	– 17	בהיר
שיקאגו	13	– 22	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102520
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231375
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 39282

swissair

דבר DAVAR
מאוחד עם הצופה
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון ברנזני
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3-642111-2, מ. 33106

לחברנו גד אגוזי
משתתפים בצערך הכבד
על מות
אביך ז"ל
בית ברל
ההנהלה והעובדים

במלאת 4 שנים לפטירת יקירנו
שלמה ישראלי ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי ט' באלול 3.9.87 בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין „הדרום"
(גבול חולון בת־ים)
נפגשים ליד השער הישן.
המשפחה

השגריר החדש של רומניה בישראל, יוליאן ביטולינו, מגיש כתב־האמנתו לנשיא הרצוג, אתמול (צילום: יצחק הררי)

דובר משרד החוץ הסובייטי:

שופרו הסיכויים לפסגת המעצמות בעקבות הצעת גרמניה לסלק ה„פרשינג"

ורשה (רויטר). – „הצעתה האחרונה של מערב גרמניה לסלק את טילי ה„פרשינג" מעל אדמתה שיפרה את הסיכויים לפגישת פסגה בין מנהיגי ברה"מ וארה"ב" – כך אמר אתמול דובר משרד החוץ הסובייטי.

„זה עתה גברו הסיכויים לפסגה בגלל הצעתו של הלמוט קוהל", אמר הדובר גנאדי גראסימוב לעיתונאים בעת ביקור בוורשה. הוא חזר על עמדתה של ממשלתו, כי פגישת פסגה בין רייגן לגורבצ'וב חייבת להיות קשורה להסכם על פירוק הנשק.

דבריו של גראסימוב עמדו בניגוד להצהרה של פקיד אחר במשרד החוץ הסובייטי במוסקווה שאמר כי הצהרתו של קוהל אינה ברורה ואינה מקרבת את הדיונים על פירוק הנשק בז'נבה.

מוסקווה טענה עד כה כי טילי ה„פרשינג" על אדמת מערב־גרמניה מהווים מכשול להסכם, אולם בשבוע שעבר הודיע קוהל כי הוא מוכן להוציא את הטילים אם יגיעו ארה"ב וברה"מ להסכם לחיסול כל הטילים הגרעיניים לטווח בינוני וקצר. „אנו אופטימיים יותר מאשר לפני שבוע" אמר גראסימוב בתגובה על ההצעה.

בוואשינגטון הפתיע אתמול פקיד סובייטי את האמריקאים בהציעו להם לאפשר לארה"ב לפקח על מיתקן גרעיני אמריקאי על אדמת ברה"מ כחלק מהאמצעים לפיקוח על הסכם האוסר על ניסויים גרעיניים. גנראל ניקולאי צ'רבוב אמר כי כך תוכל ארה"ב לבדוק את מכשיריה שיוצבו על אדמת ברה"מ כדי לפקח על הפעילות הגרעינית הסובייטית.

ראש משלחת ארה"ב לשיחות פירוק הנשק בז'נבה שמע את הצעותיו של צ'רבוב, שנאמרו בארוחת ערב בוואשינגטון, ואמר כי הרעיון „שווה בדיקה". פקידים אחרים בממשל הגיבו ביתר זהירות על ההצעה הסובייטית החדשה, העשויה לקרב עוד יותר הסכם על פירוק הנשק בז'נבה.

שלושה חודשים על תנאי לעורך שפירסם דברי תמיכה במחתרת

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

בית המשפט המחוזי בירושלים גזר אתמול את עורך העתון „גוש" בשפה הרוסית, דוד פורבסקי, וכתב העתון פנחס גיל, לשלושה חודשי מאסר על תנאי בעקבות פרסום מאמר התומך בפעולות אנשי המחתרת היהודית והשבחת מעשיהם, פרסום דברי המרדה.

ביוני 1986 פירסם כתב העיתון פנחס גיל מאמר תמיכה במעשי ארגון המחתרת. בין השאר הוא כתב „פשעם הוא בכך שלא נרתעו לעשות את מה שהיה צריך לעשות מזמן". על ראשי הערים שנפצעו כתב „מוטב היה לערוף את ראשיהם מאשר לקטוע את רגליהם" ובהמשך „עם גוש ארסי לא מנהלים שיחות – הורגים אותו".

בעקבות פירסום המאמר החליט היועץ המשפטי לשעבר פרופ' יצחק זמיר להעמיד את הכתב ואת עורך העתון לדין על פירסום דבר המרדה ופרסום דברי שבח למעשי אלימות.

השופט עזרא הדיה קבע, לאחר עיון מעמיק במאמר, כי לא היתה לשני הנאשמים כוונה להמריד. לפיכך זיכה אותם מסעיף המרדה. „על אף שאני מודע לתוכנו החמור והבוטה של המאמר, לא שוכנעתי מעל לכל ספק שיש בו כוונה להמריד" פסק השופט.

עם זאת הרשיע השופט הדיה את השניים בעבירה על הפקודה למניעת טרור האוסרת פרסום מעשי שבח ועידוד למעשי אלימות. הוא גזר עליהם שלושה חודשי מאסר על תנאי וקנס של 500 ש"ח לכל אחד. בתום שמיעת גזר הדין אמר פרקליטם של הנאשמים עו"ד אהרון פאפו כי הוא שמח על כך שהם זוכו מן הסעיף החמור שבגללו החליט פרופ' זמיר להעמידם לדין.

הימ"מ מול התעשיה האווירית – בקאנטרי קלאב

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

אמצעי התקשורת הודיעו אתמול שהיחידה למלחמה בטרור (הימ"ם) ערוכה בצומת הקאנטרי־קלאב [illegible], שיפעל עליהם הוראת המפקדים במקום כדי להשתלט על עובדי התעשיה האווירית.

ב־11 במארס 1978 השתלט מפקד הימ"ם דאז, אסף חפץ, ביחד עם חוליית שוטרים על „אוטובוס הדמים". בפעולה נהרגו ארבעה מחבלים ונלכד מחבל אחד. היחידה, שהוקמה בשנת 1976 כדי להשתלט על מחבלים ולהילחם בני ערובה או להיאבק בפשע חמור ביותר, שבה לזירת האירוע הערב. הפעם האויב היה שונה הרבה יותר: היא עמדה הכן להיאבק בפועלים, פועלי התעשיה האווירית.

היחידה למלחמה בטרור, שעלתה לכותרות בהשתלטות על ראול המינסקי (ינואר 1982) ועל „כנופיית הסיירים" בראשון לציון (דצמבר 1981) העמידה במצב הכן נגד עובדים.

אתמול קשה היה למצוא אנשים שיזכרו, כי היחידה פעלה בצומת זה בשנת 1978. רק מעטים זכרו. הפועלים לא יודעים בוודאי עובדה זו עד עצם היום הזה. ה„לביא", מטוס העתיד, הוא היום מטוס „ללא עתיד" והפועלים הרבים נאבקים על הפיצויים, על כספי הפרישה. כל האמצעים כשרים. המשטרה יודעת זאת, וזו הסיבה ששיגרה את היחידה למלחמה בטרור. אילו התלהטו הרוחות אין ספק שעשרות פועלים היו נופלים קשה בנסיון ההשתלטות של לוחמי היחידה.

„יא ברעכאר" – 1987.

ששת ההיסטוריונים החלו לחקור עברו של ואלדהיים

וינה (רויטר). – ששת ההיסטוריונים החלו בחקירת עברו של נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים במלחמת העולם השנייה. ועדת ההיסטוריונים ממומנת על ידי ממשלת אוסטריה ובה משתתף גם ההיסטוריון הישראלי יהודה וולך.

בראש הוועדה עומד ההיסטוריון השווייצרי האנס רודולף קורץ, ולדבריו תפקידה הוא להביא הערכה „עצמאית" על עברו של ואלדהיים, הנאשם כאילו במעורבות בפשעי מלחמה בבאלקנים. חבר הוועדה ממערב גרמניה מאנפרד מסרשמידט אמר, כי הוועדה תבדוק אם ואלדהיים השתייך ליחידות שביצעו פשעי מלחמה, נושא שעליו קיים ויכוח רב.

בוועדה חברים גם ג'ראלד פלמינג מבריטניה, ג'יימס קולינס מארה"ב וז'אן ואנוולקנהויזן מבלגיה. הששה יחקרו את החומר בנפרד ובשלוש ישיבות משותפות בימים הקרובים. יהודה וולך סיפר, כי כבר קיבל מסמכים במשקל 51 קילוגראם מממשלת אוסטריה.

קורץ אמר, כי הוא מקווה לפרסם את הדו"ח הסופי עד סוף שנה זו. „בכוונתי להוציא מתחת ידי דבר, שאוכל לקרוא לו האמת", אמר ההיסטוריון השווייצי. „לא אירשה לעצמי לטייח".

מסרשמידט אמר עם זאת, כי פגישתו של קורץ עם הנשיא ואלדהיים לפני שלושה שבועות „לא היתה מועילה וקראה לביקורת". קורץ טען לעומתו, כי הפגישה נשאה אופי אישי ולא נדון בה שום נושא מהותי.

דנג סיאו־פינג עשוי להתפטר בקונגרס הקרוב

פקין (א.פ.). – סוכנות הידיעות הסינית מסרה אתמול כי מנהיגים זקנים יתפטרו מתפקידיהם בקונגרס הקרוב של המפלגה הקומוניסטית בחודש הבא. הסוכנות רמזה כי מנהיג סין דנג סיאו־פינג יוותר על מקומו בפוליטביורו.

„אפשר לומר כי בקונגרס המפלגה ה־13 יגדל המספר של חברי הפוליטביורו יורד בצורה משמעותית" נאמר בהודעת הסוכנות „סין חדשה". הסוכנות ציינה כי דנג בן ה־83 והמנהיגים הקשישים אחרים הביעו את רצונם לוותר על מקומם בפוליטביורו ובוועדה המרכזית שלה.

דנג הביע מספר פעמים בעבר את רצונו להתפטר מתפקידיו. אולם ההערכה היא כי לא יתפטר אלא אם מנהיגים קשישים אחרים, בכללם מרכסיסטים קשוחים שהתנגדו לרפורמות הכלכליות והפוליטיות של דנג, יתפטרו גם הם מתפקידיהם.

אחת האפשרויות הסבירות היא שדנג יביא להתפטרות כל חמשת חברי הוועדה המתמדת של הפוליטביורו, פרט לנשיא הנבחר. יחד עם דנג יתפטרו גם הנשיא לי סיאנג־יאן ומזכ"ל המפלגה לשעבר הו יאו באנג. היחיד שישמור על מקומו בצמרת יהיה כנראה המזכ"ל בפועל ג'או זיאנג בן ה־68.

במבזק של סוכנות הידיעות צויין, כי מרבית המנהיגים הבכירים בסין מחזיקים בתפקידיהם מאז כינון השלטון הקומוניסטי במדינה ב־1949. עוד נאמר כי בשלטונה הוא שממוצע הגיל של 280 חברי הוועד המרכזי הנוכחי, העומד כיום על כ־70 שנה, ירד ל־50 שנה.

„אולי למעלה ישמעו לנו" אמרו מפגיני תע"א בדרכם אל הכותל

15 עובדי התעשיה האווירית נעצרו ביום הפגנות חריף ואלים מקודמו

מאת יהודה לוי, כתב „דבר", וכתבי סוכנות עתי"ם

ההפגנות שערכו אתמול לפני הצהרים עובדי התעשיה האווירית במקומות שונים בארץ, נשאו אופי חריף ואלים יותר מאשר שלשום והמפגינים נתקלו במקומות שונים ביחס מכביד ואף ניכר שהם מאבדים את אהדת הציבור במעשיהם אלו. מפגינים נעצרו והם שוחררו בערבות עצמית מאוחר יותר.

המפגינים הרבים, שהסתייעו באוטובוסים, ניסו בין היתר לשתק את מהלך החיים התקין בנמל התעופה בן־גוריון, וכן חסמו צמתים שונים וערכו הפגנות סוערות לפני מוסדות ציבור במקומות שונים. מולם ניצבו בכל מקום כוחות מוגברים של המשטרה ומשמר הגבול, אשר בלמו את המפגינים.

בנתב"ג

לאחר השעה 9.00 בבוקר אתמול פרצו מאות מעובדי התעשיה האווירית אל מסלול 12/30 של נמל התעופה בן־גוריון, כדי לחסום אותו. הם התיישבו על המסלול, כשמולם כוחות משטרה ומשמר הגבול מוגברים. המפגינים פינו את השטח כאשר המשטרה נערכה להזיזם בכוח.

בה בעת התפרצו אנשים נוספים של עובדי התעשיה האווירית בצומת המובילה למשרדי „אל על" שבנמל התעופה, אולם גם שם המתינו להם אנשי משמר הגבול מצויידים באלות. כעבור חמש דקות פינו המפגינים את הכביש מרצונם.

תנועת המכוניות התנהלה בקושי, למרות שבשלב מסויים חסמו המפגינים את השער המוביל אל הקומה השניה של בית הנתיבות, בשורה של עגלות להובלת מזוודות. אנשי המשטרה עקבו תחילה באיפוק, אך לבסוף פינו את המפגינים ופתחו את הדרך לתיירים ולנוסעים. גם מזכיר מועצת עובדי התעשיה האווירית יעקב שפי הגיע לבית הנתיבות כדי לשכנע את המפגינים לפנות בשקט את המקום.

בוועד הפועל

מאות מעובדי התעשיה האווירית ממפעלים בלוד, באר־שבע ובאור־יקב, חסמו אתמול אחר הצהרים את הכניסה לבניין הוועד הפועל של ההסתדרות, שעה שהמתינו לשר האוצר משה נסים, שבא לפגישה עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

בשעה שהשר הגיע נוצרה מהומה קטנה, אולם היא נרגעה והשר נסים עלה לקומה החמישית. יו"ר ועד העובדים של התעשיה האווירית הודיע לעובדים כי סוכם על פגישה עם קיסר ונסים מאוחר יותר במשך הערב, והורה למפגינים לפנות את המקום ולחזור למפעלים. „איננו מעוניינים להפריע לתושבי תל אביב. יש לנו עניין לפגוע באותם שרים שפגעו בנו" – אמר יו"ר הוועד.

בירושלים

מאות עובדי מפעל „אלתא" בירושלים, המסונף לתעשיה האווירית, הפגינו אתמול במקומות שונים בירושלים.

גם אם היו למפגינים כוונות להפר את הסדר קשה היה להם לבצען לאחר שקצין משטרה בכיר ההדר אירס, ראש לשכת המטה של משטרת ירושלים, סנ"צ נתן קירנסקי, עצר ליד המטה הארצי את האוטובוסים שבהם באו המפגינים ממפעלם בעטרות והורה להם לבל יחסמו כבישים. „כאן לא תל־אביב שם השוטרים עצבניים. כאן רק תרדו לכביש – תפונו מהכביש".

האוטובוסים פעלו העובדים הפגינו ליד משרד החוץ, משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר ללא הפרת הסדר. לבסוף הגיעה שיירת האוטובוסים לכותל המערבי שם הניחו העובדים תפילין התפללו למען הצלת פרוייקט ה„לביא". „אולי למעלה ישמעו לנו, כי כאן למטה לא שומעים כבר" אמר אחד המפגינים בדרכו לכותל.

הירקון 110

כ־200 מעובדי התעשיה האווירית הגיעו אתמול ב־12 בצהריים לבית מפלגת העבודה ברחוב הירקון. לאחר שהאוטובוסים הביאו אותם ליד המקום צעדו במקף בשעתיים ברחובות תל אביב. המשטרה התכוננה להם בבית המפלגה והסירה את הכניסה לבניין.

העובדים הניפו כרזות: „בלי לקחת סיכון – אין הצלחות גדולות". „אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה" ועוד. כן השמיעו קריאות „פרס צא החוצה" „פרס השקרן" – אל מול חלונותיו המוגפים של בית מפלגת העבודה.

ב־12.30 לאחר שנודע למפגינים כי איש משרי העבודה אינו בבניין המפלגה, פינו את המקום.

בבאר־שבע

המשטרה עצרה אתמול שבעה מעובדי התעשיה האווירית בבאר־שבע וביניהם חברי ועד העובדים, בהתנגשות אלימה שאירעה במהלך חסימה של כ־700 עובדי מפעל המת"א של התעשיה האווירית את כביש באר שבע־תל־אביב.

שני עובדים פונו לטיפול בחדר מיון של בית־החולים „סורוקה" בבאר־שבע ומזכיר ועד העובדים האשים את מפקד מרחב הנגב במשטרה בהסלמת האווירה.

מפקד מרחב הנגב, סנ"צ חיים בן־ציון, אמר בתגובה: „אחרי שראיתי כי מזכיר הוועד מאבד את השליטה על העובדים ונוצר סיכון לחיי אדם, נטלתי לידי את היוזמה ופניתי לעובדים בניסיון למנוע אסון".

העצורים שוחררו לאחר כארבע שעות, לאחר שנפתחו נגדם תיקים פליליים.

תל־אביב

גם המפגינים שחסמו את צומת „מורשה" והקאנטרי קלאב פונו על־ידי השוטרים בכוח. שנים מהם נפצעו ושמונה נלקחו לחקירה. מהמשטרה נמסר כי נגד נהגי „אגד" אשר הסיעו את המפגינים וגרמו להפרעות בתנועה ייפתחו תיקים והם יועמדו לדין על השתתפות בהפרות סדר ובפעולות בלתי חוקיות.

מפקד מחוז תל־אביב ניצב גבריאל עמיר, קיים אתמול פגישה עם ראשי ועד העובדים של התעשייה האווירית, והסביר להם מהן הזכויות והחובות בקיום פעולות מחאה והפגנה.

782 יהודים יצאו באוגוסט מברה"מ

ז'נבה, (עי"ר). – מספר היהודים שהגרו מבריה"מ בחודש אוגוסט הגיע ל־782 – נאמר בהודעה של הוועד הבין־ממשלתי להגירה, שפורסמה אתמול. עוד מציינת ההודעה כי במהלך שמונת החודשים של שנה זו, הגרו מברה"מ 4,681 יהודים.

יצויין, שבחודש יולי הגרו מברה"מ 807 יהודים בדרכם לווינה.

משקיפים מצביעים על העובדה, שבשנה זו חלה עלייה תלולה במספר היהודים שהורשו לעזוב את גבולות ברה"מ. בשנת 1986 יצאו ממדינה זו רק 945 יהודים.

100 אלף בעולם חלו באיידס, מחציתם מתו • נוגדני המחלה – ל־5–10 מיליון

(ע). – המספר הרשמי של חולי האיידס בעולם הוא 57,277, כך דיווחו 123 מדינות בארגון הבריאות העולמי בז'נבה. המספר הלא־רשמי מוערך בכ־100 אלף חולים. מחציתם כבר נפטרו. אותם אנשים הנושאים בגופם את הנגיף אך טרם חלו הוא בין 5 ל־10 מיליון. 10 עד 30 אחוזים מהם יחלו וימותו מאיידס בטווח של 5 שנים לאחר ההידבקות.

נתונים עדכניים אלה מסר ד"ר ג'ונתן מן, העומד בראש התכנית העולמית במלחמה באיידס של ארגון הבריאות העולמי. לדבריו, האיזור הנגוע ביותר באיידס הוא יבשת אפריקה. המצב חמור באפריקה שבקרבה, בהאיטי ובברזיל. באירופה פגעה המחלה בכל מדינות היבשת, להוציא את אלבניה.

„מספר המקרים בישראל הוא רק קצה קרחון שתחתיתו לא ברורה עדיין. ישראל כמו כל מדינה בעולם חייבת להפעיל תכנית מניעה כוללת לא רק בשל העובדה שישראל היא ארץ תיירות וישראלים רבים נוסעים לחו"ל אלא בשל כך שיש להם קבוצות סיכון ברורות כמו הומוסקסואלים, נרקומנים וזונות", אמר הד"ר מן בראיון לכתב ינון שנקר במסגרת יום שידורים מיוחד בגלי צה"ל בנושא האיידס.

ד"ר מן מוסיף: „היינו מצפים שישראל תצטרף למדינות שכבר שותפות בתכנית הכלל־עולמית במלחמה באיידס. מדענים ומומחים ישראלים יכולים לסייע דרכנו לאזורים אחרים של העולם. אנו מצדנו נכונים לסייע לישראל בהפעלת תכנית המניעה הכוללת, הן בתקציבים והן בהדרכה וייעוץ. תוך לקיחה בחשבון שמצבכם איננו חמור כמו באפריקה."

הדובר הוסיף, כי הדרך היחידה להתמודד עם מחלת איידס כיום היא על ידי הפצת מידע אמין ומלא וחינוך הציבור. ידרשו עוד בין 4 ל־5 שנים לפחות בטרם יימצא חיסון נגד לאיידס, אמר.

את יום השידורים המיוחד של גלי צה"ל בנושא האיידס ערכה מיכל צמת.

אם ברשותך מניות בנקאיות חסומות, כדאי שתזכור כי בסוף אוקטובר 1989 תקבל תמורתן סכום בשקלים השווה ל־134 דולר לכל 100 דולר מניות שהיו לך ב־1983.

שמורה לך גם הזכות לפדיון מוקדם של המניות שברשותך. אם תנצל זכות זו ותודיע על כך לבנק עד 20 באוקטובר 1987, תקבל בסוף אוקטובר סכום בשקלים השווה ל־112 דולר לכל 100 דולר מניות שהיו לך ב־1983.

אולם, לפני שתחליט מתי לפדות את המניות, כדאי שתדע כי עכשיו נוספו למניות שברשותך יתרונות חשובים ההופכים אותן להשקעה שהיא יחודית בתכונותיה בשוק ההון הישראלי.

אם תבחר בהשקעה זו תיהנה מ:

■ **בטחון**
פדיון המניות מובטח בהתחייבות הממשלה.

■ **תשואה גבוהה פטורה ממס**
בעת הפדיון הסופי תקבל 134 דולר המבטיחים תשואה דולרית של 9.4% לשנה בשנתיים הקרובות.

■ **הגנת הצמדה**
בתקופה שבין אוקטובר 1987 לאוקטובר 1989 תקבל הצמדה לדולר בצירוף תשואה של 9.4% כאמור, או הצמדה למדד, לפי הסכום הגבוה.

■ **נזילות**
ב־1.11.87 תירשמנה המניות למסחר בבורסה לני"ע בת"א. כך יהיה בידך למעשה נכס כספי אותו תוכל לממש בכל עת ע"י מכירה בבורסה.

עכשיו, כשאתה כבר מכיר את כל היתרונות, תוכל לשקול בעצמך ולהחליט מה הטוב ביותר עבורך. אם תעדיף שלא לפדות את המניות עכשיו וליהנות מהתנאים המשופרים - פשוט אל תעשה דבר! התנאים המשופרים יחולו אוטומטית על כל המניות שבעליהן לא יודיעו אחרת לבנק.

על כן, אל תפדה את המניות הבנקאיות לפני שבדקת מה טוב בשבילך

גזור ושמור לעיון לפני ההחלטה

לשכת הפרסום הממשלתית

משרד האוצר

מתיאס רוסט (צילום: אי.פי)

משפט הטייס שנחת בכיכר האדומה – מהיום

מוסקווה (עי"צ א.פ.) – משפטו של מתיאס רוסט, הטייס המערב־גרמני שהנחית מטוס קל בכיכר האדומה במוסקווה, יפתח היום בבית המשפט העליון הסובייטי בבירת ברה"מ.

הצעיר שבדרכו לכיכר האדומה חצה דרך מערכות הגנת האוויר המשוכללות בעולם, יואשם בשלושה סעיפי אישום: פגיעה בגבולות ברה"מ, הפרת תקנות הטיס הבין־לאומיות וחוליגניות. אם יורשע, צפוי הטייס בן ה־19 למאסר עד 10 שנים.

כזכור נחיתתו של רוסט גרמה להדחתם של בכירים במערכת ההגנה הסובייטית. שר ההגנה סרגיי סוקולוב יצא לגימלאות בטרם עת ואילו מפקד ההגנה האווירית הודח מתפקידו.

רוסט כלוא מאז שנחת בככר האדומה בכלא לפורטובו. אתמול ביקר אצלו עורך דינו הסובייטי דובר הגרמנית והם דנו בדרכי הגנתו. משפחתו של רוסט הגיעה בתחילת השבוע למוסקווה ושהותה שם ממומנת על ידי השבועון המערב גרמני „שטרן".

דובר משרד החוץ הסובייטי אמר כי רוסט יבקש ככל הנראה להתחשב בנסיבות מקלות, שכן נחיתתו לא גרמה „לתוצאות חמורות". גזר הדין במשפט צפוי ביום ו' והנאשם יוכל להגיש ערעור עליו באמצעות עורך דינו הסובייטי.

חריש יחליט עד סוף השבוע אם יוגש אישום נגד ח"כ רייסר בפרשת אלבין

מאת מיכה צימקי, סופרת „דבר" בירושלים

היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יקבל עד סוף השבוע החלטה בעניינו של ח"כ מיכה רייסר, בפרשת תיק אלבין.

בישיבה שנערכה אתמול בהשתתפות חריש והצוות הבכיר בפרקליטות המדינה, נשקלה השאלה אם יש בסיס להגשת כתב־אישום נגד רייסר בחשד של קבלת שוחד ממיכאל אלבין ז"ל – מניות אופציה מקרן „נשואה".

בשבוע שעבר החליט חריש לסגור את תיק החשדות נגד ח"כ גדעון גדות באותו נושא, ונמסר כי היועץ נוטה לסגור גם את תיק החשדות באותו נושא נגד ח"כ רייסר.

חייל צה"ל נפצע קל ממטען־צד בגיזרה המרכזית

מאת יהוי ליבוביץ, כתב „דבר" בגליל המערבי

חייל צה"ל נפצע קל אתמול בשעות הבוקר המוקדמות מנתזים מהתפוצצות מטען צד בגזרה המרכזית של אזור הביטחון מצפון לגבול ישראל.

מטען הצד הופעל במהלך סיור שיגרתי של חיילי צה"ל. החייל הפצוע פונה לקבלת טיפול רפואי בבית חולים בישראל.

סניף שני בגדה של בנק ירדני נפתח ברמאללה

מאת דני רובינשטיין, כתב „דבר" בירושלים

ברמאללה נפתח אתמול הסניף השני בגדה המערבית של הבנק הירדני „קאהיר־עמאן". הסניף הראשון שנפתח לפני מספר חודשים בשכם פועל בהצלחה לשביעות רצונם של בעלי הבנק מרבת־עמון.

את הסניף ברמאללה מנהל איש העסקים המקומי [illegible]. נציג הנהלת הבנק ג'אודת שעשע המנהל כאן את המגעים עם בנק ישראל אמר בשעתו כי בתכנון נמצאת פתיחת סניפים נוספים של הבנק בחברון וייתכן גם בג'נין.

ד"ר טפר – נשיא האגודה הישראלית למדעי הגרעין

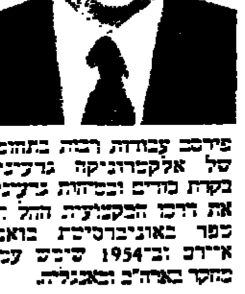

ד"ר לואיס טפר נבחר לנשיא האגודה הישראלית למדעי הגרעין.

„במסגרת תפקידי כנשיא האגודה אשים דגש על הסברה והעמקת הידיעות באשר לטיבו של נושא הגרעין, שימושיו, בעיותיו ובטיחותו". אמר ד"ר טפר.

האגודה היא ארגון של מדענים ומהנדסי גרעין ומטרתה העיקרית היא קידום השימוש באנרגיה גרעינית בישראל.

ב־1974 הקים ד"ר טפר את המחלקה להנדסה גרעינית בחברת החשמל ועמד בראשה. בשנים 1958–74 עבד במרכז למחקר גרעיני של הוועדה לאנרגיה אטומית, שם הקים וניהל את המחלקה לאלקטרוניקה.

ב־1972 קיבל תואר דוקטור באוניברסיטת לונדון ומאז פירסם עבודות רבות בתחומים של אלקטרוניקה גרעינית, בקרת כורים ובטיחות גרעינית. את רוב השכלתו המקצועית רכש ד"ר טפר באוניברסיטת באוהיו ארה"ב ובי־1954 קיבל עבודת מחקר בארה"ב ובאנגליה.

האסירים המורדים באלבה נכנעו ושחררו בני־הערובה

פירנצה אתמול (ע"ד וע"צ). – ששה אסירים חמושים שהתבצרו בתוך בית־הכלא באי אלבה במשך יותר משבוע, שחררו את כל 28 בני הערובה שלקחו ונכנעו לנציגי החוק – נאמר בהודעה רשמית.

כניעה זו שמה קץ להתבצרות הממושכת ביותר שאירעה בבית כלא באיטליה בחמש עשרה השנים האחרונות.

הבוקר הושג הסכם בין המתמרדים לשלטונות בית הכלא, עם תום מו"מ ממושך שהתנהל בתיווכם של פרקליטי המתמרדים. יצויין, כי בלילה האחרון הגיע למקום נציג "אמנסטי אינטרנשיונל", לפי בקשת האסירים המתמרדים, שביקשו שארגון ה"אמנסטי" זה יערוב לקיום ההסכם.

קמארינס

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה

מגמה חיובית סלקטיבית במניות

מאת שמואל רוזנבלום

מגמת מסחר חיובית סלקטיבית שררה אתמול בבורסה תוך שיפור נמשך באווירה ונפח עיסקאות כספי סביר. סוחרי הבורסה ציפו אתמול למימוש בולט יותר לאחר ארבעת ימי העליות האחרונים. בדיעבד המימוש במידה והיה עבר באורח נוח והאווירה משופרת. פרשנים רבים עדיין מהססים לגבי תוכנו ועתידו של שוק המניות תוך שפע האינדיקטורים החיוביים. נראה שככל שיחלפו הימים, והשוק יראה עוצמה ויציבות, עשוי מעגל הפעילים להתרחב ועמו שוב עליות נוספות בשערי המניות. קרנות הנאמנות קיבלו גם אתמול יצירות כספיות שנעו בין 6 ל־8 מיליון דולר לערך. בשלב זה שומרות הקרנות על פרופיל נמוך. אתמול די במפתיע ניתן היה להבחין בהלך המסחר השוטף במגמת ביקושים נאים במניות הקשורות לבטוחה בכלל סוגר אופציה, אלקטרה 5, אסותא, איפי., אזורים אג"ח, כלל תעשיות אופציה ורבות נוספת. אין בכך להצביע עדיין על שינוי מגמה מצד בטוחה וקונצרן כלל. בין המוכרים אתמול אפשר היה להבחין בחברת הברוקרים אופק של בל"ל וסיבותיה אינן בדיוק נהירות. אין ספק שבשלב קרוב צריך השוק לעבור מימוש קל. ייתכן שער למימוש זה תהיינה עליות שערים נוספות לאור האווירה החיובית השוררת בבורסה.

שינויי שער במסחר – נטייה לעליות

ני"ע רבים ריכזו אתמול עודפי ביקוש נאים. במנית כלל אלקטרוניקה נרשם עודף ביקוש של כ־500 ע.נ. שסופק בעלית שער. עודף הביקוש בכלל אלקטרוניקה נובע כנראה מציפיות להפשרת כספים לענף האלקטרוניקה ע"ח פרוייקט הלביא שבוטל. חברת האם של בולוס המשיכה גם אתמול לרכז עניין בבורסה. לאחר יומיים בהם נקלטו הצעים במנית בולוס ללא שינוי בשער ובנפח ניכר נרשם אתמול ביקוש נאה למניה ולאופציית בולוס שהחלה אתמול להסחר. רוכשי הנפקת בולוס שלא מכרו את התבילה שקיבלו בנפקה החלו אתמול להרוויח. במספר מניות קלילות נרשמו ביקושים חריגים, שנהר 7000 ע.נ. ביקוש, לאחר פירסום מאזן גרוע ואולי בשל שחיקה של כ־75% לערך בשער המניה בחודשים הקודמים. ריכז כ־5500 ע.נ. ביקוש, תוך ציפות לפירסומים נאים. היצע בדלתא גלילו נקלט במהירות ללא שינוי, בבורסה יודעים לספר על מאזן נאה ביותר הצפוי בחברה זו. התעוררות חיובית מסויימת נרשמת באחרונה במניות כתר, כאות אביב, מקס ונוספות. מנית גני הדר ממשיכה לרכז פעילות ענפה לשני הכיוונים. ככל הידוע גם בחברה זו צפוי מאזן נאה מאוד שיצביע על גידול חד ביותר ברווחיות. הצעים נרשמו בבנקאות שבהסדר ומגמה מעורבת באג"ח. פעילות ערה יחסית במשכת בני"ע הרשים שהנפיקה חברת דיסקונט השקעות בנפח פעילות נאה. בבורסה מצפים להמשך מסחר חיובי במניות דיסקונט השקעות עקב עניין שמגלים במניה גורמי בורסה גדולים.

שוק המניות – קו המגמה מוצק

מדד המניות החופשיות ללא הבנקאיות שהכוסו עמד שלשום על 142.16 לערך ואתמול נרשמה בו עליה קלה נוספת. מרבית הפרשנים וסוחרי הבורסה ציפו אתמול למימוש רווחים ניכר (תוך ירידות אפשריות) והסבירו שאתמול אמור היה להיות יום המבחן הבורסאי לקליטת הצעים. בדיעבד התברר התנהגות השחורות. ההתמודדות המרכזית של שוק המניות תהיה ברמת מדד שתנוע בין 150 ל־155 לערך, וזהו ללא ספק תהיה מדרגת מימוש בולטת שתצביע על כיוון השוק בטווח הזמן הקרוב. סיבות רבות משחקות לידי האופטימיסטים הטוענים לשוק חיובי, להלן חלקן: רמת מחירים גבוהה באפיקים הסולידיים שמיצו עצמם כמעט לגמרי, רמת מחירים אטרקטיבית במניות מובילות שנשחקו בחודשים האחרונים בעשרות אחוזים, יציבות פוליטית כלכלית זמנית לפחות, שיפור ניכר ברווחיות של חברות רבות, זרימת כספים בינונית (זמנית) לכיוון קרנות הנאמנות. כל אלה יחדיו מהוות סיבות מספיקות די הצורך לשוק חיובי לכאורה. הבעיות המרכזיות היו ונותרו שתיים. הראשונה מותנית בזרימת הון חדש בהיקף משמעותי וקבוע לבורסה. השניה – אי הפרעה לתהליך החיובי בבורסה מצד גורם או גורמים בעלי השפעה במסחר. נראה שלשוק המניות ישנה אפשרות להתפתח באופן חיובי, שכן קיים בו פוטנציאל לעליות שערים, זאת כמובן בהתעלם מאירועים חיצוניים הצצים ותופשים לבקרים.

המסחר במשתנים – עליות 1.12%+

אירות מסחר חיוביות תוך עליות שערים קלות בקשמה במרבית מניות המשתנים אתמול. מניות נכסים, עלו אתמול ב־3.5% בנפח כספי של 432 אלפי ש"ח בעקבות פירסום מאזן חיובי שלשום שהצביע על גידול ניכר ברווחיות. מחזור כספי בולט יחסית נרשם בטבע 575 אלפי ש"ח ושערה ירד ב־2.25%. טבע הודיעה על כוונתה לגייס הון בהיקף גדול של כ־30 מיליון דולר והבורסה חוששים שמחזור ההנפקה יהיה זול ואוטומטי יביא לירידת שערי המניה בהמשך. מניות כלל ישראל עלו 3% בנפח כספי של 380 אלפי ש"ח. פטרוכימיים עלו 2.5% בנפח של 295 אלפי ש"ח. בדיסקונט השקעות נמשכה עליית השערים ואתמול במשתנים הוסיפה המניה 2.5% לשערה בנפח כספי של כ־524 אלפי ש"ח. מחזורי עיסקאות בינוניים תוך עליות שנעו בין אחוז אחד לשלושה אחוזים נרשמו בבינלאומי, אלרן, כלכלאומי, חברה לישראל ונוספות. הנפח הכספי הכולל בעירות המשתנים אתמול היה קטן יחסית בהשוואה ליום הקודם שלשום. קרנות הנאמנות נטו להעמיק פרופיל הגם שאתמול נמשכה זרימה כספית נאה אליהם. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים שררו במרבית המניות מחזורים בינוניים שנקלטו ללא שינוי או בירידות קלות.

הודעות הבורסה

נכסים – הרווח הנקי למחצית הראשונה של השנה הסתכם ב־6.2 מיליון ש"ח. זאת בהשוואה לרווח בשיעור 1.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

נכסי הדיים – הרווח הנקי למחצית השנה האחרונה הסתכם ב־1.6 מליון ש"ח. זאת בהשוואה ל־125 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אלרון – החברה הפסידה בשנה שהסתיימה ב־31 למרס 1987 מליון דולר.

טבע – עקב הודעות החברה על כוונה לגייס הון בארה"ב בהיקף של כ־30 מליון דולר לערך הופסק המסחר במניותיה באחרונה ליומיים.

בנק ספנות – הרווח הנקי במחצית הראשונה של השנה הסתכם ב־3.4 מליון ש"ח לעומת הפסד קודם.

גיוס הון – החברות הבאות שמסרו על כוונתן לגייס הון הגישו טיוטת תשקיף המתבססת על הדו"ח הכספי לתאריך 31.12.86 לא פירסמו תשקיפים: שלדות, נדיב, ספנות הספקה, התבוך, סהר ביטוח, מון, כבלים, מלל, מלונות איילון, קרמרי. חברות נוספות שלא פירסמו תשקיפים שכן טיוטת התשקיף שלהן מתבססת על דו"חות כספיים לסוף שנת 1986 הן: משאבות סלע, אורלייס, חיון, סמי בורקס, אלדנסק, דרפסון, מילן, מלונות ים סוף ומבני תעשיה.

שיפור נוסף ברווחיות – נכסים ובנין

חברת נכסים ובנין השייכת לקונצרן דיסקונט הציגה שלשום מאזן חיובי ביותר המצביע על גידול נאה ברווחים. סך הרווח המדווח עומד על 6.2 מליון ש"ח בהשוואה לרווח קטן בשיעור 1.2 מליון ש"ח בתקופה המקבילה – השיפור הניכר ברווחיות נכסים, השיפור הקל ברווחיות חברת דלק שפורסם שלשום, מהווים מקור עידוד לפעילי השוק. כזכור הציגו באחרונה שורה ארוכה של חברות דו"חות כספיים משופרים ביותר. כדוגמאות לכך ניתן לציין את הבינלאומי, פ.י.ב.י., פטרוכימיים, גבים, נייר חדרה, אפריקה. בנוסף מצפים לפירסומים מעודדים מחברות כפריון, חברה לישראל, קופסאות פח, דלתא גליל, אזורים, ספקטרוניקס, הסקטורים כבנקים למשכנתאות והטקסטיל. נראה שהשיפור ברווחיות מתחיל להוות סוף סוף גורם בעל משמעות בשוק המניות. הדבר טבעי לחלוטין בהתבסס על קריטריונים כלכליים. למרבה הפלא גם בבורסה שלנו מתחילים להבין שזהו קריטריון חשוב ומרכזי. באחרונה נשמעו פרשנים שונים מסבירים שהתוצאות הכספיות המעודדות מצויות ומגולמות בהתנהגות המניות בשוק. נראה ש"ההסבר" על הגילום של התוצאות בהתנהגות השוק עד כה נשמע קלוש. כפי שבשום שוק מניות נורמאלי אסור להתעלם מתוצאות כספיות טובות או רעות, כך גם אצלנו, ודי בכך לעודד את הפעילות החיובית.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אבי	5850.09	5828.26	הוכיפת	535.23	522.77	לפיד	458.40	449.48	עבר	1304.54	1277.76
אבקה	556.14	545.31	הדלכ	249.95	244.79	לקד	1881.52	1843.70	עגה	—	—
אגת	258.98	254.01	הדר	1522.88	1494.73	לשם	—	—	עופרי	488.28	477.62
אדיר	1720.73	1687.32	הנזן	268.26	264.44	מגור	1311.19	1286.05	עיטן	137.66	135.11
אדום	2959.92	2902.80	הדליה	600.14	589.95	מגמה	3839.96	3804.45	פ"א	1813.74	1778.58
אופיר	1977.64	1939.32	הדר	383.92	377.13	מגן	262.24	258.46	צבר	587.36	575.78
אור	450.71	441.39	הקל	488.33	479.18	מגוח	3802.65	3767.11	צופית	525.93	513.61
אורין	149.24	146.31	הדס	—	—	מגל	410.90	407.25	צוק	—	—
אורלי	283.50	281.49	ורד	546.16	536.98	מור	2141.05	2110.54	צביר	1098.92	1076.50
אורן	835.45	819.12	זהבית	—	—	מורן	964.52	955.43	צמיחה	573.47	565.41
אייל	—	—	זוהר	21168.27	20858.86	מכמן	27823.38	27371.59	צפרת	1913.13	1876.65
איריס	5730.35	5605.36	זיו	19645.17	19358.01	מיטר	1012.71	993.22	קלע	2497.28	2484.80
איתן	768.68	753.36	זמיר	586.30	574.88	מעוף	4966.92	4874.31	רונית	—	—
אלון	617.05	604.39	חוחית	166.00	162.36	מעיין	771.58	756.76	רימה	129.67	129.43
אלמוג	681.71	668.39	חלילן	136.55	135.96	מקסה	—	—	רקפת	834.29	820.59
אלעסס	105.24	102.86	חלמיש	—	—	מרגלית	1600.48	1569.31	רשף	422.99	414.28
ארז	396.62	388.94	חן	146.31	145.73	מרווה	121.05	120.64	שביט	439.85	431.35
אס	197.15	192.90	חרמון	1503.74	1471.50	מרום	1312.48	1287.04	שחם	—	—
אשל	185.04	181.44	טל	6294.25	6217.24	נגה	29463.65	29035.38	שירה	485.06	479.77
אתרוג	256.28	255.00	יובל	449.83	441.23	נטיף	—	—	שמיר	397.23	389.49
בדולח	2775.55	2722.30	יהלום	2760.27	2707.13	נטע	538.70	527.82	שניר	936.03	922.69
ברוש	585.96	574.66	יטורות	428.99	424.87	ניל	7194.33	7090.85	ששק	1029.46	1004.80
ברק	583.32	571.96	יערה	442.72	433.27	נרקיס	694.60	682.58	שקד	184.78	181.15
גביש	—	—	כוכב	391.95	384.37	נשלה	140.91	136.11	תאנה	277.14	274.68
גביע	1623.79	1592.36	כחל	139.92	137.18	סלע	—	—	תדהר	651.88	628.65
גבע	1125.30	1108.96	כלנית	660.17	648.96	סגנית	520.91	510.71	תירוש	533.41	527.81
גורן	442.48	440.65	כספית	—	—	סער	422.10	414.33	תמר	234.57	229.96
גיא	10293.10	10140.58	כרמל	154.82	151.67	ספיר	—	—	תפוח	195.54	194.14
גיל	3469.93	3404.94	כתר	1243.11	1218.66	עדי	411.81	403.36	תרשיש	1500.30	1421.17
גלית	631.17	625.49	להב	4950.97	4837.50	עדית	—	—	תשרי	523.06	521.15
דוכיפת	429.84	424.85	למשפיע	123631.92	121668.37	עידו	495.05	488.11			

שערי המניות

בנקים מסחריים

עשאים בהסדר הצעדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	
אגוד בנק ש	21000 תב	20.0	+1100	+5.5	+58.0
הפועלים 0.1	1900	935	−11	−.6	−519
הפועלים א 0.5	1231	2478	−39	−3.1	−3203
כללי לא בהסדר 1	19400	38.0			+21.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
פ.ע.ב. 0.5	9510	2107			−344
הבינלאומי 5.0	8766	964	+87	+1.0	−1073

כלולים בהסדר הצעדה

שם החברה	השער	המחזור	השינוי	השינוי %	
אדנים ב 100.0	102425	558	−600	−.6	−1126
אדנים ב 100.0	102700	5.0	−300	−.3	−10.0
אדנים בב א 2.0	632500	1.0			
אגוד ושה	76650	113			+100
דיסקונט ב	131350	68.0			+60.0
דיסקונט א	130680	529	−270	−.2	−462
דיסקונט שה ב	15260	20.0			+80.0
המזרחי ש	42040	1387	−350	−.8	−799
המזרחי ב	43250	148			+164
הפועלים מבב	93130		+10		+10.0
הפועלים ש	69550	2283	−150	−.2	−1913
הפועלים ב	69500	70.0	−800	−1.1	−344
כללי א 1 ש"ח	178090	50.0	−360	−.2	−21.0
כללי שה 7	8624		−6	−.1	−39.0
כלל סחר 100.0	44380	1594	−90	−.2	−556
כללי שה 11	16630	106			+116
ביטון וסחר 1.0	58620	26.0	+150	+.3	+50.0
ביטון וסחר 5.0	30050				

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מסחר

שרותים

מלונות ושרותי תיירות

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

מתכת ומוצריה

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

מוצרי בניה

כימיה, גומי ופלסטיק

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

תעשיות שונות

השקעות תעשיה

מחשבים ושרותי מחשב

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

תעשייה

מזון וטבק

טקסטיל והלבשה

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

שרותים

מלונאות ושרותי תיירות

מחשב ושרותי מחשב

נדל"ן בינוי ופיתוח

חקלאות

טקסטיל והלבשה

מתכת ומוצריה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

תעשיות שונות

השקעה בתעשיה

חברות השקעה

חיפושי נפט

הלוח הכללי

דירות ובתים

דירות למכירה

דירות להשכרה

דירות ארוחות

עסקים

מכוניות

הצעות עבודה

מכירות

חוגים

חקלאות

ריפוי והרזיה

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

הלוואות

פוליש וניקיון

נרשמו לנישואין

הכרויות

שוק המציאות

שירותים

ריפוי והרזיה

„טבע" גייסה 30 מיליון דולר בבורסה של ניו־יורק

קונצרן גרייס מימש האופציה לרכישת 15% ב„טבע"

מאת מוריה אבנימלך

חברת „טבע" ביצעה הנפקת מניות של 30 מיליון דולר בבורסה בניו־יורק, מחציתה הנפקה משנית של קונצרן כור.

אלי הורביץ: פריצה לארה"ב

במקביל להנפקה מממש קונצרן הכימיה הרב־לאומי „גרייס" את האופציה שקיבל עם התקשרותו ל„טבע" ב־1985 לרכישת 15% ב„טבע".

בעקבות ההנפקה ירד חלקם של כור ושל קבוצת המייסדים ב„טבע" והרכב האחזקות ב„טבע" יהיה כדלקמן: כור – 25% המייסדים – 22% גרייס 14% הציבור בארץ ובארה"ב כ־40%.

החתמים להנפקה היו חברות שירסון – להמן, דרקסל – בורנהם – למברט ובירס־סטרנס.

הנפקת „טבע" בארה"ב היא הגדולה ביותר שביצעה חברה ישראלית בארה"ב. מניות „טבע" רשומות למסחר בארה"ב זה כמה שנים, אך זו הפעם הראשונה שהחברה מגייסת שם הון.

„טבע" הרוויחה בשנת 1986 23 מיליון שקל נטו, ומכירותיה הגיעו ל־224 מיליון שקל (140 מיליון דולר), 44% מזה לייצוא.

פריצות דרך ב„טבע"

קונצרן „טבע" עשה בחודש האחרון כמה פריצות דרך חשובות.

לפני שבועות אחדים הגיש „טבע" למינהל המזון והתרופות האמריקאי בקשה להיתר לעריכת ניסוי קליני לתרופה מקורית ראשונה שפותחה בישראל בתחום המטבוליזם של העצם.

במקביל הגיש „טבע" למשרד הבריאות בארץ בקשה להתר ייצור התרופה לשימוש שוטף בארץ לאור שהניסויים הקליניים של התרופה, המצאות בשימוש בישראל כמה שנים, הסתיימו.

באותו חודש עצמו חנך „טבע" מפעל מיוחד בפיגו לייצור תרופות אנטיביוטיות ממשפחת הצפלוספורינים.

„תגיגה" נוספת הומנה ל„טבע" באירופה, כשתרופת האלפא די־3 לטיפול במחלות עצם של חולה כליות, פיתוח מקורי של טבע מראשיתו, מוגש בימים אלו לאישור משרדי הבריאות של כמה מדינות באירופה המערבית, בקצב של מדינה נוספת כל חודשיים.

הפריצה האחרונה היא כאמור גיוס ההון הגדול בבורסה של ניו־יורק.

„מקפת" דורשת לפטר את אקטואר ההסתדרות אנטלר

בגלל מידע שהפיץ על מצב הקרן

מאת חיים ביאור

ההנהלה של קרן הפנסיה ההסתדרותית „מקפת" דורשת את פיטוריו של אקטואר ההסתדרות, יעקב אנטלר, בגלל מסמכים ששלח לגורמים שונים בתוך הקרן ובחוצה לה, המתייחסים למצבה של הקרן.

יו"ר מועצת המנהלים של „מקפת" אליהו דייך והמנכ"ל עו"ד יצחק סילון שיגרו לפני 10 ימים מכתבים למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר וליו"ר האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות דב פלג, שבהם דרשו לנהוג באנטלר „במלוא חומרת הדין, כמתחייב על פי חוקת ההסתדרות". בישיבה של מועצת „מקפת" שתתקיים מחר בתל אביב תועלה הפרשה, שלטענת ראשי „מקפת" פגעה קשות במוניטין של הקרן.

רוגזה של הנהלת „מקפת" יצא בעקבות צילום של מכתב שקיבלו רוב חברי המועצה של „מקפת" וגורמים נוספים. מדובר במכתב ששיגר האקטואר של משרד האוצר, נחום ודמוס, אל הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד, יהודה דרורי. במכתב נאמר, בין היתר, שיש לדחות את הדו"ח האקטוארי של „מקפת" לשנת 85', באשר שאינו משקף את מצבה האמיתי של הקרן.

כשהתברר כי המכתב הופץ בידי אנטלר, הוא נבזף על ידי דב פלג, וסגנו אברהם אחיזורא ואולם ראשי „מקפת" אינם מסתפקים בצעד משמעתי זה, אלא דורשים כאמור את פיטוריו או את השעייתו המיידית עד [illegible].

בתוך כך הטילה הנהלת „מקפת" על האקטואר הפנימי של הקרן, יצחק בלאס להכין דו"ח אקטוארי חדש ל־85', עקב החלטת האוצר לדחות את הדו"ח הראשון. הדו"ח החדש יוגש בתוך חודשים אחדים וב„מקפת" מקווים שהוא יתקבל על ידי האוצר ללא הסתייגות, כדי לא לסכן את רישיון הקרן („אישור קופת גמל").

"מוצרי תכן" מנסים להרחיב נתח השיווק של מוצרי מפעלי התק"ם

מאת דני גוב

חברת "מוצרי תכן", העוסקת בשיווק של מוצרי התעשייה הקיבוצית של קיבוצי השומר הצעיר, מבקשת להרחיב את הנתח, הזעיר כיום, של שיווק מוצרי תעשייה מתוצרת מפעלי הקיבוצים של התק"ם. חיים להס, מנכ"ל "תכן", אומר לסופר "דבר", כי קיבוצי התק"ם עדיין אינם ערים דיים למערכת השיווק של "תכן". עם זה, לדבריו, הרצון לגדול ולשווק גם את מוצרי התנועה הקיבוצית המקבילה, מסתפק להם בגידול שנתי של צירוף שני מפעלים חדשים בלבד לרשת השיווק.

ב־1986 הייתה החברה במחזור מכירות של 105 מיליון שקל. להס, שמונה באחרונה כמנכ"ל, צופה גידול של 10% במכירות החברה ב־1987. במחצית הראשונה השנה הגיע מחזור המכירות לסך של 59.3 מיליון שקל – עלייה של 9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

סניף חדש בבאר שבע

החברה מעסיקה כ־200 עובדים מהם 70 סוכני מכירות היתר במנהל. לרשות החברה מערכת של שירות שיווק ומכירות הכוללים סניפים ומחסנים בתל אביב, חיפה, ירושלים ובאר שבע. בימים אלה החליטה החברה לבנות סניף חדש באר שבע הממוקם במרכז העיר הישנה. "מתוך הזה, שתגבר יזכה לתנופה בעתיד", אומר להס. מדובר בשטח של 6 דונם שעליו ייבנו מחסן ומשרדים. "כדרך כלל המימון לפיתוח, מקורו בהון עצמי שנצבר לצורך הקמת סניפים".

עד היום השקיעה החברה כ־10 מיליון דולר ברכישת מחסנים, סניפים, אולמות תצוגה, ציוד משרדי ומערכות מחשב לעיבוד נתונים. "תכן" משווקת כיום סחורות לכ־15 אלף לקוחות ציבוריים ופרטיים. להס אומר, כי בניגוד למגמה השוררת בארץ של שיווק מוצרי יבוא במחירים זולים, מקפידה החברה לשווק רק מוצרי "כחול־לבן" ו"ירוק".

חיים להס
מנכ"ל „תכן"

החברה מבצעת בעצם את הוראות מנהל השיווק של המפעל. היא משמשת רק הזרוע הביצועית בכפוף להכתבת המפעל הקיבוצי. היא משווקת מוצרים לתעשייה, בנייה, חקלאות, [illegible], ריהוט וכלי בית, מוצרי צריכה, מכונות לתעשייה וחקלאות, מלגזות הרמה, קוצבים אוטומטיים, מוצרי סניטציה, אביזרי חשמל, בנרה, יריעות פלסטיק, טלוויזיות, מרססים, מכסחות דשא, מוצרי ריצוף, איטום גגות, דטרגנטים ואחרים.

שירותים במחיר העלות בלבד

בעיקרון החברה מספקת למפעל הקיבוצי את כל של שירותי שיווק נהוגים "ניהול חשבונות, מלאים, משרדים, תצוגה, פקידות, לפי צרכיו של כל מפעל. המערכת עובדת בשיטת קוסט בלבד. היא איננה משווקת מוצרים מתחרים או מוצרי יבוא, כאשר מטרתה קידום עסקי המפעל. "העלות אצלנו נמוכה יחסית למערכות שיווק אחרות מאחר והיא נובעת מיתרון הגודל והפריסה. הפעלות מתבצעת כולה מכיסוי ההוצאות על ידי המפעל, ללא מטרות רווח. אין מצב שקיבוצים לא משלמים ובמצב ואין חובות אבודים, אולי בדיוק על ידי חבר אחוז בהמחזור בשנה", אומר להס.

החברה משמשת בעצם זרוע שיווקית למפעל הקיבוצי במחירי עלות משיווק ריאלית נמוכה, תוך הבטחת קידום מכירות ובניית התמורה. היא איננה מונחת על בסיס הרווחים, אלא על בסיס שירות מבחירי במחירי עלות. הרעיון שנולד ב־1952 בשותפות בין 3 מפעלים של הקיבוץ הארצי הוא, שתהיה חברת שיווק, שתטפל בכל הצד השיווקי של מפעלים אלה, כאשר המפעל הקיבוצי ידע, שיש גוף מיוחד המטפל בשיווק ויתרונו: הגדול משחק תפקיד חשוב – יש גיבוי של ארגון גדול. כיום משווקת החברה מוצריהם של כ־40 מפעלים. כ־30 של הקיבוץ הארצי, כמה בודדים מהתק"ם.

צורת ההתקשרות עם המפעל גמישה למדי – עושים מה שהמפעל רוצה. יש מפעלים, שמוצרי תכן עושה עבורם רק את הגבייה עבור המכירות. אם למשל הוא מונופול ואיננו זקוק בעצם לפעילות שיווקית.

לא כל מפעלי הקיבוץ הארצי משווקים דרך "תכן". חלק ממוצרי המפעלים אינם מתאימים לקונספט השיווק של תכן, או אם מפעל מפנה את עיקר תוצרתו ליצוא, לתכן אין מה לעשות בתמונה, או אם מדובר במפעל לייצור מוצרי מזון, גם כאן, תכן מחוץ לתמונה.

לדברי להס לא מעט מפעלים עברו את המערכת בשנות קיומה, חלקם נכנסו ויצאו. "או שהמערכת לא התאימה להם, או שהמפעל רצה לקבוע עצמאות בשיווק. היום המערכת נוקשה פחות והיא מוכנה ללכת לקראת כל מפעל ולהתאים את עצמה".

בנק הפועלים – הבנק המוביל במחצית הראשונה של 1987

מאת מאיר תדמור

בנק הפועלים הפך עתה ללא עוררין הבנק המוביל הגדול בישראל, על פי כל קנה מידה מקובל במערכת בנקאית.

עם פרסום התוצאות העסקיות של כל חמש הקבוצות הבנקאיות בישראל, למחצית השנה הראשונה של 1987, ולאחר התוצאות של שנת 1986 שאף בהן הוביל בנק הפועלים, נטלה קבוצת בנק הפועלים את הבכורה.

על פי הקריטריונים המקובלים לבדיקת גודלו של בנק ודרוגו במערכת בנקאית: רווח נקי, רווח מפעולות רגילות לפני מס, תשואה על ההון העצמי, סה"כ המאזן ושיעור הגידול של אלה לעומת סוף 1986, מוביל בנק הפועלים.

מחצית השנה הראשונה של השנה הצטיינה בגידול ברווח הנקי וברווח לפני מס של מאות אחוזים, התשואה על ההון גדלה ביותר מעשרה אחוזים ובסך הכל המאזן נרשם גידול של 3.6% לעומת גידול שלילי בבל"ל וחצי אחוז בדיסקונט. הגידול בסעיף פקדונות הציבור גדל אף הוא בבה"פ שהוא גבוה בהרבה מהגידול בשלוש הקבוצות הבנקאיות הגדולות. גם ההון העצמי של הבנק גדל ביותר מ־5% לעומת שיעור גידול קטנים יותר של בל"ל ודיסקונט.

השוואת 5 הקבוצות הבנקאיות במחצית הראשונה של 1987 (מיליוני ש"ח)

	רווח נקי	תשואה נטו על ההון העצמי (%)	רווח לפני מס
הפועלים	67.1	11.0	140.7
לאומי	64.4	9.4	168.3
דיסקונט	30.8	8.5	72.4
מזרחי	7.3	4.5	25.1
הבינלאומי	23.0	16.7	54.8

בכור בוחנים מחדש רמת שכר המנהלים והעובדים

מאת דני גוב

בקבוצת "כור" בודקים כיום את מבנה השכר הנוכחי של המנהלים וכן של העובדים. הוועדה לבחינת רמות השכר התקבלה על ידי הנהלת כור כ"י, שזו תעמוד בנורמות המקובלות בחברות העובדים ובכור. יו"ר הקבוצה, ארנון גפני, התבטא באחרונה בפורום של הקונצרן, כי מתקיימים דיונים ובדיקות [illegible] הכללים והנורמות על פיהם נקבע שכר המנהלים.

במידה ויהיה צורך, אמר, כור תתאים את עצמה לנורמות המקובלות. גפני אומר, כי שכר המנהלים במשק ובכלל זה בסקטור הציבורי והממשלתי כוללים מסיבות היסטוריות, מרכיבים כמו שכר צמוד, השתתפות באחזקת רכב, החזקת טלפון, הסדרי פרישה ועוד. ברור, אומר גפני, שגם שכר המנהלים בכור כולל מרכיבים אלה, אף שכולם הוסדרו לפי כללים מקובלים ומוסכמים מראש.

עם זה טוען גפני, כי שכר העובדים בכור גבוה מהשכר הממוצע בתעשייה הישראלית, "בכור שכר המנהלים והתנאים הנלווים, נמוך מזה של המנהלים בבנקים".

בהנהלת כור אומרים, כי ההפרשים, בכור בין שכר פועלים ועובדים לבין שכר מנהלים קטנה מזו בבנקים מקבילים.

השכר הממוצע בכור אשתקד היה 1,500 שקל, שהוא גבוה מהממוצע בתעשייה בכללותה.

היקף מכירות קר־אופ לחגים 35 מיליון דולר

היקף המכירות של רשת ה"קר־אופ הריבוע הכחול" תגיע לקראת ראש השנה ל־35 מיליון דולר. בהנהלת הרשת מעריכים, כי כ־5 עד 6 מיליון דולר ייפנו בהחלקת כלי הבית והמתנות כתוצאה מרכישות מאסיביות לקראת החגים הקרבים.

בהנהלת הרשת מעריכים גם גידול של כ־40% במכירות בהשוואה לחודש אוגוסט. הערכת כמויות המכירה נחלקת כך: 30 עד 40 טונה דבש, 6,000 טונות עופות חלקי עוף, 250 טונות דגים, 300,000 – 400,000 בקבוקים של משקאות חריפים ובראשם [illegible] יבשים.

הנהלת הרשת מעריכה גם, שהיקף המכירות לועדי עובדים ומוסדות תגיע בחגים הקרבים לסך כספי כולל של כ־15 מיליון דולר.

דני גוב

איינהורן אקירוב ומאיר הקימו חברת השקעות

מאת סופרת „דבר"

מרדכי איינהורן מנכ"ל בנק לאומי לשעבר ואלפרד אקירוב בעל השליטה בחברת אלדיב הקימו חברת השקעות.

החברה החדשה, אינוסטמנט האוז, תפעל במתכונת בנק, ותעניק שירותים בתחומים הפיננסיים ובתחומי שוק ההון בשוק הבינלאומי.

החברה „[illegible]", מיסודה של אלפרד אקירוב, בה שותף אהרן מאיר, מנכ"ל בנק המזרחי לשעבר, כיו"ר פעיל, ובבעל מניות קבוצת קוליץ – תשתלב בפעילות החברה החדשה.

מרדכי איינהורן ובעלי המניות האחרים יהיו [illegible] בעלי המניות של [illegible]. בראש החברה החדשה יעמוד [illegible]

המשביר לצרכן צופה גידול 38% לעומת אשתקד במכירות תווי שי

הרשת מתכוננת לקראת ראש השנה [illegible]

לוידס העניקה לחברה ישראלית כיסוי גבוה במיוחד בביטוח ימי

מאת מאיר תדמור

סוכנות הביטוח המזרח קיבלה אישור מלוידס, תאגיד הביטוח הגדול בעולם ובענף הימי, על כיסוי ביטוח ימי בגובה של 5 מיליון דולר, הגבוה ביותר שניתן בעולם לחברה ישראלית ללקוח אחד.

בעקבות זאת פתחה המזרח את עסקי ביטוח המשנה בענף הימי ולשמש צינור ביטוחי בנושא זה לחברות ביטוח ישראליות. החברה המבטחת ביותר של לוידס בארץ, נוסדה לפני 50 שנה והיא בבעלות ישראלים (75%) וחברת ביטוח אנגלית – ריט (25%).

ענף תעשייתי חדש בדברת: פתיונות דגים

קיבוץ דברת מיכנס בימים אלה רעיון עסקי חדש. גידול ושיווק של תולעי פתיון אדומות המיועדות לחובבי דייג. לפני כשנה החל הפרויקט לפעול בקיבוץ. מדובר בתולעים אדומות מן קליפורניה, שהובאו בכמויות גדולות מאיטליה ועד מהרה הסתברו כפתיונות יעילים לדגים.

הפתיונות משווקים בקופסאות סגורות המכילות עד 20 פתיונות בקופסה, במחיר 3 שקל ליחידה.

בימים אלה עוסקים בקיבוץ על פיתוחים נוספים בענף התולעים הללו. הפיתוחים החדשים יוצאו לשוק בשנה הקרובה.

מפוטרי „חגור" יקבלו פיצויים בשיעור 300%

מאת חיים ביאור

המשא ומתן על תשלום פיצויים מוגדלים ל־82 המפוטרים ממפעל „חגור", העומד להיסגר, עומד בפני סיום.

מפעל „חגור" בבני ברק מייצר חגור צבאי, אוהלים, תיקים ומוצרים אחרים מטקסטיל קשה ובמשך שנים רבות שמר על מוניטין בתחומו. המפעל, השייך לקונצרן ההסתדרותי „תיעוש", שרוי בהפסדים זה כשנתיים והם מגיעים למיליוני דולר.

מצב המפעל הורע בשנים האחרונות עקב ירידה בהזמנות מצד משרד הבטחון, אך לדברי מזכיר מועצת פועלי בני־ברק דוד זכות סבל המפעל גם ממחדלי ניהול, שהתבטאו בהעדר השקעות ומדיניות שיווק בלתי אגרסיבית. בהנהלת „תיעוש" אין מכחישים ש„ניהול של „חגור" לא היה מושלם".

לפי ההסכם המתגבש יקבלו עובדי „חגור" פיצויי פיטורים בשיעור המתקרב ל־300 אחוז ממשכורתם, לרבות פיצויים ומופרשים אליהם מקרן „מבטחים".

בחוגי ההסתדרות נודע, כי בניגוד למה שאירע במפעלים אחרים שנקלעו לקשיים, שם נאבקו העובדים נגד סגירת המפעל, הרי שעובדי „חגור" תמכו בקבלת ההחלטה על סגירה מהירה בנימוק שהם חוששים להגיע למצבם של עובדי תשלובת „אתא".

הנהלת „תיעוש" מתכוונת לסגור את המפעל בבני־ברק עד ה־1 באוקטובר. רוב הציוד הכבד במפעל יועבר למפעל אחר של הקונצרן – בכרמיאל.

חברות עירוניות (ד)

„חלמיש" – מינויים פוליטיים בלבד

מכתב ה[illegible] מגלה [illegible] לאנשי הליכוד

מאת נתן רועי

„דאלאס" – כך כינה אהרון פרנר, מנכ"ל „חלמיש" לשעבר את המצב בחברה העירונית־ממשלתית „חלמיש". ב־26 במאי 1985 הוא שיגר לשר האנרגיה, משה שחל מכתב מפורט שסומן „אישי למכותב – בלבד" ובו הוא מתאר מצב שגובל בזלזול בכל הנהלים הציבוריים. קרבות הרחוב בין „הליכוד" ל„מערך" אינם פוסקים אף לרגע. אגב, ידם של אנשי „הליכוד", מאנשי דוד לוי – שר הבינוי והשיכון היא על העליונה, לעת עתה.

להלן המכתב, בקיצורים המתחייבים מאורכו.

מה נעשה ב„חלמיש"

חברה ממשלתית־עירונית לשיקום הדיור בת"א יפו:

זה למעלה מחמש שנים מתנהל מאבק על השליטה בחברת „חלמיש" מצד אנשי חרות בת"א הרואים בה מוקד לכוח פוליטי וניצול נכסיה לעשיית רווחים.

כדי להבין את העניין הרב שמגלים עסקני חרות המקומיים בשליטה על „חלמיש" יצויין שהחברה ב־23 שנות קיומה פתרה בעיות הדיור של למעלה מ־20.000 משפחות שהן כ־100.000 נפש. החברה עוסקת בשיקום דיורם של תושבי ת"א יפו ובשיקום שכונותיה בדרכים שונות ומגוונות.

בבעלות החברה רזרבה קרקעות לכ־5000 דירות ומתפקידה להכשיר קרקע בבעלות המדינה לבנייה ע"י תיכנון, פינוי ופיתוח. מאופי תפקידה נובע כי ניתן להפכה למוקד כח ושליטה על גורלות של רבבות משפחות והיכולת הגבוה מקור ליוזמה להוצאת כלכליים רבי תועלת.

מאז יסודה ב־1962 ועד למהפך הפוליטי בשנת 1977 נשמר בקפדנות האופי האפוליטי של החברה. למרות, שבראש החברה אנשים פוליטיים מובהקים כאליעזר שכטר ואברהם עופר ההנחה היתה כי ניהול מקצועי ופעילות נמרצת בשטח לפתרון בעיות הדיור של אוכלוסיית ת"א יפו ושיקום שכונותיה יספיק כדי ליצור הזדהות בין האוכלוסיה והמגמה (אגב הנחה זו הופרכה ע"י המציאות).

מאז עליית הליכוד לשלטון מנהל הממסד (ראשות העיר והממשלה) מסע עקבי ברמות שונות להתערבות בניהול החברה והפיכתה לכלי שרת בידיו.

המערכה הראשונה במאבק זה נערכה בזמנו של ראש העיר שניסה לקבץ ב„מסגרת" החברה התערבות פונקציות ונכסים להרבות „עזרה ובצרון" שבה יש לו שליטה מלאה. מהלכים אלה נתקלו בהתנגדות משרד השיכון שהוא הממון העיקרי של פעולות החברה ואת מתוך חשש מאבדן כח ושליטה בתחום ת"א יפו.

מינויו של מר דוד לוי לשר הבינוי והשיכון הביא להחלפתו של יו"ר הדירקטוריון של החברה מר ש. אוניקובסקי (סגן ראש העיר מטעם ל"ע במפד"ל) ע"י גריפל (מ"מ ראש העיר וחבר סיעת חרות בעירייה). כ"כ חל שינוי בהרכב הדירקטורים של החברה מטעם הממשלה בדירקטוריון והוחלפו בהדרגה המוקם בעלי מקצוע ותפקידים הקשורים לשוטפת פעולותיה של החברה מנור עסקני חרות מקומיים. צירוף העסקנים המקומיים מטעם הממשלה עם הדירקטורים נציגי חרות מטעם העירייה יצרה שינוי מהותי באווירה וקונפליקט גובר והולך בין מנהלי החברה (מנכ"ל וסמנכ"ל) לבין הדירקטוריון.

מר י. גריפל השואב את כוחו הפוליטי ומעמדו בתנועת חרות בת"א יפו ובהשפעה במועצת העירייה מהעסקנה המקומית לא יכול היה להתעלם משאיפות „העסקנות" המקומית להשפיע על ניהול החברה, פעולותיה וגודל נכסיה.

זהות האינטרסים שנוצרה בין רוב הדירקטורים המזוהים עם תומכי שר הבינוי והשיכון (יש לציין כי זהות אינטרסים זו היא בשיתוף המקומי תל־אביבי בלבד ללא הוראה מגבוה) איפשרה בפעם ראשונה מינויים פוליטיים של בעלי תפקידים בחברה ללא קשר עם כישורים המקצועיים והתערבות בפעילות היום־יומית בחברה זאת למורת רוחם של מנהליה.

כנגד ההתערבות המתמדת של העסקנים עמדה המקצועיות והמוניטין של המנכ"ל והסמנכ"ל שהיו מקובלים על הצוות המקצועי של משרד הבינוי והשיכון וקהילת השיכון כולה. עד לזמן האחרון התמיכה בהן זכו מנהלי החברה מהפקידות הבכירה של משב"ש מנע כל פגיעה במנהלי החברה והעסקנים נאלצו לחפש דרכים לקעקע תחילה את המוניטין שלהם. אם בתחילת הפרשה קיוו העסקנים לכופף את מנהלי החברה ולרתמם לטובת האינטרסים שלהם והתברר להם בהמשך זמן קצר כי הם עומדים בדרכם הגיעו למסקנה שסילוקם הכרחי להשגת מטרותיהם.

לראשונה נוצר מקור אינטרסים בין האינטרסים של החברה לבין האינטרסים של הפקידות התל־אביבית כאשר משרד הבינוי והשיכון דרש מהחברה למכור קרקעות לבנייה לקבלן גרינשטיין שבאמצעות עת לקח כשותף את מר דוד אפל.

מר דוד אפל הינו ידיד סניף צמוד של חרות ומבאי ביתו של יו"ר הדירקטוריון. מר דוד אפל הינו גם הגב המוליכי של מר דוד צבי חבר הדירקטוריון וכן תומך נמר אותן סולמי מזכיר סניף יד אליהו של חרות.

למר דוד אפל אינטרס מובהק לקבל דריסת רגל בנכסי החברה ובפעולותיה. (עיקר [illegible]), שבהתקבלו הדרישות למכור קרקעות לבניה שלום בהתנגדות המנכ"ל, כאשר לדעתו התנאים והצורה של התהליך לא נראו לו כמתאימים במבחנת הציבור, החל למעשה מאבק גלוי לסילוקו.

תחילת התהליך לשיעור מעמדם של מנהלי החברה, זהו במינויו הכפוי של מר איתן סולמי כסמנכ"ל החברה לשיקום שכונות, תפקיד שלא היה קיים עד לאותה העת ולא היה בו כל צורך מלבד הצורך למצוא סידור עבודה למר סולמי ולקבוע דריסת רגל של העסקנה המקומית בחברה. ברור למעלה מכל ספק כי החזקה ע"פ פעילות זה נתן גישה [illegible] בשכונות מצוקה שלחרות היה בו ענין.

מר א. סולמי בהיותו סמנכ"ל ניצל מעמדו לצבירת כח בשכונות השיקום אך במקביל גם ניהל פעולת חתירה בחברה כנגד מר ע. רוזין הסמנכ"ל ושותף עם כניסתו של מר סולמי למשנה למנכ"ל. מר סולמי גייס לעזרתו מספר עובדים המזוהים כאנשי חרות אשר העבירו לידיו מסמכים מתיקי משתכנים כדי להוכיח כי מר רוזין פועל להדיחת אנשי מפלגת העבודה המוקמים לשירותי החברה. חקירה זו נעשתה ע"י שיתוף הפעיל של מר ד. צבי הדירקטור של מר ד. אפל.

[illegible] המצב הוא, כי [illegible] של הסמנכ"ל [illegible] לפרישה.

עמדת של המשנה למנכ"ל לא ברורה אך אם אפילו [illegible] מנכ"ל שינצל את פעילותו [illegible] בפני הדירקטוריון להדיחו כמתבקש מנוף רשות החברות הממשלתיות. [illegible]

בחודש נובמבר ש.ז. פג תוקף מינויו של אחד מחברי הדירקטוריון ובינוי דירקטוריון „ממעט" יבטיח את הרוב הדרוש להדחה. יצויין שבהרכב הקיים של הדירקטוריון לתומכי ההדחה לא היה רוב אלא שוויון והכרעה להדחה היתה נתונה למעשה בידי היו"ר מר גריפל.

מר גריפל לא רצה לשמש לשון המאזניים לכן גם הסכמתו למהלכים שתוארו לעיל.

לסיכום יש לציין כי חברת חלמיש משמשת יעד חשוב של העסקנים המקומיים של תנועת החרות בת"א יפו ובשאיפתם לשלוט בה מוכל ע"י המנהלים הנבוחים פעלו בעקביות לדסקרדיטציה שלהם ולהדחתם.

„משכן" מקבוצת בנק הפועלים יתן משכנתאות ל־17 שנה

בנק „משכן" מקבוצת בנק הפועלים יתן הלוואות לרוכשי דירות לתקופה של 17 שנה.

משכנתאות משופרות מכספי הבנק ינתנו הן לזכאי משרד השיכון והן למי שאינם מוגדרים כזכאי משרד השיכון.

ההלוואה לפרק זמן ארוך תאפשר להקטין את סכומי הפרעון החודשי השוטף.

הסדר בלעדי שני שמפעיל בנק „משכן", מאפשר לדחות את פרעון קרן המשכנתה לתקופה של עד שנתיים (GRACE), כאשר במשך תקופה זו יחוייב הלווה רק בתשלום ריבית על חשבון המשכנתה.

שני ההסדרים החדשים שמפעיל בנק „משכן" בתחום המשכנתאות יחולו על הלוואות משלימות שהבנק נותן מאמצעיו הכספיים, כאשר הסכום המרבי שניתן לקבל כיום בהלוואה משלימה, לפי תקנות בנק ישראל, הוא 55,000 ש"ח.

הריבית שתחול על משכנתאות אלה היא 11% לשנה, צמוד למדד.

ההסדרים החדשים מיועדים לתקופה מוגבלת, והבנק יהיה רשאי לבטלם בכל עת.

פז־גל אנרגיה הגישה בקשות לפטנט בכל העולם לפרויקט קירור ספיגה

מאת דני גוב

חברת "פז־גל אנרגיה", שהיא שותפות של "פז" (50%) ו"ריבטק" (50%) הגישה באחרונה בקשות לרישום פטנט בישראל, ארה"ב, יפן, אירופה, אוסטרליה ודרום אפריקה. מדובר בפטנט לייצור ושיווק של מתקני קירור ספיגה בעירה.

בתחילת 1987 הושלמה התקנתו של מתקן ניסיוני במחיר בהספק של 120 טונות קירור במפעל חברת "דשנים וחומרים כימיים" בחיפה. כ־26% מעלות ההתקנה מומנה על ידי משרד האנרגיה והיתרה על ידי פז גל.

החברה, כך נודע, נמצאת בשלבים להקמת ובניית ייצור ושיווק של הפרויקט עם חברות באנגליה ואיטליה. פז גל שיגרה כך נודע, מתקן לפעול באירופה בשנת 1985.

אשתקד גם חתמה החברה הסכם עם יזם אמריקאי [illegible]

מפעל הממסים החדש של „פז" בתעשיות „פז" בחיפה, בהשקעה של 2 מיליון דולר.

[illegible] אנרגיה [illegible] ל־100 מעלות צלסיוס להפקת אנרגיית קירור עד למינוס 7 מעלות צלסיוס.

יתרונו של התהליך [illegible] בהרכב הנוזלים המשתתפים בתהליך שפותחו באוניברסיטת בן גוריון. [illegible]

להערכת החברה [illegible] בתוך שנה [illegible] 70 אלף דולר.

לפי [illegible] החברה היא [illegible] את המתקנים בארץ בעצמה ותיתן זכיונות ייצור ושיווק [illegible] הקמת חברות משותפות [illegible] הטכנולוגיה בחו"ל [illegible] פעילה עם גורמים אחרים.

לדברי [illegible] בין [illegible] בארה"ב להחדרת המערכת לשוק האמריקאי.

לפי הסכם השותפות בין פז וריבטק [illegible] להשקיע סך של 150 אלף דולר בגין הוצאות החברה בפיתוח הטכנולוגיה שהוצאו לפני הקמת השותפות.

שערי מטבע חוץ ביום 01.09.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.62	1.5861	1.6059	[illegible]	1.6079	1.5895	1.6096	1.5933
1 מארק גרמני	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.86	0.90	0.8741	0.8859	0.8774	0.8863	0.8750	0.8591	[illegible]
1 לירה שטרלינג	+0.012	2.56	2.69	2.53	2.67	2.53	2.67	2.6012	2.6137	2.5928	2.6249	2.5959	2.6316	2.6176
1 פרנק צרפתי	—	[illegible]	[illegible]	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2616	0.2649	0.2619	0.2651	0.2623	0.2656	0.2539
100 ינים יפאנים	+0.004	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.15	1.10	1.16	1.1185	1.1325	1.1169	1.1327	1.1252	1.1367	1.1275
1 גילדן הולנדי	+0.001	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.80	0.76	0.80	0.7773	0.7970	0.7771	0.7965	0.7792	0.7990	0.7930
1 פרנק שווייצרי	+0.001	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.10	1.04	1.09	1.0609	1.0742	1.0643	1.0775	1.0629	1.0762	1.0696
1 כתר שוודי	—	0.24	[illegible]	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2492	0.2523	0.2496	0.2527	0.2495	0.2527	0.2509
1 כתר נורבגי	+0.001	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.25	0.23	0.25	0.2389	0.2419	0.2391	0.2421	0.2390	0.2429	0.2405
1 כתר דני	—	0.22	[illegible]	0.22	0.23	0.22	0.23	0.2271	0.2302	0.2278	0.2306	0.2275	0.2307	0.2292
1 מארק פיני	+0.002	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	0.33	0.35	0.3511	0.3656	0.3519	0.3564	0.3519	0.3564	0.3442
1 דולר קנדי	-0.001	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.24	1.18	1.24	1.2007	1.2197	1.2031	1.2182	1.2046	1.2198	1.2109
1 דולר אוסטרלי	+0.005	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1.19	1.10	1.19	1.1356	1.1499	1.1357	1.1519	1.1366	1.1529	1.1456
1 ראנד דרא"פ	+0.001	[illegible]	[illegible]	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7796	0.7893	0.7802	0.7899	0.7875	0.7914	[illegible]
10 פרנקים בלגים	—	0.41	0.42	0.41	0.43	0.41	0.43	0.4184	0.4276	0.4224	0.4276	0.4224	0.4277	0.4245
10 שילינגים אוסטרים	-0.001	1.22	[illegible]	1.22	1.25	1.22	1.29	1.2434	1.2599	1.2460	1.2616	1.2477	1.2634	1.2514
1000 לירטות איטלקיות	+0.001	[illegible]	1.24	[illegible]	1.25	1.19	1.27	1.2100	1.2251	1.2107	1.2259	1.2130	1.2283	1.2181
1 ערך ECU	-0.005	—	—	—	—	—	—	1.8137	1.8363	1.8156	1.8393	—	—	1.8281
1 דינר ירדני	-0.002	4.35	4.65	4.45	4.73	4.43	4.72	—	—	—	—	—	—	4.6931
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.05	0.10	0.05	0.08	—	—	—	—	—	—	0.0381
1 לירה מצרית	—	0.61	0.69	0.66	0.70	0.67	0.73	—	—	—	—	—	—	0.7272

90% מבני קיבוצים בצה"ל משובצים ביחידות השדה

אמיר קרן מוועדת הביטחון של התק"ם: תמה תסמונת הראש הקטן • קצין בכיר: בצבא נשארים רק הבינוניים – „אני לא רוצה להיות בינוני"

מאת סופר „דבר"

90 אחוז מבני הקיבוצים, המתגייסים לצה"ל משובצים ביחידות השדה ושיעור גבוה מהם מגיע גם לקורס הקצינים – אמר בשבוע שעבר אמיר קרן, חבר ועדת הביטחון של התק"ם, בכינוס שבו השתתפו ראשי התנועות הקיבוציות. ראש מינהל הסגל של צה"ל. קרן הוסיף כי לדעתו „תמה תסמונת הראש הקטן בתנועה הקיבוצית לגבי השירות בצבא".

ראש מינהל הסגל תא"ל יהודה שלומוביץ אישר דברים אלה אך הוסיף כי רוב הקצינים בני הקיבוצים נמנעים מלהתמיד לשירות קבע לאחר שנת השירות הרביעית. כתוצאה מכך מגיע שיעור בני הקיבוצים בצבא הקבע לשני אחוזים בלבד. תא"ל אלמוג ציין כי צה"ל מוכן ללכת לקראת בני הקיבוצים ולהציע להם מסלולים אישיים שיאפשרו להם לשלב את לימודיהם

המשתתפות ואת שילובו עם צרכיו של צה"ל. במשאל בזק שערך בעולם מנכ"ל התק"ם, אהרון ידלין, התברר כי רק שלושה מתוך 40 הקיבוצים מכינים מתגייסים להמשיך בשירות בצבא. ...

במאמר התק"ם „קיבוץ" שירות על הכינוס מביא מדבריו של דוד יעקובסון: „בצבא נשארים רק הבינוניים. אני לא רוצה להיות בינוני". ...

גורמים ממלכתיים תמהים ומותחים ביקורת

תעסה־גלזר מעסיקה יועץ לוועדת העליה והקליטה בעל עמדות מנוגדות לאלה של הממשלה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

גורמים ממלכתיים העוסקים בנושא יהודי ברה"מ הביעו באחרונה תמיהה וביקורת על החלטתה של יו"ר ועדת העליה והקליטה של הכנסת, ח"כ מרים תעסה גלזר, להעסיק את שמואל אורך, מנכ"ל „המרכז למידע על יהודי ברה"מ" כיועץ הוועדה שבראשותה. לטענתם מנוגדות עמדותיו של „המרכז למידע" לעמדותיה של הממשלה בנקודות עקרוניות כמו קיום טיסות ישירות לישראל, ביטול מעמד הפליט ומלחמה בתופעת הנשירה.

הממשלה, הם אומרים, רואה בעליית יהודי ברה"מ לישראל ובשלילת הנשירה ערך מכריע במאבק למען יהודי ברה"מ. „המרכז למידע", לעומת זאת, נאבק למען העקרון של יציאת יהודי ברה"מ ללא קשר עם יעד היציאה ולא רק למען עלייתם לישראל. על ידי כך הם נותנים לגיטימציה מוחלטת לנשירה.

עמדותיו והשקפותיו של אורך, המתפקד כמנכ"ל „המרכז למידע", מנוגדות לעמדתה של הכנסת והממשלה מפני שהוא והארגון עבורו הוא עובד הם בעלי גישה אנטי־סוכנותית מובהקת הרואים בנשירה תופעה לגיטימית ופועלים לא אחת בניגוד לעמדות הממשלה והמוסדות הלאומיים. „המרכז למידע" ממנן ומסייע לרבות מפעולות המחאה של עולי ברה"מ נגד המימסד. כך למשל סייע לעולי ברה"מ, המוחים על עליית שכר הדירה במרכזי הקליטה, לפלוש לחדרו של ראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית, חיים אהרון.

„המרכז למידע" מקבל את תקציבו מארגון לא ציוני בארה"ב – „איחוד המועצות למען יהודי ברה"מ", שמטרתו יציאת יהודי ברה"מ ללא תלות ביעד היציאה. הארגון מתנגד לטיסות ישירות לישראל ואינו מכיר במרכזיותה של מדינת ישראל. פעילי „המרכז למידע", המקבלים את משכורתם מארגון זה, טוענים אותם גורמים, משרתים לפיכך את האינטרסים של הארגון המנוגדים למדיניותה ולמטרותיה של מדינת ישראל.

בתגובה לטענות אלו אמרה ח"כ תעסה גלזר כי לאורך אין כל זכות הצבעה בישיבות הוועדה ואין הוא משתתף בישיבות חסויות. לקראת המושב הבא של הכנסת, אמרה, היא תקיים התייעצות עם יתר חברי הוועדה אם להמשיך ולהחזיק באורך כיועץ. לדבריה היא עצמה מתנגדת לדעותיהם של פעילי „המרכז למידע" בשאלת יהודי ברה"מ, אולם „אין כל פסול בשמיעת דעה אחרת".

מגדלי ענבים העדיפו השוק המקומי ופגעו בייצוא

בריטניה קנתה בארה"ב ובאוסטרליה • לקראת החגים צפויה אספקה שופעת של תפוחים אפרסקים וענבים במחירים זולים – שזיפים לא

מאת דויד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

העדפת מגדלי הענבים את השוק המקומי במקום לייצא את תוצרתם, פגעה בייצוא הענבים וגרמה לכך שרשתות השיווק הגדולות בבריטניה טענו לאגרקסקו כי ישראל אינה אמינה באספקת תוצרת בהתאם להתחייבויות ולכן קנו ענבים בארה"ב ובאוסטרליה.

מאגרקסקו נמסר כי בהתאם לתוכניות היה על ישראל לייצא השנה 5,000 טונה ענבים, אולם היא ייצאה רק 3,700 משום שהחקלאים לא סיפקו את התוצרת לייצוא והעדיפו לשווק אותה בשוק המקומי. המחירים שישראל קיבלה תמורת הענבים היו, בממוצע, 1,700 דולר פו"ב הטונה, אולם היו תקופות שהתמורה היתה 2,500 דולר. קוצר ראותם של החקלאים פגע בהם, מחירי הענבים בארץ ירדו והדבר פגע בהכנסותיהם. ביולי היתה ירידה של מחירי הענבים במוד בשיעור 31 אחוז. גם באוגוסט חלה ירידה במחירי הענבים. כיום מוכרים ברשתות השיווק את הענבים הסורי הערצבים במחיר הנע בין 2.20–2.50 ש"ח הקילוגרם.

התחרות של האמריקאים והאוסטרלים על שוק הענבים בבריטניה ואי־עמידת ישראל באספקת התוצרת לבריטניה עלולה לפגוע בייצוא גם בשנים הקרובות.

ממועצת הפירות נמסר, כי יבול הענבים השנה יסתכם ב־45,000 טונה לעומת 42,000 אשתקד. כן נמסר כי לקראת החגים צפוייה אספקה שופעת של ענבים, תפוחים ואפרסקים. מחיריהם יהיו זולים יחסית. לעומת זאת מחיר השזיפים יהיה יקר בגלל הכמויות הקטנות המשווקות לשוק המקומי. הדבר נובע מיבול דל השנה – 7,000 עד 8,000 טונה במקום 16,000 אשתקד.

„יש מה לבדוק" בתוכנית האיצטדיון בירושלים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

תוכנית האיצטדיון של ירושלים לא תאושר בזמן הקרוב. בבדיקה שערך סופר „דבר" התברר, כי התוכנית נמצאת בימים אלה בבדיקה אצל היועץ המשפטי של משרד הפנים, עו"ד אברהם שפט, והבדיקה תימשך לפחות עוד שלושה שבועות.

במשרד הפנים מסרבים למסור אילו ליקויים נמצאו בתוכנית, לאחר שליקויים קודמים אושרו על־ידי ועדת המשנה לקווי בנין שליד המועצה הארצית לתכנון ובניה.

עו"ד שפט אמר שלשום כי זו אחת התוכניות הרגישות שהיו בירושלים לאחרונה, וכי שר הפנים אינו חותמת גומי והוא רשאי לבדוק מה שמגישים לו לאישור „ויש מה לבדוק", כלשונו.

גורמים בכירים במשרד הבהירו עם זאת כי הבדיקה עניינית ללא קשר למחלוקת סביב האיצטדיון בין דתיים לחילוניים.

נשבר הגרעון במאזן המסחרי עם ברזיל

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

לראשונה מזה שנים נרשם אשתקד מהפך ביחסי המסחר בין ישראל וברזיל. היצוא מישראל למדינה זו עמד על 44 מיליון דולר בעוד היבוא משם הסתכם ב־22.5 מיליון דולר. זה עודף במאזן המסחרי של 21.5 מיליון דולר.

בפגישה עם שר הבינוי והשר לענייני חקלאות של מדינת סאו פאולו בברזיל, המבקרים בארץ, אמר אתמול שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, כי עודף זה במאזן המסחרי בין שתי המדינות נבע מהגדלת היצוא לשם ומירידת היבוא משם. לדברי שרון ב־1984 היה היצוא הישראלי לברזיל 30.5 מיליון דולר בעוד היבוא משם הסתכם ב־37.8 מיליון דולר.

השרים משתי המדינות דנו בפיתוח הקשרים הטכנולוגיים האגרו־תעשייתיים בין סאו פאולו וישראל. ד"ר חואן ליבאה שר הבינוי וד"ר אנטוניו לימה שר החקלאות, ורפאל גיניור מנהל חברת הבנייה של המדינה וצ'דלס נאסו מנהל הבנק שלה, ציינו את רצונה של ברזיל בהגברת קשרי הסחר עם ישראל.

בתום הפגישה הוזמן שרון לבקר בברזיל.

ישראל הגדילה מאד יצוא היהלומים באוגוסט

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

ישראל הצליחה להגדיל מאד, שוב, את היקף יצוא היהלומים שלה לחו"ל באוגוסט. מגמת הגידול ביצוא של ענף זה נמשכה גם בחודש החולף ומנתונים שרוכזו מתחוור כי יצוא זה הסתכם באוגוסט ב־95 מיליון דולר לעומת יצוא של 72 מיליון דולר באוגוסט אשתקד – גידול של 32 אחוז.

בשמונת החודשים הראשונים של השנה היה יצוא היהלומים מישראל מיליארד ו־200 מיליון דולר לעומת מיליארד בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של 24 אחוז.

המפקחת על היהלומים במשרד התעשייה והמסחר צביה דורי אומרת כי נתוני יצוא היהלומים של אוגוסט מחזקים את ההערכות לפיהן עשוי יצוא זה להגיע השנה לשיא של שני מיליארד דולר.

רגלי שני קצינים ניצלו מקטיעה – חזרו לשרת

(ע) שני קצינים בכירים מחטיבת גולני, שנפצעו קשה ברגליהם, חזרו לשרת ביחידותיהם לאחר שרגליהם ניצלו מקטיעה הודות לטיפול אורתופדי חדשני משולב בניתוחים מיקרו־כירורגיים ופלסטיים.

אלה הם שניים מהמקרים שיוצגו בתחילת השבוע הבא בכינוס הבין־לאומי לטיפול בקטיעות לאחר חבלה, שייערך במלון „דן" בחיפה.

פרופ' חיים סטיין, מנהל המחלקה האורתופדית א' במרכז הרפואי רמב"ם וממארגני הכינוס, מסר כי במרוצת שלוש השנים האחרונות ניצלו ברמב"ם 26 גפיים מתוך 29 שיועדו לקטיעה.

לדבריו ניתן למנוע קטיעה של גפיים מרוסקות בכ־60 אחוז מהמקרים על ידי שילוב של קיבוע חיצוני של העצמות המרוסקות, ניתוחים פלסטיים ובשלב מאוחר יותר אף העברה של שריר חי עם אספקת דם עורקית לאיזור החסר בשיטות מיקרו־כירורגיות.

„אנו מקווים לשיתוף פעולה בין ישראל וסין שילך ויגבר בתחומים רבים ולא רק במדע", אמרו שלושה מדענים סיניים שביקרו אתמול באוניברסיטת תל אביב לאחר שנטלו חלק בקונגרס הבין־לאומי לביופיסיקה בו השתתפו. בסין מקבלים פחות מחמישה אחוזים ממסיימי בתי הספר התיכוניים לאוניברסיטאות. שליש מהסטודנטים נשים, אך בבית הספר לרפואה הן מהוות 60 אחוז. רוב מסיימי בתי ספר לרפואה בסין עוסקים אחר־כך ברפואה משפחתית ורק מיעוט משתלם בבתי חולים אוניברסיטאיים, סיפרו האורחים. הם התעניינו במחקר בביופיסיקה ברפואה ובהוראה בבית הספר לכימיה ובבית הספר לרפואה, ביקרו בספריות וחיפשו כתבי עת של „אקדמיה סיניקה". בתמונה: פרופ' יורם לס, סגן דיקאן בית הספר על שם סאקלר (מימין) במעבדה לאלקטרופיסיולוגיה עם האורחים. פרופ' לס מוזמן לסין בנובמבר להציג מכשיר א.ק.ג. שפיתח
(צילום: ישראל הדרי־ישראל סאן)

גשש בדווי בכיר בצה"ל מבני שבט אל־הייב קובל על התעללות מג"ב

מאת נתן דויטי, סופר „דבר"

מבקר משרד המשטרה אלוף (מיל.) אברהם ארן קיבל תלונה שהגיש רס"ר נאיף איסמעיל אל־הייב. אחד הגששים הבדווים הבכירים של צה"ל, הטוען כי הוכה והושפל על ידי שוטרי משמר הגבול ב־27 ביוני השנה בעת שהיה בדרכו לכפרו שבא בחבל כורזים.

אביו, עבדו איסמעיל אל הייב המנוח, סייע לפלמ"ח והמשיך לשרת בצה"ל עד 1972. הוא זכה להוקרת אלוף פיקוד הצפון אז מרדכי גור על חיסול חוליה סורית ברמת הגולן ב־25 ביולי 1971. „אני כותב מכתב זה", כותב רס"ר אל הייב לארן, „מתוך תקווה שכבודו יחקור את המקרה ומתוך דאגה שמקרה זה לא יחזור על עצמו."

רס"ר אל הייב, שתלונתו הגיעה לח"כ רן כהן, מגולל בתלונתו סיפור השפלה ממושך. ב־27 ביוני 1987 בשעה 2430, כאשר חזר מבילוי עם ארבעה אנשים נוספים לכפרו, נעצר רכבו ליד מחסום שהוצב בכניסה לכפר. אחד משוטרי מג"ב ביקש ממנו תעודת זהות אך כשהודיע לו כי שכח אותה בכפר וכן שהוא רס"ר, הכניס השוטר את ראשו לתוך המכונית ואמר: „עוד רס"ר במוך ואבדנו".

מספר רס"ר אל הייב במכתבו: „ביקשתי מהשוטר שיתנהג כמקובל ואם רצונו לבקש תעודת זהות של אחד הנוסעים, אל לו לדחוף אותי, אלא לגשת לחלון ולבקש תעודת זהות של אותו נוסע או שיורידו נוסע זה מהמכונית. סימנתי לשוטר ביד שלי שיירגע ואז אמר לי: אתה לבטח תתקוף אותי עוד מעט".

הנוסעים ברכב נתבקשו לרדת ואז אמר רס"ר אל־הייב לשוטרים כי אחד הנוסעים האחרים מוכר לו ולמרות שאין לו תעודת זהות, הוא מוכן לערוב לו. בעקבות כך, מציין רס"ר אל הייב, אמר לו השוטר כי הוא מכסיל אותו ותקף אותו וכן שהוא שיכור.

אל הייב מכחיש במכתבו למבקר כי היה שיכור או שתקף את השוטרים. „ניכר היה שהשוטר ביקש עילה להתגרות בנו ללא הצדקה", הוא מציין בתלונתו.

אולם התקרית לא נסתיימה במחסום הכפר. לטענתו, זומנה למקום ניידת משטרת ראש פינה ואנשיה ביקשו ממנו לגשת לתחנה זו. למרות טענות השוטרים כי היה שיכור, מספר אל־הייב, ניתנה לו האפשרות לנהוג ברכבו והוא הגיע עימו, ללא השגחה כלשהי, לתחנת המשטרה. „נהגתי בעצמי ברכב ובהסכמת השוטר (של משמר הגבול) ודבר זה מראה שהשוטר עצמו לא האמין שהייתי שיכור שאם לא כן לא היה מרשה לנהוג ברכב ודבר זה מראה שהשוטר חיפש תואנה להתגרות בנו ללא הצדקה".

אל הייב הובל לטענתו, כבול באזיקים, לבדיקת דם בתחנת מגן דוד אדום בחצור. „אך לא היה שם רופא ולכן נלקח לבית החולים בצפת. „היה זה בשעה 4 לפנות בוקר בערך. לכל אורך הדרך הובלתי תוך איומים והשפלות שאינני יכול לתארם כלל.... כשהגענו לבית החולים, לא התנגדתי לבדיקת הדם שביקשו ממני. הייתי שבור ובדכאון גדול שאינני יכול לתארם". הוא נעצר ושוחרר בערבות עצמית.

ח"כ כהן פנה ללשכת הרמטכ"ל כדי שתבדוק את השתלשלות הפרשה. נמסר לו כי רס"ר אל הייב הגיע למחסום שליד כפרו מלווה באשה שאיננה אשתו כשהוא שיכור ומגבל את פיו. בבדיקת האלכוהול שנערכה בו נתגלו 32 אחוז אלכוהול במיליגרם דם. נפתח נגדו תיק פלילי ו„לפיכך אין אנו מעורבים בעניין בצורה כלשהי".

סופר „דבר" מציין כי הרס"ר חזר על גרסתו שלא היה שתוי, לא הגיע מלווה באשה שאיננה אשתו לכפרו, ודורש חקירת המקרה לעומק.

בלעדי לבנק המזרחי

צמד תשואה

על חשבון הבנק -

מיידי למצטרפים

הצטרף היום ל"צמד תשואה" ותהנה ממדד יסודי של חודש יוני 87 ומתשואה גבוהה בהמשך.
לבחירתך מסלולי חסכון ל־2 עד 5 שנים בהשקעה חד פעמית המעניקה לך הצמדה בתוספת ריבית שנתית צמודה. בנוסף לכך תוכל להנות מהלוואות מחלות בריבית של פריים + 0.5% לשם הפקדה ב"צמד תשואה".
אם ברשותך מניות הסדר או כל חסכון אחר שמועד פדיונו קרב "צמד תשואה" היא ההשקעה הטובה ביותר עבורך.
הצטרף גם אתה אל הנהנים מהתשואות של בנק המזרחי!
* המבצע לתקופת זמן מוגבלת. הבנק רשאי להפסיקו בכל עת.

בנק המזרחי

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל – הסתדרות עובדי המתכת, חשמל ואלקטרוניקה
הסיור הלימודי למזכירים וועדי העובדים לאזור התעשיה תפן, מעלות ונהריה מתקיים היום יום ד' 2.9.87.
היציאה בשעה 07.30 מחצר הועד הפועל בתל־אביב.
בסיור ישתתפו אותם החברים שנרשמו תחילה.
יצחק גלעדי
מזכ"ל

במלאת שלושים למות חברתנו
פנינה שרון ז"ל
נפקוד את קברה בבית העלמין בגשר ביום ה' ט' באלול תשמ"ז 3.9.87 בשעה 17.00.
לאחר מכן אזכרה בחדר האוכל.
המשפחה וקיבוץ גשר

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
בתיה ברכמן והמשפחה
במות האב
יחזקאל רן ז"ל
בית מעגן מיכאל

לחברנו **גד אגוזי**
אנו משתתפים באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
אברהם יחיא
מזכירות מועצת פועלי רעננה עובדיה ונבחריה

לחברתנו **ורדה צימרמן**
ברכות מזל טוב לנישואיך עם בח"ל
חיים נגיד
בית „דבר"

לחברנו **משה סבו**
ברכות לנישואיך עם בח"ל
מיכל
סניף „דבר" רחובות

שביט שניים בע"מ
(תיק מס' 51 119304־)
מודיעה בהתאם לסעיף 26 לפקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג 1983, כי באסיפה הכללית שלא מן המנין שהתקיימה ביום 31 לאוגוסט 1987 נתקבלה החלטה מיוחדת לפיה בוטל תזכירה הקיים ובמקומו אומץ תזכיר בנוסח המהווה חלק בלתי נפרד מההחלטה.

לחברנו **אהרון גאון**
איתך באבלך על מות רעייתך
יוכי ז"ל
משפחת קורניץ

דברי היום

מובטלים לעומת חללים

חבל שהדברים לא נאמרו בצורה בוטה זו לפני חודשיים או שבועיים, בוודאי לא כפי הדברים המוסמכים והאחראים ביותר, אלא הושארו לכל היותר לפרשנויות עתונאיות. אבל טוב שביומיים האחרונים הם נאמרים מפורשות, בעיקר עת מחוללי המהומות בתעשיה האווירית וגורמים מרכזיים בליכוד לוחצים לעריכת הצבעה חוזרת בעניין ביטול ה„לביא".

האמור מתייחס לתוצאות הצבאיות של ביטול תכנית המטוס – וליתר דיוק, לתוצאות השימוש המתוכנן במשאבים שהתפנו, לביצוע מגמות חלופיות של צה"ל. אין כל ודאות בכך, שכן כל המועסקים במשק – או אף בתעשיות הבטחוניות בכללם – יפחת משמעותית בעקבות הזעזוע בתעשיה האווירית, אבל צפוי בהחלט שמיתארי המלחמה של צה"ל יוכלו להתיישם בדרך שתחסוך מישראלים רבים קטל ושכול.

שר הבטחון יצחק רבין והרמטכ"ל רב אלוף דן שומרון אמרו זאת סוף סוף, בהתגברם על רתיעה מובנת משימוש בהיבט זה לשכנוע לתמוך בעמדתם לקראת ההחלטה. רבין, בראיון טלוויזיה, היטיב לחדד את אחריותם של משרד הבטחון והמטכ"ל, בראש וראשונה לחיי הבנים הניתנים בידיהם כפקדון, לשלוש שנות שירות חובה ולחודשים ארוכים בשירות מילואים. שומרון, בשיחה עם כתבים צבאיים, נשאל אם לפי מיתארי המלחמה של המטה הכללי עשויה ההצטיידות באמצעים חלופיים לחסוך אלפי נפגעים במלחמה הבאה. הרמטכ"ל נמנע בתשובתו מהתייחסות לאלפים שבשאלה, משום שמספר הנפגעים מותנה במספר החזיתות, במשך המלחמה ובתנאי פתיחתה וניהולה, אך תשובתו העקרונית חיובית: ביטול ה„לביא" עשוי לחסוך לצה"ל „נפגעים רבים מאוד".

מעבר לכל השיקולים האחרים, זהו הנימוק העליון בעד ביטול ה„לביא". מקום עבודתו של אדם חשוב לו ולמשפחתו, דווקא בחברה שבה מאיימת בטלה נהנתנית לזכות ביוקרה שהוקנתה בעבר לעמל כפיים. אך הפרנסה חשובה פחות מהחיים עצמם, הן של העובד והן של יקיריו וישראלים אחרים המסתכנים בשירותם הצבאי. צה"ל והממשלה חייבים להפקיד בידי החיילים תנאים מיטיבים לא רק לנצח במלחמה, אלא גם לחזור ממנה בשלום. אם לפי שיפוטם המקצועי ואחריותם המוסרית מפריע לכך ה„לביא", ראוי לדחוק למקום משני את כל שאר השיקולים, כי מובטלים עוד אפשר להחזיר למצבם הקודם, מה שאין כן חללים.

נוקה מסלול ההבראה

מאת דרור שרביט

את התרומה העיקרית בביטול פרוייקט הלביא יש לראות במסר הכלכלי. ההתמדה במחוייבות לשיקום כלכלי אולי תאפשר בעתיד פרוייקטים גדולים מהלביא

אף שהמשך פרוייקט ה„לביא" היה מסכן את סיכויי הצמיחה במשק ומאיים להחזיר את האינפלאציה – ביטולו אינו מבטיח את „ההיפך". הצמיחה [illegible] הפיטורים של עובדי התעשיה האווירית ואף־על־פי־כן, ההחלטה על נטישת הפרוייקט משפרת את סיכויי ההבראה של המשק ומסירה מוקש אחדי ממסלול הבראתו.

החשש מפגיעה בצמיחה ומחידוש האינפלאציה נבע מן הידיעה שהפרוייקט התופח יתבע, בשלביו המתקדמים, משאבים גדולים, מעבר לתקציב הסיוע מארה"ב המיועד לכך, תוך פריצה תקציבית המנוגדת למגמה של הקטנת תקציב המדינה ופינוי מקורותיו לענפים העיסקיים. עם זאת, באלטרנטיבה של הפסקת הפרוייקט אין תרומה מיידית לפינוי משאבי צמיחה אל מחוץ לענפי הבטחון. התקציב המתפנה מה„לביא" יוסיף לשרת את צרכי הבטחון, בהרכב ובניצול אחרים; גם התוספת „נטו" למשק, הצפויה מהמרת חלק נוסף מכספי הסיוע לתקציב בשקלים, והשמירה על רמה גבוהה של רכישות־משנה כאן – שתי הבטחות שעדיין לא תורגמו ללשון חוזים – אינן פיצוי על אובדן הביקוש המקומי בשל המרת ההצטיידות במטוסי קרב מייצור מקומי במטוסים מתוצרת ארה"ב.

יש לזכור כי האלטרנטיבה לאי־ייצור ה„לביא" אינה השימוש בכל המשאבים שהיו אמורים להשקיע בו – 4.8 מיליארד דולר הוצאות מכאן והילך על יתרת הפיתוח וייצור 90 מטוסים – אלא חלופתו, שעלותה 2.2 מיליארד דולר: מחיר רכישת 70 מטוסי אף־16 ועוד סכום שאינו מוגדר עדיין, אך בוודאי יפול מההפרש וייועד לחלופות צה"ל. אפשר לצפות לכך ששיתוף הפעולה שנרקם בין משרד הבטחון למשרד האוצר במערכה האחרונה על הפסקת פרוייקט ה„לביא", שיתוף שהוא כמעט חסר תקדים, יתחלף בשנים הבאות בהתגוששות בין שני המשרדים על הקצאת ההפרש שנחסך או על מרביתו.

השינוי העיקרי שיתחולל בשל ביטול פרוייקט ה„לביא", האצת חלופות צה"ל ורכישת מטוסי קרב מארה"ב צפוי בתוך התעשיה הבטחונית. בשנתיים האחרונות, בגלל פרוייקט ה„לביא", לא נפגעה התעשיה האווירית מן ההתכווצות של כל המערכת התלויה ברכישות משרד הבטחון. המפעלים העיקריים שנפגעו מכך היו יחידות־הסמך של המשרד, בעיקר התעשיה הצבאית, רפא"ל ומספנות ישראל. ביטול הפרוייקט יאזן עתה את עומס הקיצוץ ויפזר אותו בין כל יחידות הייצור הבטחוני, לרבות התעשיה האווירית. אם להעמיד דברים בפרופורציה הנכונה, תצטרך עתה התעשיה האווירית להתכווץ באותה מידה שהתכווצו כל מפעלי הייצור הבטחוני בשנתיים האחרונות, לרבות מפעלי האלקטרוניקה בשוק האזרחי, כמו „סאיטקס", „תדיראן" ואחרים. שיעור ההתכווצות המרבי, גם אם לא יופנו אליה עבודות חדשות, יגיע לכ־20 אחוז מהיקף פעילותה – שיעור שכיח ומוכר בכל התעשיות הבטחוניות בשנתיים האחרונות. מה שהקשה על התעשיה האווירית להסתגל לרעיון ההתכווצות היה אופיו של הפרוייקט: כולו ממומן מתקציב בטוח, בשיטה של „קוסט פלוס"; בשנתיים הבאות אמור היה הפרוייקט לשלש את היקפו ללא כל תחרות וללא כל מאמץ בשוק חיצוני.

אם להתעלם מהיתרונות שבניצול נכון יותר של משאבי הבטחון להשגת יעדי הבטחון – יתרונות שדי היה בהם כדי להכריע את הכף נגד המשך פרוייקט ה„לביא" – הרי שמבחינה משקית כוללת, ההישג שבביטול פרוייקט ה„לביא" הוא בעיקר במה שאין בחלופותיו וכן בהימלטות ממסלול הרסני בלתי־נשלט, שהיה מאלץ להקריב את המשק על מזבח תקציבי ה„לביא".

עם כל הכאב שבפיטורים הצפויים עתה בתעשיה האווירית, אין להיבהל יותר על המידה מהיקפם. בשנתיים האחרונות עברו על מפעלים קטנים בתעשיה האווירית גלי פיטורים גדולים עוד יותר: 5,000 עובדים ב„סולל בונה", 5,000 עובדים במפעלי בטחון שאינם התעשיה האווירית, 1,200 עובדי „אלסינט" ו־800 עובדי „סאיטקס". צריך רק להביא בחשבון של הפיטורים לא רק את המפעלים שנקשרו ל„לביא" בטבורם אלא גם את העובדים שקשרו בו את עתידם, ואין לקפח אותם בסעיף זה. הפליטה הכבירה של קבוצות העובדים בשנתיים האחרונות לא לוותה בגידול האבטלה במשק. אדרבא, שיעורה הצטמצם בתקופה זו. בתנאים הנוכחיים של המשק סביר להניח שהרוב המכריע של נפלטי התעשיה האווירית, על סוגי התעסוקה השונים שלהם, ישתלבו במעגל התעסוקה בתוך זמן קצר.

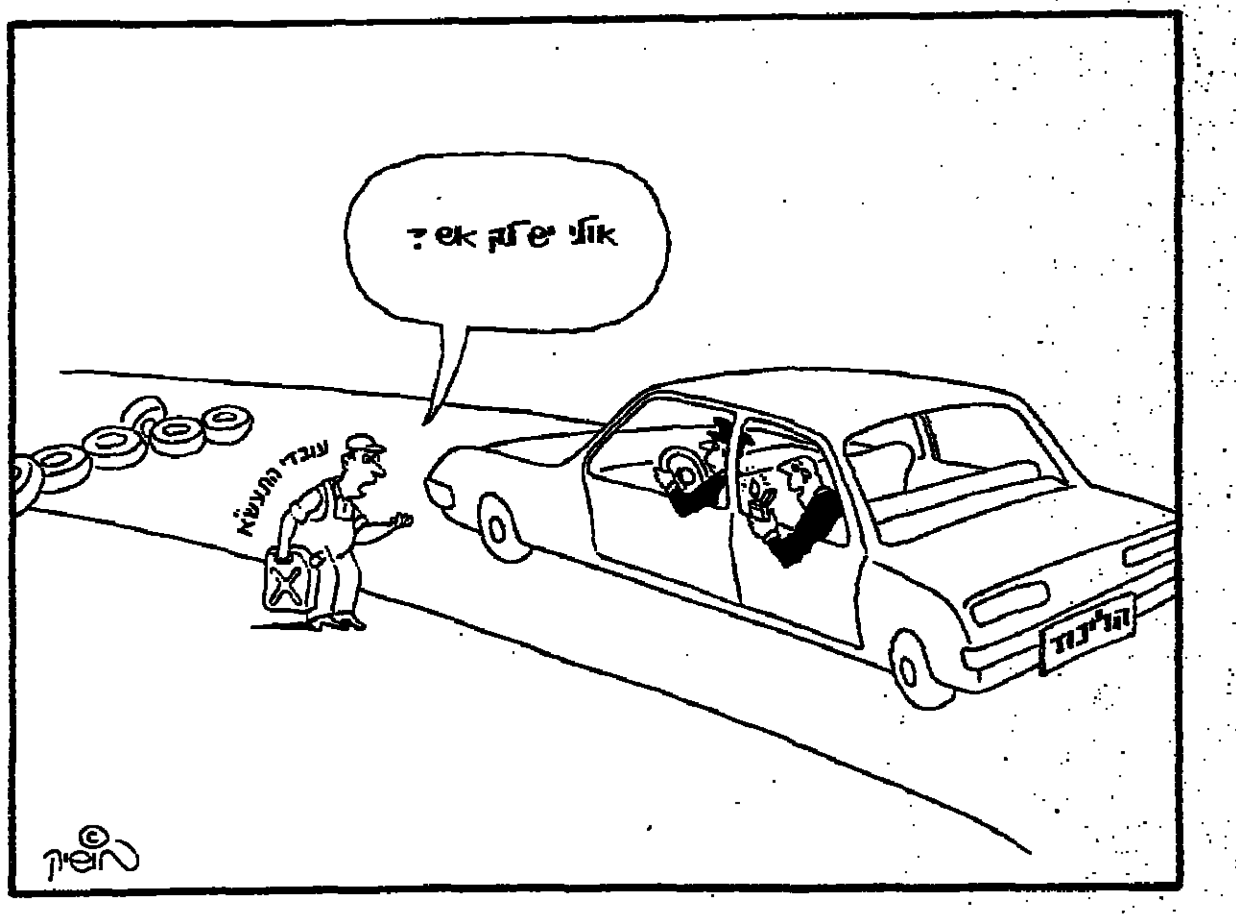

ציונות מעופפת

מאת טדי פרויס

הגיע הזמן לבדוק אם בין שדה התעופה בן־גוריון לבין יהוד לא צמח גולם שעלול לדרוס את עצמות המהר"ל שלו

ב־1984 פירסמו אמנון נויבך (לאחר־מכן יועץ ראש הממשלה לענייני כלכלה לשעבר) וד"ר יורם פרי (חבר מערכת „דבר") מחקר על התהוותו של „מיזקם תעשייתי בטחוני" בישראל. הם טענו, כי קצינים רבים ואנשי מערכת בטחון שיצאו ברימוס נקלטו במערכת התעשייתית בארץ והיו, בדיעבד, לקבוצה אינטרסנטית בעלת הזדהות הדדית גבוהה. כך נוצרה שדולה בעלת השפעה רבה על המימסד הצבאי־תעשייתי.

המאבק על ה„לביא" מתאים במידה רבה למודל שנויבך ופרי היתוו, אך הרכבו הסוציולוגי שונה: נוצרה קבוצת לחץ חזקה, מורכבת לא רק מאליתה ניהולית, אלא מהמוני פועלים (במונחים ישראליים). ועדי העובדים התגלו כאינטרסנטים מובהקים, ומתחברים לקבוצה פוליטית מוגדרת (במקרה זה הליכוד) בנסיון לסכל תהליך החלטות דמוקראטי ולגיטימי.

לוויכוח השתרבבו סממנים פוסט־אנטבליסטיים. ה„לביא" לא נותר בגדר פרוייקט טכנולוגי־בטחוני, אלא נעשה לסמל; גניזתו פורשה כ„קץ החלום הציוני", כ„כיבוי אורות", כ„רעידת החזון", וכיו"ב ביטויים בפי דוברים של „חירות" ו„התחיה". בעשור האחרון הם כבר מתו עשרות פעמים, עם פינוי ימית, עם הפסקת הניהול ועם גניזת תעלת־הימים. מאחר שגם ישו, הפאציינטים שלו וג'יימס בונד מתו רק פעמיים, [illegible] הרי שבציונות גלומים כוחות על־אנושיים אם הצליחה לעלות מקברה כל־כך הרבה פעמים. יש לציין שזו ציונות חדשה. ידענו בעבר ציונות בעלת צביון רוחני (אחד־העם), צביון מדיני (הרצל), צביון מעשי (בן־גוריון), צביון כספי (המגבית), צביון ארגוני (הסוכנות ומשרד הקליטה). לאחרונה נולדה ציונות מעופפת בדמות ה„לביא", ששבקה חיים עם המטוס.

מעבר למימד הרוחני־סמלי, התפתח מאבק מסוכן גם מבחינה פוליטית־קונסטיטוציונית. התעשיה האווירית הפעילה כוח ולחצים על הדרג הפוליטי הנבחר. ראשית לא הסתפקו במאמצי שיכנוע בעת הדיונים עם חברי ממשלה וכנסת, אלא גייסו את עובדיהם, ואלה לא הסתירו את כוונתם לנקוט צעדים „בלתי־שגרתיים" וחדשים. זה התחיל באיומים מחמישה מושבים בכנסת – סיפוד חסר־שחר כל־כך, שאחרי כמה ימים, כשנשמעו מכל עבר ציחקוקים, שכחו המאיימים עצמם את סאנקציית חמשת המאנדטים. לעומת זאת הם החריפו את הנימה בכל הנוגע למאבק אלים, ואף ביצעו חלק מאיומיהם. עוד תבשילים מאותו סוג מתחממים על הכירה – מבטיחים בלוד.

מי שרוצה יכול לומר שגם מאמצי השיכנוע והלחצים של המטכ"ל, של חיל־האוויר ושל מוסדות לא־צבאיים, הם בגדר נסיון לכופף את הזרוע לדרג הנבחר, אלא שראשית, עמוס לפידות, אביהו בן־נון וסגנאי המטוסים, לא איימו כי יצביעו בבחירות הבאות נגד תומכי ה„לביא" (וגם השריונאים לא איימו בכך); שנית, האחרונים הם „צרכני" ה„לביא" ולא יצרניו, והתארגנות צרכנים נושאת אופי שונה מהתאגדות יצרנים, שבנסיבות מסויימות (קארטל) אסורה על־פי החוק; אנשי התעשיה האווירית, לעומת זאת, איימו גם איימו וכבר יצאו לכבישים ולמסלולי ההמראה בלוד.

המארקסיסטים מסבירים, כי קומפלקסים תעשייתיים הם סכנה לאומית. בעלי תעשיה מרוויחים יותר בעיתות מלחמה מאשר בימי שלום ולכן יש להם אינטרס ברור בגרירת עמיהם למלחמה. ההרוגים הם של העם; הרווחים שלהם. ואם זה נכון לגבי תעשיות מזון, מתכת, טקסטיל (מדים, מסכות גז) ומפיקי חמרי־גלם, לא־כל־שכן לגבי תעשיות המייצרות כלי־משחית נמו. הפתרון המארקסיסטי הוא הלאמה. לכשיהיו אמצעי הייצור בידי העם (קרי: הממשלות), ייעלם האינטרס בחירחור קרבות ובציחצוח חרבות. ואסיל סאחארוב ואנדרה אנדרשאפס – אביה של מיג ברנרה – לא ימצאו את מקומם בחברה שבתי־החרושת בה מולאמים.

כמו רוב התיזות של מארקס, גם זו נמצאה מוטעית. סובייטולוגים סבורים כי הקושי הגדול ביותר ב„פרסטרויקה" של מיכאיל גורבאצ'וב הוא אכיפת רצון המפלגה על התעשיה הבטחונית (המולאמת), שנהפכה לכוח בזכות עצמה. בארה"ב רווחות דעות, כי תעשיות בטחוניות הן מטבען עצלות ובלתי־יעילות, כי הן ניזונות מכספי תקציב, שהפיקוח עליו פחות הכבד מאשר על כסף פרטי. יצרנית המטוסים הענקית, חברת „לוקהיד", כמעט קרסה תחתיה כשניגשה, אחרי הרבה שנות ייצור צבאי, לפתח מטוס אזרחי (הטריסטאר 1011), שהלקוחות שלו (חברות תעופה) לא היו מוכנים לשלם „קוסט פלוס", כפי ש„לוקהיד" התרגלה לגבות בפרוייקטים הצבאיים שעליהם עבדה. אידיאולוגים של תפיסה זו (בעיקר היהודים שביניהם) הצביעו גם על התעשיה הבטחונית של ישראל כעל פיל, הצובר שומן ומאבד יכולת תחרות. לצורך הדיון כאן כושר התחרות אינו השאלה העיקרית, אך הכוח שהצטבר בידי ענק התעשיות בישראל אכן מפחיד. הוא מפחיד פי כמה כשהתעשיה האווירית מפעילה אותו בברוטאליות, לאור השמש, בכבישי הארץ, במסלולי ההמראה ובפתחן של מפלגות הכנסת לדחוק על־פי הכללים שהיא מבקשת לכפות.

באמצע שנות החמישים הגיע מזכיר ההסתדרות פנחס לבון למסקנה, כי כוחו של משק העובדים גדול מדי. הוא התכוון במונחים של לובי והורדת ידיים במוסדות הנבחרים ולא חלם (וגם ראשי „סולל בונה" לא חלמו) על חסימת כבישים והצתת צמיגים. הוא הכריע בעד פיצול „סולל בונה" לשלוש חטיבות, כדי להפחית מכוח השפעתו. התעשיה האווירית מורכבת מכמה חטיבות נפרדות, הפועלות תחת גג של [illegible]. מתוך שתי הרבבות של המועסקים בתעשיה האווירית, רק כ־4,000 עבדו על תיכנון ה„לביא". 16,000 האחרים, פיתחו וייצרו בתחומים אחרים. לאור המאורעות האחרונים, כלום לא הגיע הזמן לבדוק אם בין שדה בן־גוריון ליהוד לא צמח גולם שעלול לדרוס את עצמות המהר"ל שלו?

„תקבלו חוק מאורה"

מאת חיים ביאור

יו"ר ועדת העבודה והרווחה בכנסת, אורה נמיר, במרכז הלובי בכנסת למען ההסתדרות. אולם, אינה מהססת מלמתוח ביקורת נוקבת על מעמד המנהלים ההסתדרותי

בכמה ממוקדי הוויכוח שלה עם המעסיקים מצאה ההסתדרות בעלת־ברית בלתי־מסוייגת: יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, אורה נמיר.

לאחר כעשר שנות מאבק על העלאת השכר המינימלי במשק, שבמהלכן לא עלה בידי ההסתדרות לאלץ את המעסיקים להסכים על רמת שכר שאין לרדת ממנה, קיבלה הכנסת בראשית השנה את חוק שכר־המינימום, בשיעור של 45 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

עכשיו, כשמתלהטת המערכה בין ההסתדרות לבין המעסיקים הציבוריים והפרטיים סביב תביעת ההסתדרות לקצר את שבוע העבודה לחמישה ימים (40 שעות), יודע יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, שגם אם לא יושג הסכם, לא נאמרה עדיין המלה האחרונה: הצעת־חוק לשבוע עבודה מקוצר, שהונחה על שולחן הכנסת בסעפה של נמיר, צריכה רק לעבור את ההליך המקובל של שלוש הקריאות, כדי שתהפוך את תביעת ההסתדרות לעובדה בשטח. „אם לא תסכימו לקיצור שבוע העבודה – תקבלו אותו דרך אורה". מסר זה קיבלו בשבוע שעבר חברי הנשיאות של התאחדות התעשיינים מיו"ר האגף לאיגוד מקצועי.

אורה נמיר, שנתיים וחצי כראש ועדת העבודה והרווחה, רואה את עצמה במרכזו של הלובי ההסתדרותי בכנסת. קובת האיגודים־המקצועיים בבית ברחוב ארלוזורוב ולשכתו של ישראל קיסר, שהוא עצמו חבר כנסת, יודעים על מי לסמוך והם כדי לדחוף נושאים שנקלעו לסחבת מושכת.

בצד הפיגנון הבלתי־מותנה של נמיר לעניני ההסתדרות, נאלצים אנשי הועד הפועל לספוג ביקורת נוקבת בפיה על תופעות שבבינתם פגיעה ובראש וראשונה – על רמת הניהול של רבים ממפעלי המשק ההסתדרותי. היא קובלת על בקיעים שהתגלו בין שני תפקידיה המנוגדים לכאורה של ההסתדרות: כבעלת האיגודים של העובדים מחד גיסא ובעלת משק, המקיף כרבע מכלל המשק הישראלי.

בקיעים אלה, אומרת נמיר, התרחבו בפרשת „סולתם". שבה בלאו העובדים את בעלי המפעל ואת ראשי „כור".

הבקיעים התגלו, לדבריה, לא בעקבות המשבר ב„סולתם". זה החל ב„תדיראן". היהלום שבכתר המשק ההסתדרותי, שמנהליו בנו במכוון מועצת פועלי הולה. משה דינת, את הכביסה לשפת המפעלים של הסיבת הקשר וקיבשו בבכויו אפיפה שאידגנה הסתדרות המהנדסים באותה הסיבה. זה נמשך במפעל הצמיגים „אליאנס" בחדרה.

והוספת ל„סולתם": נמיר בתעליפה, כי אנשי יקנעם דיווחו לה, שלפני כשלושה חודשים, בעת שעובדי המפעל קיבלו את ההודעה על גל הפיטורים הראשון של 450 איש, נכנס לשערי המפעל אחד המנהלים כשהוא נוהג במכונית [illegible] דגם 87', עם כיסוי השכלולים.

„רמת הניהול בהלוך לא כביכול במפעלי המשק ההסתדרותי היא כשלון", [illegible]

„אני הוסבת [illegible] בחלופה של יציאה [illegible] תקופה זו, ב־3 בינואר 1959. [illegible]

אחת הדרכים להצלת [illegible] אחוזתה בקרב העובדים" – שאלת נמיר. „העיבות בין [illegible] – לקנות את כלל [illegible]".

ההחלטות הללו / חגור

בהחלטות הגורליות שקיבלנו מאז תש"ח לא התייצבו המחנות ימין מול שמאל. צר מאוד שההכרעה על ה„לביא" מוצגת כהחלטה פוליטית

ההחלטות הללו המשנות כיוון והחורצות גורל. ההחלטות הללו המתקבלות לאחר ויכוח קשה מנשוא, כאשר האומה שסועת המחלוקת יודעת היטב במה מדובר ומהו מחיר החלופה. הפחד המתלווה אל הבורח לקבוע, סוף כל סוף, כתום כל הארכות והדחיות, עמדה נחרצת: כן או לא?

אמנה כמה מהן מאז תש"ח: האם לחתום על הסכם שילומים עם גרמניה של קונראד אדנאואר? האם לסגת מכל סיני לאחר מבצע „קדש"? האם לאשר את הסכמי קמפ־דייוויד ולסגת מכל סיני תמורת הסכם השלום עם מצרים? הלאה באותו עניין: האם להחריב את בסיסי חיל־האוויר האדירים „איתם" ו„עציון" ולעקור מהשורש את כל ישובי חבל ימית? האם להתערב בלבנון ואיך? האם לפנותה, כתום מסעות המלחמה, מביירות ומהרי השוף עד רצועת הבטחון? האם להחיל את החוק הישראלי על הגולן? האם להמשיך בפרוייקט ה„לביא" או למצוא לו חלופות?

ולא מניתי עשרות פולמוסים מרים כלענה, שטלטלו עזות את ארצנו הדוויה והנסערת. רגעי ההכרעה הגדולים העומדים ל„משפט ההיסטוריה".

חכו, חכו, ההחלטה הגדולה מכל, הקשה מכל, עדיין לפנינו: עתידה של ארץ ישראל וגבולות מדינת ישראל ומהות יחסינו עם הערבים שבקרבנו וסביבנו, אם וכאשר ייווצרו תנאים למשא־ומתן אמיתי או, חלילה, מול איום מלחמה נוספת.

פולמוס השילומים היה מן הנוראים שידעה המדינה הצעירה. הוא היה מלווה הפגנות אלימות ושנאה לוהטת: „אחי ואחיותי", גילה מנחם בגין, לאלפי המפגינים הקשובים לנאומו, בכבר ציון בירושלים, „זה עתה נודע לי כי בידי כוחות המשטרה הערוכים מולכם פצצות גאז, תוצרת חברת א.ג. פארבן, שיצרה את הגאז שבו נחנקו אמותינו... אחיותינו..." פצעים קשים כאלה, גם אם העלו ארוכה, חקוקים בזכרון הלאומי לדור דור.

אך בריב הנורא ההוא לא התייצבו המחנות ימין מול שמאל. המפה הפוליטית היתה אחרת מאוד. סיעת מפא"י, ברובה המכריע, תמכה בבן־גוריון, בהסכם השילומים. הוא זכה גם לתמיכה זו או אחרת מטעם הציונים הכלליים והדתיים. נגד התייצבו „חירות" ומפ"ם המאוחדת, שהיתה בעת ההיא סיעה בת 20 ח"כים, המייצגת את „מיטב הנוער", את הלוחמים והאינטליגנציה הספרות והקיבוצים ומנהיגי הפרטיזנים ולוחמי הגיטאות.

גם המחלוקת על פינוי סיני, בתום „קדש", מול עמדתה הנועזת של ארה"ב והאולטימטום הסובייטי פילגה את גבהרי הציבור ודעת־הקהל. „חירות" תקפה בחריפות את ההחלטה על נסיגה כוללת מסיני לאחר שב"ג הכריז בשארם־א־שייח' על „מלכות ישראל השלישית". בן־גוריון פחד תמיד מיד־העוקים של מעצמות־העל („מעולם לא חשש עמנו מכוחות מקומיים... את הבית הראשון והשני החריבו אימפריות, בבל ורומא"). מפ"ם, אף שהיתה חברה בממשלה, יצאה בתוקף נגד הנסיגה המוחלטת ויגאל אלון, בעצרת המונים בכבר הרברט סמואל בתל־אביב, ראה בה אסון. מפ"ם נמנעה בהצבעה ויעקב חזן הכריז: „המנעותנו פירושה הצבעה נגד", דבר שעורר תסבול ומרירות וגם הערות ציניות. היו שראו בכך חכמה מדינית.

נתאר לנו, ולו לרגע, מה היה קורה בישראל אילו ממשלת מערך היתה מפנה בשנת 1982 את כל סיני ומחריבה את כל הישובים הישראליים כאשר הליכוד באופוזיציה, ולא אריאל שרון הוא שר הבטחון המצווה על החרבן ימית, ולא בגין הוא ראש הממשלה המוסר לידי מצרים את שדות הנפט של אבו־רודייס, את בסיס ההתרעה הענקי באום־חשיבה, את שדות התעופה המשוכללים בעולם, את אופירה ובקעת־הירח. כמה דם היה נשפך מול מעשיה של „ממשלת הבגידה וההפקרה, הנותנת בידי

(המשך בעמ' 8)

לאכול קש בירושלים

מאת שלמה גינוסר

החזון שאי פעם אפשר יהיה לנתק את השלטון המקומי מאילוצים פוליטיים כלל־ארציים הוא חלום באספמיא

זה שנים שבמערב גוברת הנטיה להעניק יותר סמכויות לשלטון המקומי. נטיה זאת, שאינה משוחררת מפתוסים היסטוריים של השלטון המרכזי, היא מרכיב חשוב במחשבה על רווחת הפרט במדינה המודרנית. כיום התחזקה ההכרה בזכותו של אדם ליהנות מתחושת־בית בעיר מגוריו, במקום להרגיש כדייר־משנה במדינה אחת גדולה. בהקשר זה, גם מדינה קטנה כמו ישראל יכולה להיות גדולה מדי. יותר ויותר מגיעים למסקנה, שמותר לתושבי עיר זו או אחרת לנקוט עמדה פעילה לגבי החלטות במיגזר הלאומי, העתידות להשפיע במישרין על חייהם במקומות מגוריהם. זו יכולה להיות החלטה על הקמת נמל־תעופה בקירבה יתירה לתחום העירוני, או החלטה על הקמת מפעל זה או אחר, שיגרום לזיהום אוויר או לזיהום מי־תהום. זו יכולה גם להיות החלטה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות לצנזר הצגה המועלית בתיאטרון עירוני כלשהו, החלטה שתושבי אותה עיר מתנגדים לה, וזה יכול להיות נושא פוליטי כלשהו במישור הלאומי, שיש לו השפעה ישירה על אורח־חייהם במקום מגוריהם ושעליו הם מסתייגים ממנו בתקיפות.

ההכרה המתרחבת בזכותם של תושבים להשתתף בהחלטות הנוגעות לרווחתם ולחיי היום־יום שלהם במקומות מגוריהם מלווה, כמובן, בחששות כבדים של המימשל המרכזי.

השקפת־העולם במערב על יחסי שלטון מרכזי ושלטון מקומי שונה בכל ארץ. צ'רצ'יל התייחס בפטרונות רומאנטית־משהו לרעיון להעניק יותר סמכויות לשלטון המקומי. „להצטרף למסבה שבאטריס ווב מכינה בו את המרק שלה" – כך הגדיר זאת פעם. מאז עברו כמה עשרות שנים; בינתיים פורסם גם דו"ח רדקליף־מוד (לפני כעשרים שנה) על הצורך ברפורמה בשלטון המקומי והשלטון המקומי צבר עוצמה (אמנם לא גדולה מדי), עד שקם קן ליווינגסטון, ראש עיריית לונדון רבתי, והגזים. הוא טעה טעות כפולה. בהעניקו חסות אוהדת־עד־חומה לקבוצות מיעוטים שונות (כולן בעלות גוון שמאלני בולט) התנגש חזיתית עם רוב תושבי לונדון ועם השלטון המרכזי בווסטמינסטר, שלרוע מזלו היה אז, כמו עתה, בידיה של גברת שמרנית וסמכותית מאד, מרגרט תאצ'ר. אותה גברת לא היססה הרבה ופיזרה את הגוף הקדוי מועצת לונדון רבתי. קן ליווינגסטון, השמאלן והאנטי־ישראלי, נאלץ לחשוק את שפתיו ולערוך ביקור בישראל, כחלק ממערכת הבחירות שלו, כאשר רץ לפארלמנט מטעם ה„לייבור". הוא ביקש לנטרל בכך את הסתייגות היהודים באיזור הבחירה שלו בלונדון.

ארה"ב ואפילו גרמניה „מפרגנות" לשלטון המקומי הרבה יותר מבריטניה. אולי זה קשור בקאריירה העירונית של דמויות פוליטיות במדינות אלה. רוקפלר בארה"ב, אדנאואר ובראנדט בגרמניה או דוגמא חריפה יותר, ז'אק שיראק בצרפת, כולם היו ראשי ערים גדולות. גם אצלנו חל תהליך של קליטת ראשי רשויות מקומיות והכללתם לקלחת הפוליטית הלאומית. משה קצב ומאיר שיטרית מייצגים את הגל הקודם ופרץ עמיר, אלי דיין ו„ביינה" מייצגים

(המשך בעמ' 8)

מבט חוזר

מאת יצחק בדנר

מצב משברי הוא מצב מתאים, כמדומה, להערכה מחודשת של אישים מדרג מקבלי ההחלטות – ופרשת ה„לביא" מאפשרת לראות באור חדש כמה מן הדמויות המעורבות בו

★ שמעון פרס. הוא יצטרך עכשיו לשוב אל השיח הישן של הבון הצורח נגדו ובניה את אגרופיו – ויהיה, בלי ספק, מי שיתעל את העיריה הזאת של אלפי עובדים, שודרגים פוליטיים חסרי אחריות וידע תיעתעו בהם במשך שנים רבות, לצרכים פוליטיים. זה המחיר שיצטרך פרס לשלם על הנטיה התוורת שלו להיות בסוד עם כולם, להכיר בצדק החסר של כל הקטבים, למשוך הרעות מבאותה עד שאין ברירה אלא להחליט. אבל, נכון לשעה זו, שבעה פרס, כמו במקרים גדולים אחרים בעבר, הוא האיש שהביא להכרעה ולפתרון של משבר [illegible]. את זה אי־אפשר יהיה לקחת ממנו – וזה מה שמדרגו כלכך את יריביו בליכוד.

★ יצחק רבין. סלקום, בטלויזיה, זה היה רבין במיטבו. מוכן, כמדומה, לא פרק מהונו את כל מה שהדריך אותו הלוחץ אותו תקופה ארוכה כלכך. הכעס והכאב ביקשו לעצמם מוצא – הדברים הכנים והנכונים ביותר שהשמיע רבין לציבור, אולי מאז נאומו ההיסטורי בסוף מלחמת ששת הימים. הוא המענה החולש ביותר לדמאגוגיה הפוליטית של אנשי ליכוד, שהתביתו בחירות על הכסבר לצרכיהם. רבין העמיד, בביטוי ישיר ובהדייק, את הדברים במקומם הנכון, בנושא חלופות הגדולות של ישראלים שיכורי לאובנות ויכולתנו להתמודד עימם, בנושא סדר העדיפויות הבטחוני ואלה הזדעים אותו: היכב, ובנושא הפיתוי של אביזר, אמצעי לחמה, לטכנולוגיה בקדושה, שלא כדרך הטבע, ועל חשבון האיכות האנושית והרעיונית. מי שלא הסתבכע מן הדברים הנרגשים הכנים של שר הבטחון, צריך להיות שוטה, רשע או סבר ללא מוצא בקטנפציות מוסעות.

★ משה נסים. התפקיד קשה את עושהו. אלה שמרעישו לגלוג וביטול על נסים, כשהפך משר משפטים לשר אוצר, צריכים לבלוע את לשונותיהם הרעות (וגם בעל שורות אלה). בלי להחזק את הכביג, מחדליו ומעשיו הכבליכיים של נסים כשר משפטים, כאיש ליכוד שדעותיו הקיצוניות ידועות וכציר המפלגה הליבראלית הקיקיונית והכבריטת את שמה, אי־אפשר להתכנע עכשיו מן הרושם המוצק שהאיש, כשר אוצר ומקבל החלטות בכיר, הוא אדם מבוגר, ישר ואמיץ, הנאמן לממלכתיות שבתפקידו, יודע לשפוט דברים לגופם ואינו מוכן לסטות מעקרונותיו ומאחריותו למען החלטות מיטבות בלכתן. יש אומרים שהוא עוד ישלם, ובגדול, על הצבעתו נגד ה„לביא" ובעד שיקוליה הצרים של מפלגתו בנושא. לי נראה,

(המשך בעמ' 18)

מכתבים למערכת דבר

איש באמונתו יחיה

יישר כוח למנכ"ל שושני על ה"העז" סוף סוף להעביר את מר יעקב הדני בתחום סמכותו. תורה וברכה למר א. שמואלי על שאמר מפורשות: "יש בזרם הזה (חמ"ד) להק של לאוכנות קיצונית וקנאות דתית, וכל זה בברכתה ובהנהגתה של הרבנות הראשית ועושי דברה בחינוך." – לדעתי, מוביל מר הדני את האגף יותר ויותר לחרדיות לחינוך שאין בו חינוך לציונות ויש בו התנכרות להברה שיש במדינה יהודים בעלי השקפות שונות. יש הצדקה ליטול מן האגף לחינוך ממ"ד את האוטונומיה על פעולה בניגוד להוראות שר החינוך והתרבות.

נראה שרק דרך אחת תפתור את המצוקה: יש לראות בדת עניינו של הפרט. להפריד דת ממדינה. כי שיפרש פתרון זה כגישה אנטי־דתית יחטא לאמת. מדינת ישראל איננה יכולה להתנהל על פי שתי מערכות חוקים. הרוצה לחיות לפי חוקי ההלכה – זכותו, אבל בלי למרוד בחוקי המדינה. היהודי תמיד חי לפי "דינא דמלכותא דינא".

אברהם גל
תל אביב

מסע התלאות עם „אגד"

אוטובוס מס. 18762 בקו 830 (ת"א־טבריה) יצא ב־13.8 מהתחנה המרכזית בת"א בשעה אחת עשרה וחצי. הנהגת הודיעה לנו, כבר בכניסה, שאין מיזוג, וזה המצב גם באוטובוס הבא. מכאן ואילך היינו „השפוטים" של „אגד". כמה ק"מ לפני נתניה התקלקל האוטובוס. הנהגת חנתה בצד, ולשכחה ייאמר שהיא עצרה מכוניות עד שהצליחה להמציא דרך למסור הודעה ל„אגד" נתניה. אותנו ניחמה שמיד יישלח אוטובוס אחר.

צוהרי היום, אנחנו בצידי הכביש, השמש יוקדת ואין מסתור בפניה. מספר אוטובוסים בקווים 900, 901 עוצרים אך אינם יכולים להושיענו. לעומתם, אוטובוס 830 עובר חולף ביעף, ומשאירנו על הכביש. סוף סוף מגיעה עזרה בדמות מוסכניק עם מוסך נייד. הוא בודק את ריכבנו ומודיע לנהגת שינסה לתקן, אם לא יצליח – יוסיף רכב אחר עבורנו. בשעה אחת וחצי חולף על פנינו אוטובוס נוסף בקו 830 מבלי לעצור. אנחנו עדיין על הכביש, ותם אימים, אין מים בסביבה, וכין הנוסעים ישנם גם ילדים.

בשלב כלשהו, החליט המוסכניק שאין ביכולתו לתקן התקלה והזמין אוטובוס אחר. לאחר המתנה של 70 דקות, יצאנו להמשך הדרך – שוב באוטובוס לא ממוזג. עדיין לא תמו התלאות: בחדרה התחלפה הנהגת ע"י נהג, אותו ביקשנו שיעשה את יתרת הדרך מעפולה לטבריה כ„שירות" ולא „מאסף" כמקובל. הנהג ביקש רשות, אך הסדרן בעפולה (מחדרו הממוזג) סירב. וכך הגענו לטבריה בעשרים לפני ארבע. חלק מהנוסעים (אני ביניהם) נאלצו להמתין זמן נוסף לאוטובוס לעמק. וכך הגעתי הביתה בארבע וחצי. בטוחתני, שנוסעים שיצאו משדה התעופה לוד לפריס או ללונדון, בשעות הצהרים, כבר הגיעו למחוז חפצם. אני, שיצאתי לדרך מת"א, שהיתי בדרך חמש שעות.

קואופרטיב „אגד" – אל תראו לנו בטלוויזיה את האוטובוסים המפנקים, אל תשירו באוזנינו „סע באוטובוס – תגיע בנוחות", אל „תעבדו" עלינו שאתם משפרים את השירות. במקום זאת – שפרו: השקיעו את תקציבי הענק בשיפור השירות ולא בפירסומת שאין לה בסיס.

טובה דאהן
דגניה ב'

משפט לעוס

דומה שבכמיטונתיה של התביעה להוכיח את זהותו של ג'ון דמיאניוק, היא הולכת ומסתבכת ונקלעת לסמטאות צדות, סוליות חנויות שאין מהן מוצא לשום כביש ראשי.

אופן החקירה ופרסיה מתחילים לייגע. החיטוט לא יקדם את החקירה, אלא יוביל אותה אל מבוכים נוספים. מידע צולב, גירסות סותרות, טענות מופרכות – אפילו מן היסוד הדרמטי של המשפט ניטל העוקץ.

המשפט מתקיים מכוח נוהל־שגרה. עוד הברקה של רב לוין, עוד נקיטת־נפש מהופעתו של יורם שפטל, עוד התעלפות של עד – בסרט הזה כבר היינו. באורח פראדוכסלי, אופן הניהול היחיד המתאים למשפט ראווה מסוג זה עלול להיות בעוכרי התובעים את ראש הנאשם. מול כל ברדל־מידע מפליל עשוי להימצא כרעי־מידע מוכה. התוצאה: תיקו מעייף.

אברהם שרון
עין השופט

תיקצוב יישובי הצפון

שר הבטחון, מר יצחק רבין, אמר לאחרונה כי לא ירשה העברת כספים ליו"ש על חשבון ישובי הצפון. לדבריו אלה אין כל אחיזה במציאות. הממשלה העניקה תמריצים למורים בחמישים ישובים ביו"ש, ביניהם ישובים המונים משפחות בודדות.

כפר ורדים השוכן בצפון, מונה כיום מאתיים משפחות ולא מקבל תמריצים למורים. פניותיו של התעשיין סטף ורטהיימר למזכיר הממשלה בבקשה לתת תמריצים למורים ביישוב, נענתה בתשובה שרק שר יכול להעלות את הנושא בממשלה. פנייתנו לשר החינוך נענתה כי גורי הכפר אינם זכאים כיום לתמריצים – עובדה ידועה שבגללה פנינו לכבוד השר.

שאלתי לשר החינוך והתרבות: האם תשומת לב ופתרון מהיר של בעיות ניתנים רק כאשר עוקרים סמורות סבע וכבים שוטרים, האם פניות שקטות ומנומסות אינן מספיקות?

אהרן פריאל
כפר ורדים

לא הכל נקנה בכסף

למנהיג הרוסי לנין מיחסים את האימרה: „קפיטליסטים ימכרו לנו בעבור כסף את חבל התליה המיועד להם". יש אמת מרה באימרה הזאת כאשר רואים אנשים כבוטסים בכל שכבות העם עוזבים את ישראל למען תאוות הכסף.

עכשיו, נוספו לרשימה מהנדסי ה„לביא", שעלולים להיפלט מהתעשיה האווירית, מפאת צימצומים. הם אינם שוקלים חיפוש עבודה בארץ וכפי ששמענו בטלוויזיה) אלא חושבים על הדולרים שיקבלו בארה"ב.

ברצוני להזכיר ליהודים יורדים יקרים אלה, שהכסף וכל מה שאפשר לרכוש תמורתו, לא יספק אותם. ישנם דברים שאינם עומדים למכירה. ביניהם: הרגשת בית, אדמה לא זרה, גאווה יהודית ועוד הרבה דברים שנותנת מולדת בחינם.

שפרה אייזנשטיין
ירושלים

ריבית רצחנית

במדור „דבר פתוח" (9.8) פורסם מאמרו של ד"ר אשר הלפרין, רודר המערכת הבנקאית. בין שאר דבריו קבע כי „לריבית הבנקאית לא היה כל משקל בהתמוטטות המושבים". בהמשך הוא נותן מספרים שלדעתי, אינם נכונים.

כחבר מושב, אני מסכים עם העובדה הבסיסית שלא רק הבנקים אשמים. אך מכאן ועד ביטול תרומתה של הריבית הרצחנית יש עוד הבדל. לדוגמא: בחודש אוקטובר 1983 נדרשו הלווים לשלם שמונה וחצי אחוזים ריבית לחודש, בחודש ינואר 1984 נדרשו לשלם 14.5 אחוזים ריבית, באפריל 1984 17 אחוזים ובאוגוסט 21 אחוזים. ברור כי בשיעורים „רצחניים" כאלה אי אפשר בכלל לתכנן, לחשוב ולבטוח לא לבסות את ההוצאות.

זה אפס קצהו של סיפור הריבית. לבירינב הריבית פתלתול. ישנם שערי ריבית ל„קליינטים" השונים – גבוהה למסכנים, קטנה לבינוניים ומעטה לעשירים. הדבר תלוי בגיבוי המוסדות השונים לבקשות, כמו גם באישורי משרדי הממשלה לבאן או לשם.

יצחק פרי
שדה הדבריך

האסור לעשור מותר לפרץ

למחרת היום בו הציגה לנו הכלודיזיה את שמעון עשור מקריית שמונה, שהואשם את חלוצי הגליל בכוונה לסגור את העיירה ולהביא פתרון סופי לתושביה – הופיע על המירקע השר פרץ. השר האשים את היהדות הרפורמית בשואת העם היהודי ואף נקב במועד, בו היהדות הרפורמית – אם לא תחסם, תשלים לעם היהודי את מה שהחלו הנאצים. כאותר יותר, הוסיף השר (בדרדו) האשים אותם בחורבן בית המקדש.

על האשמות וההשמצות של עשור נרעשה הארץ, על האשמות וההשמצות של הרב לא הגיבו... כולם שותקים משום שהוא לשון מאזניים ומועמד לקואליציה עם כל המרבה במחיר. האם כל מחיר סביר גם המחיר של כמה אלפי אחינו בני העדה הרפורמית?

אסור לנו להרשות להפוך את השואה למליצה. השואה היא זוועה ואין, ולא היה, פשע שידמה לה. כל המנסה להשוות תופעה כלשהי עם השואה, מפחית, ביודעין או בלא יודעין, מתועבות הפשעים הנאציים. יהודי המשווה גיוור רפורמי לרצח עמו, או שאיננו יודע מה עבר עלינו, או שאיננו יודע מה הוא שח.

נסים נסים
הרצליה

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים •

סודות גנוזים

ראש הממשלה לשעבר מנחם בגין אסר ב־1977 להפיץ במסמך של חיל המודיעין, שבו נאמר כי הנשיא סאדאת עשוי לתבוע מישראל להחזיר את כל השטחים שהיא כבשה ב־1967 לריבונות ערבית, תמורת חתימת הסכם שלום ישראלי־מצרי. על כך סיפר אתמול הרמטכ"ל לשעבר מוטה גור ובת־בונה, ביום עיון שנערך באולם צוותא בתל־אביב לרגל הוצאת הס־פר „מודיעין ובטחון לאומי" בהוצאת „מערכות". לדברי גור מסמך אמ"ן שבו מדובר נשלח לבגין לקראת בואו של סאדאת לירושלים והוא הורה לגנוז אותו, בטענה שלמודיעין אסור להתערב בנושאים מדיניים. זמן קצר אחר־כך הסכים בידוע בגין להחזיר את כל סיני לריבונות מצרית תמורת חתימת חוזה השלום.

דן אבידן

★ ★ ★

ביום העיון שערכו אגף המודיעין בצה"ל ו„מערכות" בנושא „מלחמה ושלום בהערכת המודיעין" מתח תת־אלוף (מיל.) עמוס גלבוע גשר בין רומי וירושלים, וזכה לתגובה מרב־אלוף (מיל.) מרדכי גור. בדבריו נדרש גלבוע לשיחה שניהלו קסיוס וברוטוס לפני הקרב האחרון עם אנטוניוס ואוקטביאנוס, וציין: „אז היו גם המנהיגים נלחמים בשדה הקרב". גלבוע תיאר את התאבדותם של השניים, ואז קרא לעברו מוטה גור מן האולם: „אז היו המנהיגים גם נלחמים וגם מתאבדים. היו ימים..." והמבין יבין.

פלי ולינגר

סודות אחרים

במסיבה לרגל יום צילומי הסרט „הינשוף" נפגשו כותב התסריט, טוביה מנלימן (מימין) והשחקן הראשי אפי דיין (משמאל). הסרט, שהושקעו בו כחצי מיליון דולר, עוסק במאבק כוחות בקהילת המודיעין הישראלי. את יתר הפרטים שומרים בינתיים בסוד, כיאה לסרט בנושא מודיעין. הסרט, בבימויו של אמנון רובינשטיין, ייצא לאקרנים לקראת אפריל הקרוב.

בסימן האיידס נפתחה אמש שנת הלימודים החדשה. ריאן ווייט (בתמונה) בן ה־15, חולה המופיליה שנגיף האיידס הועבר אליו בעירוי־דם, החל את יומו הראשון בבית־הספר באקדמיה שבארה"ב.

גבר כלבבן

מנהיגה של אחד הארגונים הגדולים של הנשים הסובייטיות אמרה השבוע שהנשים הרוסיות אוהבות את מיכאיל גורבאצ'וב (בתמונה) „בדיוק כפי שהוא". ואלנטינה ידולובה, שנאמה בכנס של ליגת הנשים המצביעות בארה"ב, שיבחה את גורבאצ'וב ואמרה כי הוא „רגיש ביותר לבעיותיהן של הנשים". עם זאת הודתה שנשים סובייטיות אמנם מיוצגות כהלכה במוסדות השלטון המקומי והמועצות העירוניות, אך אף אשה אחת אינה נמנית עם שנים־עשר חברי הפוליטביורו השולט במדינה.

ידולובה ציינה כי ארגונה מייצג 150,000 קבוצות נשים מקומיות ברחבי ברית־המועצות.

בעקבות מרקו פולו

משלחת מחקר בריטית הגיעה השבוע לפקין בתום מסע של 22,000 ק"מ לאורך דרך המשי הישנה. „זו הפעם הראשונה שמישהו נסע במכונית לאורך דרך המשי", אמר ריצ'ארד פישר (66), העומד בראש המשלחת.

המסע הסתיים במבואות פקין על גשר מארקו פולו, הנושא את שמו של איש הנציה בן המאה ה־13, שעשה דרכו בדרך המשי מאירופה לסין.

חברי המשלחת התלוננו על היחס הגרוע שקיבלו משלטונות איראן, שעצרו אותם ואילצום לשוב על עקבותיהם.

לאחר שהגיעו לבריה"מ העבירו את מכונית ה„לנדרובר" שלהם בים הכספי והמשיכו לעבר מדבר טאקלאמקאן, הידוע כ„ים המוות". חברי המשלחת שיבחו את היחס שזכו לו משלטונות בריה"מ וציינו כי בסין עזרו להם כמידת האפשר.

המשלחת יצאה לדרך כדי להוכיח שאפשר לפתוח כביש יבשתי שיחבר את סין, בריה"מ ואירופה. במרכז עסקה באיסוף דגנים במסגרת מחקר לגילוי הסיבות האפשריות לסרטן הוושט.

דעות נוספות

למקרא הקטע „חילוקי דעות", אתמול במדור „אנשים", המספר על הסתייגותה של השחקנית ליב אולמן מהגירסה המוגמרת של הסרט „שלום לך מוסקווה" המתאר את חייה ומאבקה של אידה נודל, ברצוני להעיר שליב אולמן היא אורחית נורווגית (נולדה וחיה בנורווגיה) ולא שוודית כפי שנדפס.

אולמן פעילה בין השאר בארגונים ובתנועות למען יהודי ברית־המועצות. בסרט היא מגלמת את דמותה של אידה, שאותה היא מעריצה ועם מאבקה היא מזדהה, כפי שהצהירה בראיונות בעתונות הנורווגית.

ישראל רליות

תורה מציון

ד"ר זאב ברנשטיין (63) הוא בלשן ישראלי בתחום הגרמניסטיקה, שעלה לפני 15 שנה כליטא הסובייטית. בשנות הארבעים עשה בגירוש סיביר. מאז עלייתו הוא משמש מרצה בכיר באוניברסיטת תל־אביב. במשך השנים פירסם שורה של מחקרים מדעיים ומילון שימושי. באחרונה פיתח תורת הבנת הנקרא – הבנת טקסטים גרמניים על ידי לא־גרמנים – ועל־כך הירצה, על־פי הזמנתו של מכון גיתה, באוניברסיטאות גרמניות, בגטינגן, מינכן, בון ובוכום. בהזדמנות זו אף הוצעה לו משרת ראש החוג לגרמנית באוגסבורג, אך ברנשטיין מעדיף את תל־אביב. מחקרו החדש בתחום הגרמניסטיקה עומד להופיע בשנה הבאה במערב־גרמניה.

שי"ן

פרס לאצבעות

פרס יצחק שדה לספרות צבאית יוענק השנה ליחידת דובר צה"ל על הפקת הסרט „שתי אצבעות מצידון" ולהיסטוריון יצחק לוי־לויצה על ספרו „תשעה קבין", העוסק בקרבות מלחמת העצמאות בירושלים.

על הזוכים בפרס החליט חבר־שופטים מיוחד בראשות שר המשטרה חיים בר־לב ובהשתתפות פרופ' נדיית גוברין ואלוף (מיל.) רפאל הרדי.

טקס הענקת הפרס, המאורגן על־ידי מרכז ההסברה בשיתוף עם האגודה להענקת הפרס, ייערך הערב בבית החייל בת"א. בטקס ישאו דברים השר בר־לב וד"ר מאיר פעיל.

בחזרה לעתלית

עורך דין מתי סלע (משמאל), שנולד במחנה המעפילים בעתלית, מגיש לנשיא המדינה, חיים הרצוג, תמונה של אביו, הרב הרצוג, שמל אותו בעת ביקורו במחנה המעפילים בעתלית ב־1946.

הנשיא העניק את חסותו למועצה הציבורית לשיקום ולשחזור מחנה המעפילים בעתלית, בה חברים יו"ר הכנסת, שלמה הלל, שר הבטחון יצחק רבין, שר החקלאות, אריה נחמקין, שר החינוך יצחק נבון, האלופים (מיל.) רחבעם זאבי, ישעיהו גביש, יותאי בן־נון, נציגי המועצה לשימור אתרים ועוד.

המועצה החדשה תסייע לשיקום ושחזור המחנה והפיכתו לאתר תצוגה ולימוד של תקופת ההעפלה. זאת לאחר שבמשך עשרות בשנים הוזנח המקום ונהרס כמעט עד היסוד.

צילום: יצחק הררי

המדור נערך בידי מיכל פלג

בנק ישראל יתיד מטבעות כסף

מטבעות

מאת אריה לינדנבאום

מטבעות כסף, שהוטבעו בפריס על־ידי חברת בנק ישראל, הגיעו לארץ כאשר שני צידי המטבע הוטבעו בצורה הפוכה, כלומר, בהפיכת המטבע לצידו השני מתקבלת תמונה הפוכה. תופעה זו בעולם הנומיסמטי ידועה כשגיאה מבוקשת ואכן יש ביקוש נרחב לאוסף המטבעות עבור את המבלבלים בצורה הפוכה ותקבלה הטבעה שגויה, אך לרוב הדבר מתגלה במכון והמטבעות שגויים מסולקים על־ידי האחראים במטבעה.

מטבעות הכסף הישראליים השגויים שנמצאו הפוכים בצידם האחד, הם מסדרת המטבעות בנושא „אתרי קודש בארץ ישראל" שהוקדשו לבית הכנסת העתיק בירחו, שהוא החמישי מהאתרים ההיסטוריים (המטבע הראשון היה „הרודיון" – 1983; אחריו „נחל קידרון" – 1984; „כפר־נחום" – 1984; „עכו" 1986 והמטבע החמישי שכרם הופיע הוא מטבע יריחו 1987).

בנק ישראל, המזמין מטבעות־זיו במיטבעות בחו"ל, הזמין מטבע ירחו להפצה על ידי החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות, בשלוש מטבעות שונות, בחו"ל. מטבע הזהב הוזמן באוטאוה שבקנדה, מטבע הכסף הקשה במטבעה בשטוטגרט ומטבע הכסף הרגיל – במטבעה בפריס.

במקור הוזמנו רק 2,500 מטבעות זהב, 5,500 מטבעות כסף קשה ו־5,500 מטבעות כסף רגיל, אך לאור הביקוש וההזמנות שנסתמנו כבר בראשית המבצע, הוגדלו ההזמנות בשלוש המטבעות – ל־4,000 מטבעות זהב, 9000 מטבעות כסף קשה ו־9000 מטבעות כסף רגיל. כאשר הגיעו המטבעות לספרות החברה הממשלתית למטבעות ולמדליות, הבחינו עובדי החברה בסימנים של ייצור מטבעות הכסף של המיטבעה בפאריס. הודעה למטבעות ירוחו כבר הוחלה, ואולם החברה התחייבה לספק המטבעות תוך כמה שבועות. כך שהוסכם לקבל את ההזמנה ביותר במשלוח אחד ואומנם המשלוח הראשון מפאריס, שכלל את המטבעות השגויות, כלל לא יותר מ־3,085 מטבעות שצידם האחד אינו תואם את הצד האחורי. באמור, שגיאה טכנית שבהיקף כזה לא ידועה בעולם הנומיסמטי.

בנק ישראל ישמיד
את המטבעות

עם היוודע דבר המטבעות השגויות בכמות של 3,085 מטבעות הכסף הרגילות מתוך המשלוח הראשון מפריס, הוחלט מחברה להחזיר את הטבעה אם לא כדאי להפיץ המטבעות עם השגיאה ואולי אף להוכיח בקבלת מטבעות תקינים ובדרך זו להגביר ההפצה ולאפשר למנויים לרכוש שני סוגי מטבע – הרגיל והשגוי. מנכ"ל החברה למטבעות, אליעזר שילוני, היה בדעה שזו אכן הזדמנות להפיק כמות נוספת של מטבעות הכסף, והודיע על הסיכום לבנק ישראל והציע להזמין כמות נוספת של מטבעות שגויים וכמובן גם מטבעות תקינים.

ל„דבר" נודע, שהצעתו לא נתקבלה בבנק ישראל וזה החליט לסמור על המוניטין, כיאות לנוטר ממלכתי, ולהשמיד את כל המטבעות המשובשים השגויים. המיטבעה בפאריס תקבל על עצמה הטבעת מטבעות חדשים ללא שג־אות־הטבעה ולציבור יופצו רק מטבעות תקינים.

התקלה תחייב המתנה מסויימת אולם הודעה למטבעות שהחלה ב־26 באוגוסט נמשכת על בסיס של „כל הקודם זוכה" עד גמר מלאי 9,000 מטבעות הכסף הרגילים, 9,000 מטבעות קשוח ו־4,000 מטבעות זהב. המחיר שנקבע למטבעות אלה הוא: זהב – 355 ש"ח, כסף קשוח – 55 ש"ח וכסף רגיל – 24 ש"ח.

מטבעות היובל החדשים הם הילך חוקי של בנק ישראל, אולם הערכים לא תואמים את שווים המסחרי של המטבעות ולכן לא ישמשו כמטבעות עוברים לסוחר.

מטבע הזהב, שמחירו, כאמור 355 ש"ח הוא בערך נקוב של 5 ש"ח בלבד, כשהוא בן 8.6 גרם זהב. ערכו הנקוב של מטבע הכסף הקשוח בן 14.4 גרם כסף הוא 1 ש"ח בלבד ומטבע הכסף הרגיל, במשקל 7.2 גרם כסף הוא בערך נקוב של חצי שקל חדש בלבד. בסוף ספטמבר תסתיים הפצת המטבעות, אלא אם כן יאזל המלאי לפניכן.

מתברר למטבעות כצפים שהכוחדזה כולה תופץ כבר בחודש זה ולא בחוד עדיין אם העודפים שלא יופצו החודש לבנויים, יועברו לבכירה חופשית לציבור הרחב.

ההחלטות הללו

(המשך מעמ' 7)

אוריבינו, תמורת פיסת־נייר, את מרחבי ההגנה והקיום שנכבשו בדם בנינו".

בהצבעה הגורלית ההיא חברו יחדיו מערך וליכוד, אף שהיו מתנגדים ונמנעים בשני המחנות. כנ"ל גם לגבי פינוי רוב שטחה של לבנון, כאשר כבר היתה ממשלת אחדות לאומית. לפניה, בשאלה הגולן.

צר מאד שההכרעה על ה„לביא" מוצגת כ„החלטה פוליטית". בעניין הזה צריך היה להיות אחרת, כי הוויכוח העינייני הזה לא נערך לפי קווי המחלוקת המקובלים. זו התבוסה האמיתית. שריד חייב היה להצביע נגד ה„לביא" ושושנה ארבלי־אלמוזלינו – בעדו, משום שגם בליכוד מתנגדים ל„פרוייקט", כשם שבמערך יש לו תומכים לא מעטים.

מתראיינים רבים, מיוסי שריד עד משה ארנס, דיברו על „תחושת עצב" הממלאה אותם ביום כזה. הפליאה גם צורת ההצבעה. במאניפולאציות הללו של הרגע האחרון נפתחו הסכרים לססיתים ולדמאגוגים, שקבעו את החלוקה המקודשת: פאטריוטים בעלי חזון, אנשי ציונות שנות השמונים, לעומת חנוונים צרי־אופק, כדאיניקים, הנכנעים לתכתיב אמריקאי וכו'.

היו גם רגעי רוממות המאפיינים מצבים כאלה. תרם לכך, ללא ספק, משה נסים, המורקד על האופק הלאומי כאישיות אמיצה, אחראית ומרוסנת, כאיש עקרונות, המאמין בדרכו והמייצב תרבות פוליטית נאורה. הופעתו ב„מבט" ביום א' תיזכר זמן רב כמופת. הוא פשוט „הציל את המצב".

אינני קונה תמיד את „העם הוא טוב משריו ונבחריו". או כן או לא. בעניין הזה הצתה המחלוקת גם את העם, לא רק את שרי הממשלה, אך בקרב העם ומערכת הבטחון והמומחים למיניהם ואנשי הצבא, ואצלנו כל העם צבא, נערך הדיון לגופו של עניין. אני מכיר אישית קנאי „תחיה" נלהבים שראו בפרוייקט הזה, כבר לפני שנים, „אסון לאומי שכולנו נשלם את מחירו", כשם שמערכניקים לא מעטים תמכו ב„לביא" בכל נפשם. הוויכוח האמיתי הזה לא בא לידי ביטוי בהצבעת הממשלה. ממשלה שיכולה היתה להתעלות בהכרעתה הותירה טעם מר, ש„פה הכל פוליטיקה". אין זה כך. מרגע שחברו יחד שר הבטחון ושר האוצר בהתנגדותם, בתנאים האלה, ל„לביא" נשבר הצופן המקודש „שמאל", „ימין".

וכבר קורא ח"כ חיים קאופמן להקדמת הבחירות, למען ימריא הליכוד על כנפי ה„לביא" המקורקע אל מרומי השלטון. כאילו יש לו עניין עם אומה של מפגרים.

מבט חוזר

(המשך מעמ' 7)

דווקא, שהוא עוד עלול לצאת נשכר מאומקדליבו ומישרו.

★ שמיר, שרון, ליכוד. כאן מדגיש האור החדש את המאפיינים הישנים. בעוד שראש הממשלה הגיב בימים הראשונים, כהלום־רעם, על תוצאות ההצבעה שהוא עצמו החליט עליה האשים בעצם את כ"ממו פרס, את שר הבטחון שלו ואת שר האוצר שלו ואת כל שאר מתנגדי ה„לביא" בממשלתו באחריות לאסון בטחוני, כמו היתה מתכנית הממשלה שהוא עומד בראשה בוגדת בעמה ובמדינתה – הנה כבר מתבטא שרון כמי שנחיריו הרוטטים חשים בריח הדם והעשן של הבחירות הקרובות. כבר הוא מאשים „עריכים מוגדרים מאד ומוקיע את „דמעות התניק" של אלה שהצביעו נגד ה„לביא" והביעו צער על מצוקת עובדי התעשיה, וכבר הוא מניף את כל הדגלים הלאומיים והציוניים ומתכנן הצבעה חוזרת בממשלה ולעזאזל התקנון. שרון, האיש שנטל על עצמו את פינוי חבל ימית, משימה דומה של הריסת חלום לאומי גדול של אלפים שהולכו שולל על־ידי החלטות פוליטיות לא־אחראיות של מדינאים קצרי־ראות, שרון, עם הסייסמוגראף הפוליטי שלו, כבר מבחין באפשרויות הגלומות במצב הקשה, בנוסח הלבניסטי של בכל שיותר רע, יותר טוב. וחיים קופמן, יבואן ה„לגר", כבר מזרז לאשש את תחושת המקדם האלקטוראלי של שרון ולהבכית, בצעקה רמה, נצחון ליכודי בבחירות, כאילו דעת־הקהל היא בעצם קוביות־משחק מדולאריות. העוף בדבריהם של מנהיגי הליכוד בנושא, בעבר ובהווה, ככל שתהפוך, לא תמצא שם, מעבר לדמאגוגיה שיגרתית, תשובות מעשיות על בעיית ה„לביא" – מניין יילקח הכסף, איך יסתדרו היחסים עם האמריקאים ומהו הקו האדום של חלומות הגדולה שאנחנו מסוגלים ליטול על עצמנו ולעמוד בהם. כמו בעבר מתנער גם היום הליכוד מחלקו באחריות הקשה והכואבת למחדל יקר ויוקרתי שקרס, ומשאיר את המשא למערך. והמערך, פרס ורבין, עם נסים, הם שיראגו – אם יתנו להם – לשקם את התעשיה האווירית ואת עובדיה.

ואם, ביום־בחירות, לא ידע המערך להסביר נכונה לעם את הפרשה הזאת ואת ההחלטה הקשה שסיימה אותה (יש לקוות, בדרך שעשה זאת שר הבטחון שלשום בטלוויזיה), ואם ישתכנע העם מן הטיעונים השיקריים־לאומניים של הליכוד – כי אז יהיה העם ראוי למי שהוא יבחר בו.

לאכול קש בירושלים

(המשך מעמ' 7)

את הגל סיבוא. אבל ראש עיר בקליבר של צ"ץ צריך ליפול על הראש כדי לנטוש את כהונתו הנוכחית תמורת משהו כמו תיק התקשורת בממשלה. שלא לדבר על כך שכל תיק שיגרתי בממשלה קטן על כדי קולק בכבה מספרים.

החזון שאי־פעם אפשר יהיה לנתק לחלוטין את השלטון המקומי מאילוצים פוליטיים כלל־ארציים הוא, כמובן, חלום באספס"א. אילוצים אלה פועלים על השלטון המקומי בכל הנסיבות ובשיטות בחירות שונות. לכאורה, במדינות שנהוגה בהן שיטת הבחירות האזוריות קשה יותר לשלטון המקומי להחלץ מצפורני השלטון המרכזי. ראשי ערים וכן חברי מועצות עירוניות באנגליה, למשל, נמנים, בדרך כלל, עם הענף הבוחר גם את מועמדי האיזור בבחירות לפארלמנט. איכשהו הכל שקועים שם במרקחת אחת. אבל גם בנסיבות שונות ובשיטת בחירות כמו זו הנהוגה אצלנו, במיוחד במדינה זעירה כמו ישראל, קשה מאוד להפריד שיקולים פוליטיים ומפלגתיים לאומיים, שהם לעיתים שיקולים זרים לצרכי השלטון המקומי, משיקולים של בריניות עירונית.

אם זה נכון לגבי השלטון המקומי בכלל, הרי לגבי ירושלים הדבר נכון פי כמה. ייחודה של ירושלים הוא לא רק בסכלים היסטוריים. המציאות היום־יומית שלה היא מן המורכבות והמסובכות בעולם. הפאראדוקס הגדול הוא שירושלים היא כל־כך גדולה במשמעות של כל אבן שבשטחה, עד שלתושביה נשאר מעט מאד במנה. היא גם קדושה ו לא לדת אחת אלא לשלוש, גם בירה, גם לא מוכרת כבירה על־ידי רוב העולם, וגם חלק מתושביה (ערבים מזה, חרדים קיצוניים מזה) אינו נוטל חלק בעיצוב דמותו של השלטון המקומי בה. המטען ההיסטורי שלה רובץ על חיי היום־יום של תושביה, חרדים כחילונים, יהודים כמוסלמים וכנוצרים. לחיות בירושלים זה כמו לגור במדנה של מוזיאון: הכל כל־כך יפה מסביב, אך לא רק שאין תחושה אמיתית של בית, אלא שכל אחד יכול להיכנס, לתת עצה, לשלוח יד. כל־כך הרבה אינטרסים, מחוייבויות אמיתיות ומדומות; כל־כך הרבה אורחות־חיים, אמונות ואמונות תפלות. הצרה היא שכל זה רוחש בגליל אחד גדול והעיסה הולכת ותופחת.

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

פתיחת הקונגרס הציוני הט"ו

באזל. ביום ג' 30 באוגוסט נפתח הקונגרס הציוני הט"ו בנאום הפתיחה של חיים וייצמן, אשר דבר גרמנית. אחריו נאם נחום סוקולוב עברית. שני הנואמים ציינו את התקופה הכבירה בהיסטוריה העברית אשר נפתחה בבאזל לפני 30 שנה על ידי הרצל. בנאומי הפתיחה הכריזו וייצמן וסוקולוב כי אסור לקונגרס להתפזר בטרם ייבצא פתרון לשאלת העבודה בארץ. בנאום הדין וחשבון שלו דרש וייצמן לשים קץ למלחמת השסוי נגד פועלי א"י.

עברית בדואר

על הודעה רשמית מדואר ירושלים למערכת „דבר" נמצא כתוב מען זה: Mea Arechat Itton happo Alim ha Invrim Davar.

יום סאקו וואנצטי ברוסיה

מוסקבה. ב־28 באוגוסט היה יום סאקו וואנצטי ברוסיה. בכל הארץ נערכו אספות מחאה. הוצגו פילמים המראים את ההריגה. נאספו כספים לקרן המלחמה על שם סאקו וואנצטי. בניצה שבצרפת נפצעו 7 אנשים בפרעות של סאקו וואנצטי. בדוסלדורף הוכרז מצב מלחמה מפני הפגנות ופרעות.

על החלטת החלוקה

מנהלת המחלקה המדינית של הנהלת הסוכנות בירושלים, הגב' גולדה מאירסון, הסבירה אתמול במסבת עתונאי חוץ את העקרונות הראשונות על תמצית דו"ח וערת ארם לא"י. היא אמרה כי היהודי כל העולם, כלי הגביל הספקה מדינית, יקבלו בכאב רב את הצעה על חלוקתה של הארץ. איננו יכולים לשכוח כי ארץ ישראל כבר חולקה פעם אחת ב־1922. אל נשכח כי הצהרת בלפור והכנרב התכוונו לארץ ישראל כולה. ודווקא עתה, כשבעיית היהודים החמירה כל כך, באים לחלק שוב את ארץ ישראל הקטנה, ומבעי הדבר שוה מצער כל יהודי.

אניות המעפילים יגררו למספנה 29 בהאמבורג

האמבורג. כל אחת משלוש האניות הנושאות את מעפילי „יציאת אירופה" יגררו למספנת האמבורג מספר 29. היא צרידה בצנורות כבאים וזרקי מים. תוחלה יידרשו המעפילים לצאת מן האניות ואם לא יקבלו את ההצעה, יופנו אליהם צנורות הכבאים. פצצות דומעות ואלות ישמשו רק אמצעי אחרון.

פועלי כל העולם: אל תבכי, שושנה

דבר אחר

ה' באלול, תשמ"ז • גליון מס' 202 • גליון זה מוקדש [illegible] פועלי התעשיה האווירית, „סולתם" ורום כרמל

ה„לביא" ציווה את גופתו למדע

קונצנזוס

לכל סוף, יש סוף יפה ממנו

סוף־סוף נמצא הפתרון, פתרון שנתבקש מן ההתחלה, ממש מאליו.

סוף־סוף קם ההרקולס שלנו, ששלף את חניתו הממורטת וחתך באיבחה אחת את הקשר הגורדיאני הסבוך הזה.

– וכאן כמובן נשאלת, ממש מאליה, השאלה – מי היה צריך את כל העניין הזה ולמה סיבכו אותו כל כך ומיו הרי כולנו צפינו שכך יהיה בסוף; הרי כולנו ידענו שההתחלה ממש ביקשה סוף כזה; ואין צורך להזכיר כיצד השתלשלו העניינים וכיצד נתגלגלו להם עד הלום.

כולנו זוכרים איך הוקצבו לנו, ממקורות החוץ שלנו, 1.8 מיליארד דולר, פחות העלות הצפויה.

– וכיצד תוכנן המטוס, כיצד נתקבלו ההחלטות הראשונות ואח"כ אלה שאחריהן. אז מה פה לא ברור.

– ואיך אושר לנו, מדי שנה, מתחילת הפיתוח, מלוא הסכום הנדרש, גם בדולארים – וגם בהמרה צמודה לקצב התפתחות הפרוייקט, עם הפרשות כדין.

– ואיך הצלחנו להפיק מן ה־400 מיליון את המירב, גם ללא התנגדותו הצפוייה של הפנטאגון. ואיך צעד הקונגרס יד ביד עם דרישות צה"ל ועד חלופותיו, כפי שהוכתבו ע"י הגורמים לכך. אז מישהו לא מבין פה משהו

– ואיך התפתח וגדל, לנגד עינינו ממש, תהליך קבלת ההחלטות לצורה ולמימדים שצפה אותם המימשל, שעמד איתן גם נגד דרישת ה„לובי" של הקונגרס וגם נגד חוסר דעת הקהל. ואיך נסענו לשם, כדי לתאם עמדות והעמקנו בכך את הקשר העמוק בין שתי מדינותינו הידידותיות. אז, שוב, מה פה בדיוק לא מובן למישהו

ואיך, בהמשך, עלה כל „לביא" בדיוק כמו שירד כל „אף 16", ביחס לתקציבו השנתי המוגדל של משרד הבטחון, ע"י פעולה אריתמטית פשוטה ומובנת לכל בר־בי־רב.

– ובסופו של תהליך, איך נפלה ההחלטה בממשלה, בצורה חלקה כל כך ומעמיקה כל כך, רק כדי להגיע לסוף, הצפוי אמנם, אך ההכרחי, אם חפצי חיים אנחנו.

– ויפה שהגענו לכך. לא מוקדם מדי, אך גם לא אחרי הזמן.

וכמו שכבר נאמר בעשרות הזדמנויות דומות –

– יפה שעה אחת קודם

הסורס

עורכים: שלמה ניצן, יוני להב, תרזה איזנברג, יצחק בן־נר
עורך גראפי: סמרל הראשון.
אורחים (מקורקעים): יאיר גרבוז, אהרל'ה שמי, דניאל לפין, מושיק, יוני בן־שלום, אביב אלחסיד ותומר קרמן. ואבנר כץ, הרחוק מן העין, אך לא מן חלב.

המערכת יושבת שבעה על המטוס, ושוכבת שלושים על השרה

לקורא ששלח לנו את הסיפור, „רק בטהובן לא שמע את אריק שרון משקר" – שכחת לציין את כתובתך. אנא, התקשר למערכת.

רק מנחם בגין יוכל לקרב את תל־אביב לירושלים

– מאת כתבנו לענייני קרבה, גיל קריימן –

[illegible]

שגריר בלגיה נקרא בדחיפות לרה"מ

[illegible]

בע"ה, נמנע משבר ממשלתי בס"ד

– מאת: יוסי אשמבו, מוטי אשובה ורפאל תשובה –

[illegible]

„העברת יהודי ישראל לניו־יורק נמשכת בחשאי"

– מאת כתבנו בניו־יורק, ישראל נאמן –

[illegible]

ברגע האחרון

שמיר: לא הוטלה עלי משמעת סיעתית. שמיר איים עלי שהוא יחזיר אותי לארץ.

הפגנת־ענק של אלה שלא השתתפו בשום הפגנה תיערך היום בת"א.

תיקון טעות

[illegible]

עיריית תל־אביב־יפו

מדרזבל ברחוב גורדון

[illegible]

כמה טוב שיש זבל ברחוב

פתור בלא כלום

הגישה החיובית

לא רואים

מה רואים בתמונה?

[illegible]

התעשיה האווירית מגישה

מבצע פרסים

[illegible]

רומן בהמשכים

שבתאי, אלסי וכו' / אבנר כץ

[illegible]

„תכירו", אמר גרשון, „זהו שבתאי, בן־אחותי המתה". שבתאי לחץ בזה אחר זה ידיים מגושמות ומחוספסות – ולאחר מכן, תוך חילופי־דברים בקול רם וצרוד על הא ועל דא ועל ענייני עבודה וחברה, החלו כולם לעסוק בעשיית הסלט.

גרשון נטל מן הקערה העמוקה שעמדה במרכז השולחן כמה עגבניות גדולות וארומות והחל לחתוך אותן אט־אט וכריכוז רב ואחר כך הוסיף אל העגבניות החתוכות עיגולי מלפפון על קליפתו ופרוסות פלפל ירוק וקוביות בצל ועירבב בעזרת שני מזלגות ובתנועות נמרצות ואמונות את אלה באלה ואחר בזק מעט מלח ופלפל ושוב עירבב ועירבב את הסלט לערימה גדולה במרכז הצלחת ופער בור רחב כפיסגת הגבעה הרעננה, כלוע הר־געש.

„ועכשיו, בוא ונחכה קצת", אמר. „בוא ונחכה קצת, עד שהמלח יסחט מהם את כל המיץ".

עברו כעשר דקות לערך, ושוב עירבב גרשון את הירקות המומלחים והמפולפלים והפעם אל תוך עסיסן, שהצטבר בתחתית הבור. אחר יצק מיץ־לימון צהבהב מתוך קנקן זכוכית ושוב עירבב ועירבב ויצק שמן ושב ועירבב ולקח שתי ביצים קשות וניפץ את קליפתם על מצחו הסמוק וקילפן ביד ענוגה וריסק טוב־טוב בתוך הצלחת, בעזרת שיני המזלג ועירבב עירבוב ממושך ואחרון – והסלט היה מוכן.

כל הפעולות הללו, החיתוך והעירבוב והתיבול, נמשכו זמן רב למדי ובכל אותו זמן זימזם הדוד את ניגון החסידים שכבר שמע שבתאי בעת ששיחק דודו במשחק השחמט עם חברו מנדל.

זקף גרשון את גבו ואת ראשו המיוזע היטה לאחור וכך הביט במעשי ידיו, באותו רב־אמן דגול ובעל מוניטין, הבוחן את יצירתו, פרי דמיון ומחשבה ותבונת־כפיים להתפאר: כפיים היודעות גם יודעות לאחוז בסכין ובמזלג ולעשות בזה ובזה יחד ובכל אחד לחוד ניסים ונפלאות.

לאחר שהביט עוד ועוד בסלט מעשה ידיו לקח גרשון את צלחתו העמוסה והעביר חצי מתוכנה אל צלחתו של שבתאי ואמר, „תאכל, תאכלו" – ובעצמו נטל פרוסת לחם עבה ומרח עליה שכבות מרגרינה והחל לאכול ומיץ הירקות החתוכים, הנוזל מזוויות פיו אל סנטרו הקוצני, מוצא אף נתיבים מטה אל צווארו ואל חזהו השעיר והלאה אל תוך מחשוף חולצת העבודה הכחולה שלו.

שבתאי עקב אחר תנועותיו של דוד גרשון ועשה כמוהו ובאמת היה הסלט טעים מאין־כמוהו. צריבות ומליחות וחריפות וחמיצות ומרירות ומתיקות נמהלו בו, בסלט הזה, בדיוק במידות הנכונות – ועשו אותו למה שהינו, לאמור, גן־עדן של טעמים הבאים אל החיך הישר מלשד האדמה, ולאמור חגיגה עליזה של צבעים אשר רק למראיתם ייזל הריר.

לאחר שגמרו את הסלט עד תום וקינחו ומירקו את הצלחות בשארית פרוסות הלחם, אמר גרשון, „ועכשיו לבניה" – ופנה אל הקערה הגדולה ויצק מתוכה בעזרת מצקת עמוקה משקה לבן וסמיך אל תוך ספל־רישלו ואל תוך סיפלו של שבתאי.

שתה שבתאי מן המשקה החמוץ. גרשון קם בכבדות ממקומו והלך לאן שהלך וחזר עם עיתון „דבר" ושניהם, הוא ושבתאי בן־אחותו, לגמו תה חם ומתוק.

גרשון שקע בין ובתוך דפי העיתון ועד מהרה עלה והיתמר משם, בתנועות סילסול ענוגות ורבות חן, עשן סיגריה כחלחל, מלווה בקולות שיהוק וגיהוק לרוב.

בין כך ובין כך באו והתיישבו ליד גרשון ושבתאי גם החבר שוסטרמן, מחזיק בידו מפתח־צינורות גדול, והחבר מנדל, שהפיץ סביבו ריח דוחה של חומר הריסוס פארתיון.

השנים הצמידו אף הם את ראשיהם אל העיתון שבידי דוד גרשון וכך שקעו השלושה בקריאתו, מותירים את שבתאי יושב על מקומו, קולט וסופג בעין שאינה יודעת שובע, את המראות ואת הקולות ואת הריחות ורוחו טובה עליו במאד־מאד, לראשונה מאז הלכה דודה יונה לעולמה. וכבר חפץ הוא לפצוח בזמר, אלא שאז קמו שלושת הגברים ושבתאי החרה־החזיק אחריהם וכולם אוספים את הצלחות הריקות והספלים והסכינים והמזלגות, מניחים אותם בתוך הכיור שליד פתח המטבח, פוסעים ויוצאים מתוך חדר האוכל, יורדים בגרם המדרגות הרחב ומשם צועדים על המדרכות הצרות שבין הדשאים והפרחים ומתחת לעצים המצלים, נתחמקים מקילוחי הממטרות המזמורות, נעמדים סוף־סוף ליד פתח המחסן של הדוד גרשון והחבר שוסטרמן. ושם, רק שם, נפרד מהם החבר מנדל.

גרשון טיפל והתעסק בבריח הברזל החלוד ופתח את הדלת החורקת ושלושתם נכנסו פנימה אל התא האפל הערורי, שהיה מלא עד אפס מקום בכלים ובחפצים שונים לרוב. חלקם היה תלוי ומתדלדל מן התקרה הנמוכה מטה וחלקם צמוד היה אל קירות העץ וחלקם עמד על המדפים שמסביב ועל רצפת הבטון המטונפת בכתמי שמן וצבע.

דוד גרשון והחבר שוסטרמן שוטטו בארשת פנים רצינית בין הצבתות והפטישים והמברגים והפלאיירים והמפתחות השוודיים, מתעכבים קמעא ליד צינורות הגומי, הנחושת והברזל וליד תיבות המסמרים והברגים, בוחנים ארוכות בקימוט־מצח ובצמצום־עין את תוכן החביות וקופסאות הפח ואת תוכן שקיקי הנייר והיוטה, מגרדים את הפרחת ומשפשפים סנטר קוצני, נוטלים פה דבר־מה ושם דבר־מה, רנים בקול עבה ועינייני בינם לבינם על דברים שבמקצוע, זה בנילמוליו הסדוקים וזה בחצאי משפטיו.

ושוב נותר שבתאי הנפעם כורך בנפשו ובגופו – ושוב, בפעם השניה, ובאותו בוקר ממש, רצה הוא לפתוח בזמר עליו.

רופא המשפחה

שאלות לד"ר ב.ז. הרפס

ד"ר יקר,
בטלוויזיה, מראים כל הזמן איך אפשר לקבל סרטן־עור על־ידי שיזוף לא נכון – והגעתי לשאול את הרופא:
אני אדם עסוק מאוד ואין לי זמן ללכת לים. האם אין שיטות אחרות המאפשרות לקבל סרטן־עור – ואם יש, למה הטלוויזיה לא מקרינה גם את זה, לנוחות הצופים? מה יש, אנחנו לא משלמים אגרה?
דלמן ושלמה מינץ, נווה שיזוף

אלף בית

א'

א: תגיד, שמעת שדולצ'ין הולך להקים את מוזיאון הציונות בירושלים?
ב: שמעתי וקראתי.
א: נו, ומה אתה אומר על זה?
ב: אני אומר, שאני מסתפק במוזיאון השעווה בתל־אביב.

ב'

א: חבל ש„הלביא" לא יכול ללכת.
ב: למה חבל?
א: כי אם הוא היה יכול ללכת, הייתי לוקח אותו לחוף תל־אביב.
ב: ומה הוא היה עושה שם?
א: כמו כולם. טובע!

ההשתלה ההיסטורית הצליחה: מצבו של מושתל השכל משביע רצון – אבל לא יציב

הניתוח הסתיים – הראש עובד • הרגע המרגש ביותר היה כשהראש התחיל לעבוד • מושתל השכל בהכרה מלאה • עלות ההשתלה, כ־40,000 דולאר, תכוסה כליל ע"י המיליארד שייחסך.

לוח זמנים

שעה אחרי שעה, מתחלת הניתוח ועד סופו.

- 12:00: מסתיימות כל הבדיקות של תורם השכל והצוות הרפואי פוסק: "זה קצת, אבל זה יספיק לפאציינט".
- 15:00: מתקשרים לבית הפאציינט בת"א – אבל מתברר שהוא בדרך לירושלים.
- 15:30: משיגים את הפאציינט בטלפון. אשתו מעבירה את השיחה לבעלה, המתבשר: "סוף־סוף יש תורם".
- 15:35: הפאציינט מתייצב אצל המומחים.
- 15:40: 30 אנשי צוות, מנתחים ומרדימים, מכינים את חדרי הניתוח.
- 15:45: הפאציינט עובר בדיקות אחרונות, המוכיחות שהראש עדיין לא עובד.
- 15:50: הפאציינט מורדם.
- 15:51: תורם השכל מוכנס לחדר צדדי.
- 15:55: פרופ' אורניצקי מתחיל בהשתלה.
- 16:00: ההשתלה הסתיימה.
- 16:05: הפאציינט מועבר מחדר הניתוח לחדר התאוששות.
- 16:08: י.ר., י.ב., ג.י., ח.ב., מ.ש., ע.י., י.ר., חבריו של הפאציינט, נכנסים אליו לפי תור.
- 16:12: הפאציינט מזהה את חבריו.
- 16:13: החברים אומרים: נו?...
- 16:14: הפאציינט אומר לחבריו: "גם אני נגד הלביא!"
- 16.15: הרופאים מודיעים לכתבים המודאגים: ההשתלה ההיסטורית הצליחה!

פוזיטיב

אהרון שמי

חצי שנה אחרי
הרגע האחרון

התעשיה האווירית תפתח בעתיד טיול ארבלי - אלמוזלינו להפלת מטוסים!

אתה שואל
דבר אחר
עסוק ברגע

„דבר אחר" נכבד,
מה ההבדל המבצעי, התקציבי והאסטרטגי בין ה„לביא" ל„לביא אלפיים"?
יעקב ששפורטש

צוות המומחים של „דבר אחר" משיב:
ה„לביא 2000" הינו בעצם לביא משופר, וזאת מכמה סיבות:
המחיר: ה„לביא 2000" זול בהרבה מה„לביא", בעוד שביטול פרוייקט ה„לביא" יעלה למערך בחמשת אלפים קולותיהם של פועלי התעשיה האווירית, הרי שביטול הפרוייקט או הסבתו לפרוייקט „לביא 2000", היה עולה למערך בקולותיהם של מאה אלף פועלי התעשיה הצבאית, שהיו מפוטרים אם היתה הממשלה מחליטה על המשך פרוייקט ה„לביא".
יתרון מבצעי: המשך פרוייקט ה„לביא" היה מקרקע את יכולת התימרון של המערך בנושא הסיוע האמריקאי, דבר שהיה גורר אחריו את אירסבסור התוכנית הכלכלית הבאה של המערך, בעוד שה„לביא 2000" יכריח את האמריקאים לדאוג פיזית לכך שפרס יהיה ראש הממשלה הבא.
יתרון אסטרטגי: המשך פרוייקט ה„לביא" היה מביא להתרחקותם של מצביעי המרכז והשמאל מפרס, בעוד שהסבת הפרוייקט ל„לביא 2000" תשיב למערך את כתר השפיות, השווה כמו ארבע מאות אלף קולות מי־ביניים.
מבחינה צבאית אין הבדל גדול, שהרי בסוף ישתמש הצבא בין כה וכה ב„אף 16".

ה„לביא" מול „לביא 2000"
מיבחן־דרכים

דוח לפני

מחירי הדירות באיזורי היוקרה ירדו / תיקון טעות

לפני כמה שבועות פורסם בעיתון זה מאמר מפרי־עטי ובו טענתי כי מחירי הדירות בצפון ת"א, כגני צהלה, בבלי, תוכנית ל', שיכון דן ורמת־אביב ירדו ביותר מ־50% – וזאת בשל תוכניות־מיתאר שונות, הכוללות מיזבלה של 28 דונם בצפון ת"א, בית־עלמין בבבלי, פרוייקט איילון בתוך תוכנית ל', בית־ספר למפגרים, עיוורים וחרשים ומוסד חצי־סגור לחולי־נפש אלימים מאד, שיוקמו בגני צהלה, טורבינות־פחם ברמת־אביב; נהר־ביוב פתוח בשיכון דן וכו'.

לאחר עיון חוזר ומעמיק בתוכניות המיתאר הללו, הסתבר לי כי טעיתי כמה טעויות קטנטנות – ולהלן העובדות הנכונות:

א. המיזבלה תוקם באיזור שומם, צפונית לצפון תל־ערשים ולא לצפון ת"א.

ב. בית הקברות לא יוקם בשיכון בבלי, אלא הוקם בבבל, לפני 3500 שנה (כנראה שפולתי לכוון ירחון הארכיאולוגיה שהיה מונח לידי).

ג. פרוייקט איילון לא יעבור בתוכנית ל', אלא שבן־דודי שנחה איילון מראשל"צ יעבור לתוכנית ל', לאחר שרכש דירה במקום זה (וכנראה שהתבלבלתי והחלפתי ביניהם).

ד. בית הספר למפגרים, עיוורים וחרשים והמוסד החצי־סגור לחולי־נפש אלימים מאד, יוקמו באיסלנד ולא בגני צהלה. (שוב, הרימון הפונטי בילבל אותי).

ה. טורבינות הפחם יוקמו באביב ברמת־אפעל ולא יופעלו ברמת־אביב.

ו. נער בשם דן ניגן על אבוב בהרצליה־פיתוח, אך לא יזרום נהר ביוב פתוח בשיכון דן.

כידוע, פושטות השמועות במרינתנו הקטנה כאש בשדה־קוצים יבש ביום חמסין במדבר סהרה. כעיתונאי, מוטלת עלי חובה מוסרית כלפי הציבור הרחב. לכן ראיתי לנכון להעמיד את הדברים על דיוקם, בטרם ייגרם נזק כלכלי של ממש לתושבי אותם המקומות. אחריותי המיידית היא למנוע בהלת־מכירות אשר ייתכן ותיווצר בשל רשלנותי ואינני מתנער מאחריות זו. הייתי רוצה לנצל שורות אלה כדי לומר לכם: רבותי, הרגעו! אין, לא היה ולא תהיה כל סיבה לירידת מחירי הדירות. הכל טעות, טעות אישית שלי – ואני מתנצל על כך. זאת היתה טעות אנושית. זה יכול לקרות לכל אחד. אני שב ומצהיר כי..כי...

לא! לא. לא!!! זה שקר! הכל שקר!! לא היתה כאן טעות! לא היתה כאן רשלנות! זאת היתה מלכודת אפלה וזדונית, מהתחלה ועד הסוף. מצפוני לא יכול לשאת יותר את החרפה! אני חייב לחשוף את עצמי ולומר את האמת: רקמתי מזימה איומה כדי ליצור בהלת־מכירות – וכל זאת לטובתי האישית. כן, כן. סוף־סוף האמת יוצאת לאור! אני אדם שפל, נבזי, לא ישר, טיפוס חרא כבר שבועיים שהמצפון שלי יושב לו בפינה קטנה וחשוכה בליבי וזועק בקול חרישי: „יא־שמוק אחד. ניצלת את המעמד הרם שלך בעיתונות הישראלית בשביל ליצור בהלה שתוריד את מחירי הדירות, כדי שתוכל לקנות דירה בתוכנית ל' ב־35 אלף דולאר! שמוק אחד!".

בעטו בי, הכו אותי, סיקלו אותי. אנא מכם. אני מתחנן. זה מגיע לי. אם תראו אותי מהלך ברחובותיכם, אל תהססו לומר: „הנה האיש המרושע שניצל את מעמדו הרם לטובתו האישית. בל יהי חלקו עימנו". עשו יד אחת עם המצפון שלי והתייחסו אלי כאל מצורע. כן, כן. זה מגיע לי. הו, כמה שזה מגיע לי.

הסיבות שהביאו אותי לשפלות הזו אינן מהוות נסיבות מקלות. המצוקות שלי בוודאי שלא צריכות לעניין אותכם. לא צריכה לעניין אותכם העובדה שאישתי ואני חיים בדירת־קרקע שכורה, בגודל של 3/4 חדר, בארלוזורוב פינת ארבע ארצות (נקודת־מעבר לאוטובוסים 25, 24, 1, 2, 6, 3, 66, 76) ושאני מחפש דירה כבר שנתיים ושהמחירים רק עולים ועולים – וכשכבר מצאתי משהו, אז ביטלו את ההלוואה המשלימה לזוגות צעירים. וגם שניתקו לי את הטלפון ושאני לא יכול לעשות שיחות או לקבל שיחות, חוץ משיחה יומית אחת מבעל הבית שלי.

כן כן. זה מרהים – אבל זאת עובדה: הטלפון שלי מקולקל, מת – אבל פעם ביום, בעל הבית שלי איכשהו מצליח להתקשר ולהודיע לי שהוא מעלה לי את שכר הדירה מ־240 ל־250 דולאר ושאם לא אשלם, הוא יזרוק אותי לרחוב. „זה תל־אביב" הוא אומר.

כל זה כמה לא מעניין אתכם, נכון? ובכמה גם לא מעניין אתכם שהטלפון שלי נקרע ולא שולחים לי טכנאי כבר חודש וכבר נגמרו שמונה פרימוסים ושלוח החשמל שלי הותקן בשנת 1821 והוא נשרף בכל פעם שאני חושב על המחשבה להדליק את הגוליל. טכנאי טלפון פרטי (קוראים לזה „שחור", 150 ש"ח) הוא טיפס לי על צינור המים בשביל להגיע לאייה ובכל ושבר את הצינור ועשה פיצוץ אדיר, שנראה רק קצת פחות מרשים מהמיזרקה של אגם – ואין לי עכשיו לא מים ולא טלפון ובעל הבית תובע אותי על תיקונים בצנרת והעירייה תובעת אותי על נזק שניגרם לרכוש ציבורי. כל זה כמה לא מעניין אתכם, נכון?

וזה כמה גם לא מעניין אתכם שאני יושב בתוך ה־3/4 חדר שלי כבר חודשים ומחכה לכל מיני טכנאים שאומרים לי, „תחכה בבית בין שמונה לשתיים. אני אגיע אליך", ואני מחכה ומחכה, ואני חייב מיליון וחצי דולאר לעירייה על קנסות בגלל שאני לא יכול להזיז את האוטו כי גנבו לי את המנוע. מנוולים, מפקיעי מחירים מצפון ת"א, בבלי, תוכנית ל', גני צהלה, רמת אביב ושיכון דן, אני לא מתנצל ולא בכיח. שתישרפו אתם והדירות שלכם. הלוואי.

שי כחול־לבן לחג כחול־לבן

– מאת כתבנו דורון שי (גימפו) –

במסגרת מאמציה של התעשייה האווירית להיטיב עם דעת הקהל, החליטו קברניטי המפעל להעניק לעובדים, כשי לחג, מערכת סירי נירוסטה מתוצרת „סולתם". בתגובה נאלצה הנהלת „סולתם" להציע לעובדיה מספר אפשרויות כשי לחג:
★ זוג כונסים דקורטיביים;
★ לוח שעוני בקרה לבית ולגן;
★ כיסא־מיפלט מדולארי דמוי עור;
★ סט מצצות וסגנים לכל מטרה;
★ חליפת־ערב מחומר חסין־אש.
בין העובדים יוגרל פור פרוספור עם מנוע סילון.

הסרט „בנו של לא שם זיין", שהופק לפי סיפור של השרשרון, לא יוקרן בירושלים בערבי־שבת

– מאת סופרינו בבירה, י. עוצו, ה. עצה, ו. תוסר –

הסרט, שהופק עליפי הרצאת השרשרון על מלחמת שלי"ג, בתמיכת מועצת הסרט הישראלי החדשה, לא יוקרן (המשך בחצי הדרך אל החרדים)

בשנייה האחרונה

כל הכרטיסים לשתי ההפגנות בירושלים נמכרו. בלחץ הקהל, הסכימו החרדים לערוך הפגנה נוספת.

בעקבות ההצלחה הגדולה בבירה:
יעביר את הפגנות החרדים מירושלים לפארק הירקון בת"א

ועננו הובא לבית המשפט בשתי מכוניות

בתצלומים: שתי המכוניות שהביאו את מרדכי ועננו לבית המשפט. הראש במכונית הטראנזיט הירוקה (מימין) והידיים והרגליים בטנדר הכחול (משמאל).

שושנה בין הזונות

– מאת שליחנו במקום ז. שושי. –

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו היתה בתחילת השבוע גיבורת הלילה של חוף תל־ברוך. ניידת האיידס, בכיכובה של השרה, עברה מפה לאורך החוף, לכתבנו התברר, כי מה שנראה לכאורה כתעמולה תמימה לעשיית בדיקות איידס תקופתיות, היה למעשה מסע־תעמולה מאניפולטיבי, שבא לשכנע את הזונות להצביע „לביא" ואף לקחת לשם כך תוספת של 40 א"ג לליטר מהלקוחות, כמו בתחנות הדלק.

... זה לא כל כך נעים לראות גן קסום

– עפשי סיפור מאת המגוללר מדרגור –

בעקבות הפקקים העצומים ובעיות החניה שנתגלעו אור לשבוע שעבר בקרב המכוניות שבאו לחגיגות „גרימאיה, גן־קסום", החליטה העירייה כי כדי שלא יישנו מקרים כאלה בעתיד יש להפוך את הגן לחניון.

ברגע האחרון

„תדיראן" תאחד את פס הייצור של המל"ט (מטוס ללא טייס) עם פס הייצור של הטל"ים (טייס ללא מטוס), שמייצרת התעשייה האווירית.

כותרות ראשיות

- פרס יטוס לוועידה הבינלאומית ה„לביא 2000" (אם יספיקו לגמור אותו עד אז).
- משקיפים: המחומות בירושלים יחזקו את עמדת המצדדים בהמשך פרוייקט ה„לביא", החיוני לבטחוננו, למרות ההחלטה להפסיק את הפרוייקט.
- דולצ'ין: מוזיאון הציונות בירושלים ייבנה מהכסף, שייחסך בגלל סגירת ה„לביא".
- המורים דוחים את ההצעה לאחד את האחד במאי ואת האחד בספטמבר.

מנהיג העדה החרדית, דדי צוקר:
„לא נרשה את חילול הקולנוע בירושלים!"

אמש הצהיר הרב דדי צוקר, מאגודת ר"ץ, כי „הקולנוע והתרבות בכלל עומדים מעל לחוקי המדינה ואנחנו לא נרשה לחלל את שם פליני ולא נתיר הפגנות אנטישמיות באלוהי האינלקטואלים השמאלי".

דעת יחיד

כפיות טובה

רק ביום ד' ביצעו בו ניתוח השתלת־לב – וכבר מרוחים לנו שביום א' הוא ירדו. לך תבנה ככה מדינה.

ד. יחיד

הנהלת „כור" פנתה לאגודה לשיקום האסיר

– מאת כתבנו בצפון אשר דרומי –

מייד עם שיחרורו של צוות המנהלים שנתה „כור" לאגודה לשיקום האסיר, כדי שתפתור לה כמה בעיות שבהן נתקלה לאחרונה – ואגב כך התעניין הצוות גם בשחרורו של מנחם בגין מכילאו הממושך.
פרטים על השיחה לא נודעו לכתבנו עד היום.

גם וילה וגם וולוו.
בפעם אחת
חדש דבפיס
ההגרלה ביום ה'
קנה אותו היום!

مكذا من الأصل

לראשונה באליפות העולם השנה זכה המנון האמריקאי בהשמעה כפולה בזכות של

מוזס „מלך המשוכות" וג'וינר „מלכת האתלטיות"

ההמנון האמריקאי הושמע אתמול לראשונה באיצטדיון האולימפי ברומא. האמריקאי הישיר לבך היה „מלך המשוכות", אדווין מוזס, שבגיל 32 (חגג יום הולדתו לפני שלושה ימים ברומא) זכה כי מרם גם ליתר. אבל עד ששמע את ההמנון וראה את דגל הפסים והכוכבים מתנוסס בראש התורן, עברו עליו הרבה דקות של חרדה ודפיקות לב. רק בסיום הרגע, אישור למוזס לזכות בריצה שלו – 400 מ' משוכות, בתוצאה הזמן למקום – 47.46 שניות – והזהב התשובה משנית. העיקר המדליה, בפעם השניה ברציפות באליפות העולם.

מוזס נתקל אתמול בשני יריבים רציניים. בן ארצו דני האריס שניצח אותו השנה וניתק את שרשרת נצחונותיו הארוכה והמערב גרמני הארלד שמיד, ידידו הוותיק מזה שנים. שניים אלה מתחו אותו עד לקו הסיום. דקות רבות אחרי שהם אותו עוד הסתובבו השלושה על המסלולים תוך ציפיה להחלטת הפוטו־פיניש. וכשזו פורסמה היה זה כאמור מוזס שהגיע ראשון בסמכות.

האריס הצעיר, שעד לפני זמן נחשב כיורשו של מוזס, זכה במדליית הכסף בפיגור של שתי מאיות מהמנצח. שמיד נדחק למקום השלישי ולמדליית הארד, עם זמן זהה לזה של האריס. רק אלפיות השניה הפרידו בין השניים. זמנו של שמיד מזוהה שיא אירופי חדש.

את אהדת הקהל האיטלקי והזרים שמילאו את יציעי האיצטדיון רכשה, ללא ספק, האמריקאית ג'קי ג'וינר־קרסי שהוכתרה כ„מלכת האתלטיות" בזכות נצחונה בקרב 7, אף כי לא קבעה שיא עולמי חדש 7128 נק', לפני הרוסיה לריסה ניקיטינה 6564 נק' וג'ין פרדריק 6502 נק'. ג'וינר לא הותירה כל סיכוי ליריבותיה, אם כי נחלשה בסיום. אתמול ניצחה בקפיצה למרחק למרות שהסתפקה בקפיצה בודדת למרחק 7.14 מ', הסתפקה במקום השלישי בהטלת כידון 45.68 מ' והציגה רפיון ב־800 מ'.

מדליית זהב שניה לקניה

הרץ הקנייתי בילי קונצ'לה העניק מדליית זהב שניה לארצו. הראשונה ביום הפתיחה בריצת 10,000 מ', כשניצח בריצת 800 מ' בזמן מצויין 1:43.06 ד'. הוא הקדים את הבריטי פיטר אליוט שנטל את מדליית הכסף, עם זמן של 1:43.41 ד'. ואת הברזילאי חוזה לואיס בארבוסה, שסיים שלישי לאחר 1:43.76 ד'.

הבריטי סום מקין שקבע שלשום את הזמן הטוב ביותר בחצי הגמר (1:44.86) נדחק למקום השמיני והאחרון עם זמן גרוע של 1:49.21 ד'.

את מדליית הזהב הראשונה של יום התחרויות הרביעי בסל. יודה המטיל הסובייטי סרגיי ליטווינוב שקבע שיא אליפות חדש 63.06 מ'. הוא שיחזר בכך את נצחונו מלפני ארבע שנים בהלסינקי. בן ארצו יורי סאם הרחיק את הפטיש ל־80.84 מ' וזכה במדליית הכסף. המזרח גרמני ראלף האבר זכה בארד עם תוצאה של 80.76 מ'.

שלוש מדליות זהב לרוסים

כל שש היורים הראשונים הרחיקו את הכשיר מעבר לגבול 80 המטרים הישג נדיר במקצוע זה.

את מדליית הזהב השניה לברה"מ אתמול השיגה ההלכית אירינה סטרקובה שעברה 10 ק"מ בזמן של 44:12 ד'. היא הקדימה את האוסטרלית קרי סאקסבי (44.23) והסינית יאן־הונג (44.42). התחרות היתה צמודה וחמש הראשונות סיימו בהפרש של 42 שניות.

את היום הגדול של הרוסים השלימה טאטיאנה סאלומונובה שניצחה בריצת 3000 מ' בזמן 8:38.73 ד'. היא הקדימה את הרומניה מרסיסה פויקה (8:39.45) והמזרח גרמניה אולריקה ברונס (8:40.30).

כמעט הפתעה נרשמה בחצי גמר ה־400 לגברים כאשר המועמד לנצחון האמריקאי בוץ' ריינולדס סיים רביעי במקצה שלו בהקדימו את ידידו בשלוש מאיות. הניגרי אגבאביקה קבע את הזמן הטוב ביותר 44.26 שנ'.

סילקה גלאדיש קבעה את הזמן המהיר ביותר במוקדמות 200 מ' – 22.44 שנ'. האמריקאי סמית היה המהיר ביותר בין הגברים – 20.37 שנ'.

מכבי ת"א מוכנה לתחילת הליגה

ניצחה בגמר את בני־יהודה 0:2

מאת שמואל קלינר

גביע ליליאן

מכבי תל־אביב זכתה אתמול בגביע ליליאן – התואר הרשמי הראשון של עונת הכדורגל. המכבים ניצחו בגמר את בני־יהודה 0:2 ובתוך כך הוכיחו כי הם מוכנים לפתיחת הליגה, הרף התרגב המבר שבר העונה.

מכבי תל־אביב כבר הפסיקה להתרגש מזכיה בגביע זה או אחר וגביע ע"ש ליליאן אינו יכול להיות יוצא מהכלל. בהחלט אפשר היה להנות מהמשחק. בהעדר הכוכבים של מכבי ובהם אלי דריקס ומנשה שמעוטוב עשו השחקנים האפורים והלוחמים של מכבי את העבודה השחורה על הצד הטוב ביותר.

בהחלט אפשר היה להנות, במיגבלות האובייקטיביות גם מרמת משחק סבירה. בעיקר ניתן היה להתרשם מהמעבר המהיר ממיגננה למיתקפה וריבוי הבעיטות לשער.

חבל רק, שהחלוצים הלו בדגשים מדי הרבו להחטיא. מעמרנת קורצות. מכוונת זה „בלסר" חלוצי בני־יהודה שבשלהי המחצית הראשונה וגם בשניה הוציא כמו טירונים.

לפעמת זה הסיום. המכבים לשחק בעיקר בהגנה באשר המגן השמאלי איתן לוי תרמה לסייע להתקפה ואף הבקיע את השער הראשון בדקה ה־47 בפריצה סולנית. לוי תרד להחבה והבקיע את השער. אסייאג בבעיטה עזה. נסיונות בני יהודה להשוות נעצרו בהגנה מכבית חזקה בראשות השוער מרכוס. אלון בתן הוכשל ברחבה (80) ואת בעיטת העונשין מ־11 מ' הדף חיים גולדברג לשער שביטם את הניצחון. שפט אריה פרנסס לעיני 500 צופים ברמת גן.

לוד: בשביל לנצח לא צריך להתאמן

במשחק המוקדם על המקום הד3 הפתיעה הפועל לוד בנצחונה על האלופה ביתי"ר ירושלים 2:3. הפתיעה שביתי"ר הופיעה בהרכב חסר מאוד אינה גורעת מגודל הישגו של הפועל לוד, המשתיכת להפתיע באשר שחקניה החלו להתאמן רק באחרונה.

זה כבר לא יכול להפתיע איש שלוד מנצחת ביתי"ר ים 2:3. ההפתעה לא היתה כל כך בעצם הניצחון כמו בכושר הגופני המשופר שהפגינו הלודאים. אם כך משחקים ללא אימונים מה היה קורה אילו התאמנו כמו שאר הקבוצות?

בדקה ה־15 בעט שוער ביתי"ר שער מ־11 מ' לאחר שמכן לוד נגע בכדור בידו בתוך הרחבה. כעבור עשר דקות בעט הלודאי בני סמרלה את שער השוויון. עוד עשר דקות וזידו העניק למעט הצופים את השער היפה במשחק בבעיטה ממרחק של יותר מעשרים מטרים. דוד שרביט בעט את השוויון (50) ואותו שחקן הכשל ברחבה (65) ובני סמרלה גרם להפתעה רבתי בבעיטה מוצלחת מ־11 מ'.

שפט עובדיה בן־יצחק לעיני 300 צופים ברמת גן.

הפועל ת"א 3 הפ. בת־ים 0

את אהדת הקהל האיטלקי והזרים שמילאו את יציעי האיצטדיון רכשה, ללא ספק, האמריקאית ג'קי ג'וינר־קרסי שהוכתרה כ„מלכת האתלטיות" בזכות נצחונה בקרב 7, בו קבעה שיא עולמי מרהים ופרצה לראשונה את מחסום ה־7200 נקודות. ג'וינר לא הותירה כל סיכוי ליריבותיה שנאלצו לחזות כיצד היא מנצחת מקצוע אחר מקצוע בקלות רבה.

ג'וינר ניצחה אתמול בקפיצה למרחק למרות שהסתפקה בקפיצה בודדת למרחק 7.14 מ', הסתפקה במקום השלישי בהטלת כידון 45.68 מ'.

פלאשינג־מדו: לנדל ניצח בקלות

איוון לנדל ניצח בקלות רבה במשחקו הראשון באליפות ארה"ב הפתוחה ב„פלאשינג מדו". לנדל גבר על הדרום־אפריקאי באדי כוריר בשלוש מערכות חלקות 0:6, 0:6, 0:6.

בין הנשים ניצחה הצ'כית חנה מנדליקובה את נטליה הרמן מצרפת 1:6, 3:6. קטרינה לינקוויסט השוודית גברה על אמי פרייזר מארה"ב 2:6, 2:6.

אדברג ולנדל יד ביד

שטפן אדברג משבדיה ואיוואן לנדל מצ'כיה, צועדים בראש הדירוג עם יתר – 3129, לפני השבדי ויילאנדר, 2821, הצ'כי מילוסלאב מצ'יר 2484, בוריס בקר 2098, ג'ימי קונורס 1879 ופאט קאש 1497 נקודות.

שטפי גראף הדיחה עד 738219 דולר, לפני מרטינה נאוראטילובה 507938 וכריס אוורט 472231.

סוזירי פותח במבצע השיווק

מאת ג. אשר

נציגי קבוצות הליגה הלאומית והארצית יתכנסו היום במשרדי ההתאחדות לכדורגל כדי לחפש דרכים להחזרת הקהל למגרשים.

יוזם הרעיון הוא יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סוזירי, שגם יהיה הדובר הראשי בדיון היום. לדבריו המטרה המרכזית של ההתכנסות היא פעולה בכיוון של מכירת או שיווק כרטיסים לקהל הרחב.

הליגה בטניס חודשה: שלוש פעמים 3:3

שלושה מתוך ארבעת המשחקים בליגה הלאומית בטניס, שחודשה אתמול לאחר פגרת הקיץ, נסתיימו בתיקו. בקרב המרכזי מכ"א נפרדו הפועל ת"א ומכבי צפון א' בתוצאה 3:3.

בחיפה הביא אמנם שחר פרקיס שתי נקודות יקרות, אך קבוצתו מועדון הכרמל סיימה רק בתיקו 3:3 עם מכבי ת"א. צפון ב' – הפועל ים 3:3. רק הפועל צהלה זכתה בנצחון 0:4 על אס"א ת"א.

בסוף השבוע יערכו שני מחזורי ליגה נוספים.

• אליפות הפועל בכדורידה, המשמשת כהכנה לקבוצות לפני פתיחת הליגה, תחל – הערב בנס־ציונה. במשחק הראשון יתמודדו נוקיים וראשל"צ ובשני פ"ת ור"ג. רחובות חופשית.

בעקבות החלטת נשיאות איגוד הכדורסל על הקמת קרן לנבחרת:

ברקוביץ עשוי לקבל מאיגוד הכדורסל כ־6400 דולר

מאת ניסן פרידמן

לאחר דיון שנמשך כחמש שעות, החליטה אתמול נשיאות איגוד הכדורסל על הקמת קרן מיוחדת לכדורסלני הנבחרת הלאומית. הנשיאות קבעה כי שחקני ההווה בנבחרת יזכו בכספי הקרן, גם על משחקיהם הבאים וגם על משחקי העבר שלהם.

כל שחקן שיצורף לנבחרת יכנס לרשימת הקרן ואם שיחק בעבר בנבחרת, יזכה גם משחקיו הקודמים. על משחקי העבר יקבל כל כדורסלן 30 דולר. מיקי ברקוביץ, לדוגמא, ששיחק כ־180 משחקים בסגל הלאומי יקבל על תקופת העבר כ־6400 דולר.

כל משחק בטורניר דרג ב' בבולגריה יזכה כל שחקן ב־100 דולר ואילו מענק עלייה לדרג א' שווה 500 דולר. כמו כן, יקבלו השחקנים דמי הפסד ימי עבודה. משמע, לזכותו של ברקוביץ יעמדו אחרי טורניר מוצלח עוד כ־1000 דולר ובס"ה הוא התעשר אתמול תיאורטית ב־6400 דולר.

הקרן לא ניתנת בשלב זה למימוש, עד לגיבוש תקנון העברת הכספים. הנשיאות החליטה כי גם עדי גודזון ותמר שטיינהאור שנפטו מהסגל, יכנסו לרשימה. לפני הישיבה התכנסו „חבריגר", שהביעו התנגדות לחלק מהסעיפים, אך החליטו כי הנשיאות תכריע.

עוד זר למבחנים במכבי ת"א

הכדורסלן האמריקאי מייק בראון (2.07 מ') אמור להגיע היום לישראל, כדי להצטרף לאימוני אלופת המדינה, מכבי ת"א.

אם בראון אכן יגיע, הוא יהפוך להיות המועמד הרציני ביותר למעמד הזר השני של הקבוצה. בראון הוא שחקן השיקגו בולס ואשתקד הושאל לקבוצה האיטלקית דאריסה. מחליפו הנוכחי באיטליה הוא מיודעו אדגר ג'ונס. במכבי מתאמנים עתה גם ג'רום הנדרסון וויל ברייזן.

הנבחרת: שני אימונים ביום

„עשרת השחקנים המתאימים ביותר לאליפות אירופה דרג ב' והמצויים בכושר הטוב ביותר בתקופה זו, נמצאים בנבחרת ישראל", אמר המאמן משה ויינקרנץ לקראת היציאה לחולבן, בולגריה, ביום ששי.

מאתמול החלה הנבחרת לערוך שני אימונים יומיים. „היו לי 14 שחקנים טובים. הפרשי הרמות ביניהם לא גבוהים ואני בקווה שבחירת העשרה תהיה יעילה ומוצלחת", הוסיף מויסלה.

הוא הגיש אתמול דו"ח הכנת הנבחרת לנשיאות האיגוד והסביר כי [illegible] ושטיינהאור (אריסות) בעיקר מסיבות מקצועיות.

הנשים היום מול סקוטלנד

נבחרת הנשים של ישראל תתמודד היום (17.30) מול סקוטלנד בפתיחת משחקי קדם אליפות אירופה. המאמן מריק ולצר קבע את החמישייה הפותחת: ענת דרייגור (קפטן), אירית דיגרבן, אורלי גרוסמן, אלונה גורן וליבנה מזהה.

הפועל י־ם התרשמה לטובה מהאריסון

מאת אלי גרונר

הפורוורד האמריקאי כריס האריסון (2.04 מ') השאיר רושם חיובי באימון הפועל ירושלים וקיים סיכוי רב שיוחתם כזר ראשון.

האריסון שיחק אשתקד בלהמאן הצרפתית והשיג בממוצע 11 נק' ו־8 כדורים חוזרים למשחק. הזר השני ייבחר מבין ורמן המשתפר, ריקי בראון כאמור להצטרף לטורניר בבלגיה או אחד משחקני הקבוצות הזרות שם.

הרוסים ייפגשו עם הפועל ר"ג בשוויץ

מאת י. חכם

הפועל ר"ג וקבוצת „מאי" מוסקבה הרוסית יקיימו את שניהם במסגרת גביע אירופה בעיר ארואו בשוויץ. אתמול נעצו נציגי איגוד הכדוריד והקבוצה הרמת־גנית לפניית סגן יו"ר התאחדות הכדוריד הבין־לאומית, ואישרו קיום שני המשחקים בעירו ניישטל.

הידיעות על אי הסכמתם של הרוסים לארח את הרמת־גנים ולהתארח בארץ כתגלגלו כבר מספר ימים. אולם אתמול הם קיבלו אישור ריסקי, כאשר סגן יו"ר ההתאחדות הבין־לאומית, פרנס רקונברגר, פנה בלפונית למזכיר האיגוד בארץ שלמה פוזנר, והודיע כי הרוסים מסרבים לקיים המפגשים על בסיס בית וחוץ. לדבריו הציעו הרוסים את שוויץ כמקום המפגש הכפול.

פוזנר קיים סבב טלפוני עם נציגי הנהלת האיגוד הצציני הפועל ר"ג ובסיומו הוליכו להענות בחיוב. הבוקר יסענו יו"ר מחלקה הכדוריד של הפועל ר"ג שמואל זילברמן ושלמה פוזנר בלקס למשרדי ההתאחדות הבין־לאומית, בבאזל, ויבקשו לקיים את המשחקים ב־27 וב־29 החודש.

יו"ר איגוד הכדוריד, כני ויצמן, מסר כלאחר התייעצות עם יו"ר ההתאחדות לספורט, עבי שלף והמנכ"ל שמואל ללקין ובעקבות בקשת מקס בריקנבורגה, הוחלט להענות לקריאה של סגן הנשיא הרוסים ולקיים את שני המשחקים בשוויץ.

60 נעצרו בפורטסמות

יותר מ־60 איש נעצרו בפורטסמות, בעקבות התפרעויות במשחק הליגה נגד [illegible].

כ־500 שוטרים שבו על הסדר באיצטדיון בו נוכחו במשחק 16 אלף איש.

אגב, פורטסמות עלתה לליגה הראשונה לאחר כמה שנים. השיגה את הנצחון הראשון שלה העונה.

הפועל תל־אביב/ ביקורת חמורה (ב)

משה סיני ודוד שוויצר קיבלו שכר מופרז בניגוד לתקנונים

אלי מילר ועוזי כהן חתמו הסכם על תשלומי עתק עם משה סיני. בעונת 1986/87 יותר מ־200,000 ש"ח • בכך קנו "עתונות טובה" מפי הקפטן • לשוויצר ניתנו 30,000 ש"ח נוסף על שכר חודשי מבלי לנכות מס הכנסה • רודין שואל את מזכיר מועצת הפועלים תדי קאופמן: האם כספי ציבור הם הפקר

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לעניני משטרה

מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, בודק בימים אלה תלונה על תשלומי־עתק לשחקן הכדורגל משה סיני ולמאמן היוצא של קבוצת הכדורגל הפועל תל־אביב דוד שוויצר בניגוד לכללי מינהל תקין.

במכתב שהפנה עמוס רודין, חבר מזכירות מועצת פועלי תל־אביב, למבקר ההסתדרות ולמזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, הוא מפרט את ההסכם הבלא בין הכדורגלן משה סיני לבין אלי מילר – מחזיק תיק הפועל במועצה ועוזי כהן – גזבר מועצת פועלי תל־אביב.

כותב רודין למבקר: בעונת 1985/86, בה זכתה קבוצת הפועל ת"א באליפות המדינה וצברה 57 נקודות ליגה שולמו למשה סיני התשלומים הבאים:

- פרמיה לנקודה – 600 ש"ח x 57 נקודות = 34,200 ש"ח.
- דמי אימונים – 1500 ש"ח x 12 חודשים = 18,000 ש"ח.
- סך הכל 52,000 ש"ח.

בעונת 1986/87, בה נמצאה קבוצת הפועל ת"א במשך מחזורים רבים על גבול הירידה לליגה הארצית ולבסוף הדרנה במקום ה־12 וצברה רק 34 נקודות ליגה – שולמו למשה סיני התשלומים האלה:

- פרמיה לנקודה – 2850 ש"ח x 34 נקודות = 96,900 ש"ח.
- דמי אימונים – 5850 ש"ח x 12 חודשים = 70,200 ש"ח.
- סך הכל 167,100 ש"ח.

„נוסף לכך שולמו בעונת 1986/87 סכום נוסף של 25,000 דולר, שהם כ־41,000 ש"ח ופירוט התשלומים ומועדם מצוי ברשותי. באחוזים מהווה התוספת לכל נקודה 375 אחוז והתוספת לדמי אימון 290 אחוז. סך כל התוספת להכנסת השחקן (ללא 25,000 דולר) 220 אחוז או יותר מפי (3.2) ועם התוספת להכנסת השחקן 298.6 אחוז או כמעט פי ארבעה".

משה סיני התרברב

הסיבה להזדעקותו של עמוס רודין, ראשיתה בדברים שאמר הכדורגלן משה סיני בחודש מאי השנה על אלי מילר ועוזי כהן, בעת שהתגלע סכסוך בינם לבין עמוס רודין ואברהם מזרחי. סיני אמר: „בגאותי לגבן להגיע כי עדיין לא נתקלתי בהנהלה טובה כמו שיש לנו עכשיו. דווקא בתקופה של רודין ומזרחי היו אי סדרים בכספים ויש לי גם דוגמה טובה: בזמן המשבר הכספי, בשנה שעברה, היו חייבים לי 2000 דולר. הם אמרו לי: תגיד לשחקנים שחייבים לך 10,000 דולר. הכל כדי לגרום בלאגן בקבוצה... יש לי עוד הרבה דברים שאני יכול להוציא ושיגרמו להם נזק והמעמד הפוליטי שלהם יפגע...". דברי משה סיני כפי שהתפרסמו בעתון.

על כך אומר רודין במכתבו כ־24 ביוני השנה למבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל: „לנוכח הפרסומים בעיתונות של קפטן הפועל תל־אביב משה סיני, המלמד סניגוריה על ההנהלה הקיימת (אלי מילר ועוזי כהן) בהאבקה נגד ההנהלה הקודמת, ברצוני להסב תשומת ליבך שהדברים לא נאמרו בתום לב כי הם מתיישבים עם הסכומים שקיבל משה סיני תחת הנהגתם של אלי מילר ועוזי כהן... בחוד שעם תוספת שכר כזו, כאשר עליית המדד בתקופה המקבילה בסקורים אלה היא תוחזה ולא היישגים על המגרש – כל אחד היה קופץ להגן על כיסיהן מכספי אחרים".

כספי ציבור הפקר?

בסיום מכתבו מפנה רודין אצבע מאשימה לעברו של תדי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי תל־אביב ואומר: תדי, האם כספי ציבור הפקר הם? חיים סלע, עוזר מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, ענה ב־11 ביוני 1987: „בהתייחס למכתבך מיום ה־8 ביוני למזכיר המועצה, הריני להבהיר, כי אנחנו נמצאים בבדיקת כל עמדה שכן על פי בקשתך כל הנושא בבדיקת מבקר ההסתדרות".

עניין נוסף שמעלה רודין בתלונותיו למבקר ההסתדרות נוגע להסכמים שנערכו עם המאמן דוד שוויצר. בתזכיר ששלח רודין למזכיר מועצת פועלי ת"א תל־אביב ישי – יו"ר האגף לספורט,נוער וצעירים בוועד הפועל של ההסתדרות והעתקים נוספים נשלחו ליצחק אופק. מזכ"ל הפועל) הוא מפנה אצבע מאשימה אל עבר עוזי כהן – גזבר מועצת פועלי תל־אביב, ואלי מילר – מחזיק תיק הפועל מהוו ת"א. הם שחתמו על „הסכם ב'" עם המאמן דוד שוויצר, דבר המהווה, לטענתו, חריגה במסגרת ההסכם הבסיסי עם המאמן ביום ה־30 באפריל 1985, שנחתם לתקופה של שלוש שנים, ורק עם פרסום דבר תביעתו של שוויצר נגד הפועל תל־אביב בבית המשפט בתל־אביב, התברר דבר קיומו של „הסכם ב'", שלא אושר על־ידי נושאי התפקידים במזכירות מועצת פועלי תל־אביב.

שכר מופרז לשוויצר

רודין שלח תלונה למבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל ב־23 במארס 1987 ועדיין לא נסתיימה בדיקתה בה נאמר בין היתר:

בתאריך 30 באפריל 1985 נחתם הסכם עם דוד שוויצר לאימון קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א לתקופה של שלוש שנים. ההסכם הזה קובע סכומי בסיס, שיטת התשלום ומועדי תשלום וכ"כ קובע שיטת התאמת שכר. בהתאם לסעיף 4 של הנכפה נקבע שהסכומים המצויינים בתשלומים כה־שיעודכנו מפעם לפעם בהתאם להנחיות ההתאחדות לכדורגל.

הנחיות ההתאחדות לכדורגל לשנה זו קבעו, כי שכר מרבי למאמני ליגה לאומית בכדורגל לא יעלה על 35,000 ש"ח ברוטו (לא כולל הוצאות ודמי השתלמות). בפועל שולמו למאמן התשלומים הבאים:

- ב־5 במאי 1986 סך של 15,000 ש"ח.
- ב־28 במאי 1986 שתי המחאות, כל אחת על סך 7500 ש"ח, דהיינו סך הכל תשלומים 30,000 ש"ח נטו.

נוסף לאלה משולמת למאמן משכורת חודשית, מבלי להכנס לחישוב מדויק, שבוודאי יערך על־ידי הבקיאים בהחשיבי שכר בבסיורכם, ברור למעלה מכל ספק שביצוע תשלום נטו בגובה ההסכם הנקוב, בתוספת התשלומים החודשיים ומבלי לנכות מהם מס הכנסה, ביטוח לאומי ויתר הניכויים המתחייבים על פי חוק ועל פי ההסכם מהווים חריגים מכל ומעבר להסכם המאושר.

„ברצוני להדגיש" – כותב רודין למבקר – „ששלושה התשלומים הנזכרים שולמו למאמן עוד בתקופת היותי יו"ר מחלקת הכדורגל והאז מבלי שהדבר יובא כלל לידיעתי או לידיעת חברי הנהלת מחלקת הכדורגל".

תעודת יושר לגזבר

באורח תמוה ביותר, ולמרות שחלק גדול מן העובדות שהועלו כאן ובכתבה שנתפרסמה אתמול, היו ידועות למזכיר מועצת פועלי תל־אביב, תדי קאופמן, הוא כתב מכתב ליעקב ישי, יו"ר האגף לספורט נוער וצעירים בוועד הפועל ועם העתקים למבקר ההסתדרות ומזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר) עוד בחודש מאי השנה, שבו הוא בעצם נותן "תעודת יושר והצטיינות" למבוקרים על־ידי המבקר.

להלן מכתבו: „נוכח הפרסומים האחרונים באשר לאי־סדרים בכספים באגודת הפועל ת"א הריני להבהיר נחרצות, כי בדקתי את האשמות המועלות כלפי ניהול המערכת הכספית באגודה המנוהלת על־ידי גזבר המועצה עוזי כהן (עליו הוטלה האחריות על גזברות האגודה ואת כידוע לכם על פי ההלכות המוסדות העליונים של ההסתדרות והסכמת דר"ה המבקר) והגעתי למסקנה, כי המערכת הכספית מנוהלת על־ידי החבר כהן על הצד הטוב ביותר תוך גילוי נאמנות ומקצועיות. מובן מאליו, כי אני דוחה בשאט נפש כל ההאשמות, כמו כן עלי להדגיש, כי עוזי כהן נהנה מאמוני המלא ואינני כמיל כל דופי ביושרו".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג במגורים למשרד למקצוע חופשי בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים ברחוב ככר מלכי ישראל מס' 5 גוש 6912 חלקה 62
תיק בנין 7-310-005
בקשה מס' 870643
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת והטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו והתנגדה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בכפי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הלוח הכללי

למשרד עו"ד בעפולה
דרוש/ה
עורך/ת־דין
תנאי עבודה טובים
טלפון 06-591019
שד' ארלוזורוב 4 עפולה

דרושים
מבעלי מחפר ג'י.סי.בי.
רצוי מנוסים לאזור השרון או השומרון לעבודה באזור נתניה
06-331674 06-333895

דרושים
1) כרסמים
2) חרטים
3) בוגרי בית ספר מקצועי בענף המתכת לאחר שרות צבאי
בתנאים טובים
טל. 08-221053 03-727345 03-729084

לבית הספר [illegible]
דרושים
מורים לערבית
התקשרו יפנה
03-719337 03-722109

דרוש/ה
מנהל/ת
לניהול פנימיה אקסקלוסיבית בהרצליה פיתוח
★ נסיון מעשי חובה
★ בשבתות וחגים הפנימיה סגורה
★ כניסה לתפקיד מיידית
על המעוניינים לפנות לת.ד. 33307 ת"א – 61332 עבור משרה 600 בצירוף קורות חיים תעודות והמלצות

המשרד לקליטת העליה / הסוכנות היהודית
מינהל הסטודנטים התלמידים
דרושים רכזים ומדריכים חברתיים
באוניברסיטאות, במעונות הסטודנטים העולים במקומות הבאים:
חיפה, חולון, נתניה, ירושלים, ובאר שבע.
דרישות התפקיד:
ניסיון קודם בעבודת הדרכה.
תלמיד מן המניין או בוגר במוסד להשכלה גבוהה,
ידיעת שפות
על המעוניינים להתקשר לטלפון 02-241121
למחלקה לחברה ותרבות במינהל הסטודנטים

דרושה
אחות מוסמכת
לקיבוץ שער הגולן
עם מגורים במקום
טלפון עד השעה 12.00 – 06-757211 06-757380,
בערב – 06-757342 06-757171

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי זובין מהטה
סדרת קונצרטים לנוער
תשמ"ח 1987/88
1 יום שני 7.12.87 „צעירים בהיכל" התזמורת הפילהרמונית הצעירה בניצוחו של שלום רונלי־ריקליס
2 יום חמישי 14.1.88 „בארוק" לורנס פוסטר, מנצח; רוברט מוזס, כנר; יורם אלפרין, צ'לן
3 יום חמישי 3.3.88 „בסימן פורים" זובין מהטה, מנצח; בהשתתפות סולנים צעירים
4 יום רביעי 30.3.88 „ברטוק וקודאי" אריה ורדי, מנצח ומנחה
5 יום ראשון 8.5.88 „רומנטיקה" אריה ורדי, מנצח ומנחה
כרטיסים ל־5 הקונצרטים
החל מהיום 1 בספטמבר 1987 בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10.00–13.00.
מחירים: כרטיס אחד (לכל הסדרה) 70.- ש"ח
לרוכשים 2 כרטיסים, מחיר כל כרטיס 65.- ש"ח
לרוכשים 3 כרטיסים ויותר, כל כרטיס 55.- ש"ח.

תכנית הגרלה חיש־גד 2/87 מכוניות
מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם לתכנית הגרלת „חיש־גד" שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3460 מיום 14.6.87 עמ' 1882:
1. תחילת מכירתם של כרטיסי חיש־גד 2/1987 (מכוניות) ב־26.8.87.
2. כמות הכרטיסים היא: 5,040,000 כרטיסים.
3. הכמות המוזיקת של הכרטיסים הזוכים היא: 1,449,063 והסכום הכולל של הפרסים הנכללים בכרטיסים אלה הוא: 14,280,000 ש.ח.
אליצור גורן
מנהל כללי

מפעל הפיס מודיע
בהגרלת דב פיס מס' 36/87 שתיערך ביום ה' 3.9.87 ט' באלול תשמ"ז יועלו בגורל:
קוטג' מס' ס/1־2 גוש 10620 חלקות 118, 111, קיסריה וילג' שנבנה ע"י דניה סיבוס, חברה לבניה בע"מ, חברת בת של אפריקה־ישראל להשקעות בע"מ.
מכונית וולוו דגם 340 בז' מטל, מס' שילדה 317952

שידורים

טלוויזיה

כללית

5.30 „עולמו המופלא של וולט דיסני" פרק שמיני: „הדובים ואני – חלק שני".
6.20 משלי להתעמות – שם הפרק: „הצפרדע והעכברוש".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 תקלאות היום – סרט על ייעוץ: סרט על פינות חי והשיבותן לעולם הילד; ד"ר גדייס חורי מדבר על עולם החי והצומח בעיני הילד הערבי. (תרגום לעברית).
7.00 בקו הבריאות – תכנית ראשונה בסדרת תכניות על העיניים (תרגום לעברית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 „משחר מהפרטיים" – ענייני קולנוע. מגישה שירה גרא.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 מוקד.
10.05 „המטרה בול" – סרט קולנוע. הבמאי הבריטי ג'ון בורמן נתפרסם בזכות הסרט הזה כאחד הבמאים הבולטים ביותר של הקולנוע בעשרים השנים האחרונות. לי מארווין, גאנגסטר, שאשתו ושותפו בוגדים בו, בחושבם שהוא מת. שנתיים אחר־כך הוא יוצא לנקום בהם וגם להחזיר לעצמו את הכסף שגזלו ממנו. העלילה מתרחשת סביב האי אלקטרז, שבו היה בעבר בית הכלא המפורסם ביותר באמריקה. לצדו של מרווין מופיעים אנג'י דיקינסון וקארול אוקונור (ארצ'י בנקר). שנת ההפקה 1967.
11.30 חדשות הלילה.

לי מארווין ואנג'י דיקנסון ב„המטרה בול", הערב בטלוויזיה, 22.05

חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 תולדות היישוב, ארץ מולדת (ב'): בין תורכיה לבריטניה (כ).
08.40 אנגלית ו'.
09.00 מדעי הטבע, יסודי.
09.20 אנגלית ז'.
10.00 שעת כושר.
10.10 מדעי הטבע ה'-ד': גוף האדם (כ). לשחק בביטחה (כ).
10.30 פרפר נחמד: בוקר טוב.
11.00 חשבון ו': השבר העשרוני.
11.15 אנגלית י"א-י"ב.
11.30 קשת וענן: גלגל הזמן (כ).
12.00 אנגלית ח'.
12.25 אנגלית י'.
1.00 מדעי הטבע, על־יסודי.
1.30 גאוגרפיה של ארץ ישראל (כ).
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 ישר ולעניין: מה הלאה.
2.20 מגע 3,2,1 אוף: נשבר המוחר.
2.50 הפונדק בפרדץ־המשת המייל: פרק 37.
3.40 200 שניות למשרד הבריאות.
3.45 שעת כושר.
3.55 טוב טוב הגמד: פרק 10.
4.20 פיצוחים: שעשועון טלוויזיה. נושא פרסים.
5.00 ערב חדש. מנחה גדעון רייכר.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – ברליוז: הפתיחה „קרנבל רומאי" (התז. הפיל. הישראלית/ל. מאזל); סרזסאנס: קונצ'רטו מס' 2 לפסנתר בסול מינור (ד. בר אילן/תז. סימפ. של במברג/ר. בנציג; ברהמס: קונצ'רטו לכנור ברה מג'ור אופ. 77 (ה. שרינג/התז. הסימפ. י־ם רשה"ש/ג. ברטיני; צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 2 אופ. 17 בדו מינור „הרוסית הקטנה" (התז. הפיל. הלונדונית/מסטיסלב רוסטרופוביץ').
09.00 קונצרט בוקר – דביסי: הפרלוד „מנחת הפאון" (התז. הרדיו הצפרדי/ג. ברטיני; וייטאן: קונצ'רטו מס' 5 בלה מינור לכנור (י. פרלמן/תזמורת פריס/ד. ברנבוים; ברליוז: „רומאו ויוליה" סימפוניה דרמטית (התז. הפיל. הישראלית/ד. ברנבוים/מקה. האיחוד/„זמרי קאמר"/א. אבי־מקה. רינת ומקה. האקדמיה הירושלמית למוסיקה „ארוביס" שוודריך סטנלי ספרבר. סולנים: ק. קילסון/צ. ברלס/ר. באסטון; בטהובן: סימפוניה מס' 6 בפה מג'ור „הפסטורלית" (התז. המלכותית מלונדון/א. דוראטי).
11.57 פינת השיר.
12.00 אמנים באולפן
13.00 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויזה – צבי אבני: סינכובוזורסק (ע. עציון ק/סופרן/עם סרט מנגנו מוקלט מראשא מיקלוש מרוש: קונצ'רטו לסרומבון (כ. לינדברג/טרומבון/התז. הסימפ. של גבלבורגס/ר. סלומון); בו לינרו: קונצ'רטו לצ'לו (מטס רונדין/צ'לו/התז. הסימפ. של גבלבורגס/ר. סלומון).
16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש – הנדל: (בתזמור אריה מירקין): סונטה מס' 4; קארל שלמון: מחולות מתושלח; מתיאס: קונצ'רטו לקלרינת ותזמורת אופ. 68 (סולן – ג'רבאו דה פאייה); ברהמס: וריאציות על נושא של הנדל.
18.00 שעה עם בנג'מין בריטן כמלחין לילדים.
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד רצף מוסיקלי.
20.30 אופרה – רג'ינה מאת בילצשטיין.
23.00 מחוזרי יצירות – מנדלסון: רביעיית מסנתר מס' 3 + מבחר שירי אביב עם ובלי מילים.

רשת א'

10.05 שירים – מחולות ושירים ישראליים.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „הספרות העברית – התנועות הפועלים בארץ־ישראל" המעשה־כמבקר ביום של תנועת הפועלים" – פרופ' מנחם ברינקר.
16.05 תוצרת הוך – על אימוץ ילדים (ש.ש).
17.10 שירי עמים.
22.05 בגוף ראשון – הפעם: עם דוד שיץ (ש.ש).
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

18.06 יש שאלות – שידור חי מקבוץ מסדה בעמק הירדן.

19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון.
20.05 צימוקים ושקדים – מבחר שירים ביידיש הפעם: „שירים ומספרים".
22.05 מתפשים את המסתור.
00.15 ג'ז ועוד.

רשת ג'

09.05 מה, כבר תשע?
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי יודע? – שירי שנות השבעים.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק ביום חול.
14.06 לי ולך – שיר וברכה.
15.05 חדש, חדש המחדש.
16.05 הצגה יחידה.
18.06 הצעקה האחרונה.
20.05 סיגנוי רוק – שירים עבריים.
21.05 צליל מכוון.
23.05 הלילה הזה שירים.

גלי צה"ל

09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
15.05 בה אין.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 אבות ובנים – סדרת תוכניות הקוראות קציני צה"ל הנגידם. תכנית ראשונה: קצין חימוש ראשי תא"ל משה קרצר ובנו עידו (ש.ח).
19.05 שירים מבצע.
19.05 רדיו רדיו (צה"ל 2)
20.05 פרזוקים קרובים – מסטות באנטרקטיקה (ש.ח).
20.05 סבבבבסים (צה"ל 2)
21.30 לילה לא שקט.
22.05 הפסקת עשר (צה"ל 2)
23.05 קול הג'ז הזה (צה"ל 2)
23.55 שיחת חצות – עם מחמוד דרייר – מוצר.

שידורים קבועים

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר.
07.07 פרסים על התכניות.
11.57 מגישים שיר.
20.27 מגישים שיר.

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 הגות.
09.05 טלודיה.
10.05 פנינים בוקר.
12.05 מעורב ירושלמי.
14.06 בראש צעיר.
15.00 צבעי הקשת.
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.

רשת ב'

06.06 „שמע ישראל".
06.12 התעמלות בוקר.
06.22 לחקלאי.
06.30 סקירות מאמרי המערכת.
06.53 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 בראש צעיר.
09.05 כוכב הבוקר.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.40 הדרעת.
12.10 „אא בב".
12.50 מה נשמע.
13.00 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת בזוק.
15.05 רגעי קסם.
15.51 לוח מודעפון.
16.05 תוצרת הארץ.
16.55 קראנוי ספר.
17.05 יומן בלכלה.
17.30 על מספרים ואנשים.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
22.58 רגע של עברית.
00.05 יומן הצות.

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 בא לי.
10.05 שיחה.
11.05 30 בגל.
13.05 כל טוב.
14.06 בכן גב.
16.05 מוסיקה לעניין.
17.05 משקפיים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקוס עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 מתות.
10.05 הפסקת עשר.
11.05 בכן לעבשיו.
13.05 אחד אחד.
14.05 דו רה מי.
15.05 מה יש.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מבצע.
21.00 מבט לחדשות.
22.05 על הדבש ועלא כיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שירה.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.

שימו לב לשידורי F.M.

קולנוע

חדוות הסבל בצבעים טבעיים

ז'אן דה פלורט.
במאי: ז'אן ברי

„ז'אן דה פלורט" אינו יותר מאשר משל כפר תמים, משעמם בחלקו, סיפור סבל ללא אתנחתא ומוצא מהסוג שפעם אהבו האירופאים להלביש על גבי סיפורים של מופסאן וזולא.

ז'אן, גיבן בעל חלומות, (ז'ראר דפרדייה) זוכה בירושה צנועה. קמצוצתה הברוכה של אמו השאירה לו בית כפר חורק, חלקת אדמה וכמה אלפי פרנקים. ז'אן חולם לממש חלום נאור על חיי כפר טהורים ופרנסה מיגיע כפיים. חלומו מתנגש במשאלותיהם של שני שכניו, סזאר (איב מונטאן) ובן אחיו אוגולין (דניאל אוטוי), צעיר רפה שכל. הצעיר שב זה עתה אל כפר מולדתו לאחר כמה שנים בצבא. במקום לגדל כרמים באדמת הסלע הוא חולם לגדל ורדים, אבל המעיין נמצא באחוזתו של ז'אן דה פלורט, החקלאי הבתול מן העיר.

הצעיר ודודו הם היחידים שיודעים את מקומו המדויק של המעיין התת קרקעי, החרב כמעט. אם יביאו קשיי החקלאות בארץ הצרבה את ז'אן לזנוח את החלום, אולי יסכים למכור להם את אחוזתו וכך יזכו במעיין הנחבא. ליתר בטחון סותמים שני הנוכלים את פתח המעיין בבטון, מעלימים אותו לגמרי, ודנים את המתנחל ומשפחתו לשנתיים צחיחות של עבודת פרך. יום יום מביטים הכפריים בתמהוני מהעיר תחת משא הכים ואיש אינו פוצה פה. במקומות האלה מדברים רק כפי הצורך וזר מהעיר הוא אויב.

זו המסגרת. בתוכה, זה מול זה, מציב הבמאי שני כוחות משלימים, רשעות קמאית של איכרים חשדניים, מול תמימותו של דון קיחוט ספרותי מהעיר, נציג נלהב של ההומניזם הצרפתי, האמונה באדם, במדע ובקידמה. האידאליסט גורר את משפחתו אל הכפר הצחיח כדי „להימלט מזדון העיר, לשתות את יין גפניו ולאכול מפרי אדמתו". האיכר, אידאל הזיים הטבעיים שאליהם מתכוון המשורר, מצטייר כדמות מאוסה, נכל אומללי שקשיי החיים הזיסלו את רחמנותו.

בתוך האירוניה הזאת מותח הבמאי סיפור יסורים ארוך מכפי צרכיו. הכל מניחים לשני המנוולים, הדוד ואחיינו לפרוש את רשתם סביב המסכנים ואיש אינו מתערב. שנאת זרים, אמונות תפלות, שנים של בצרות ותשדנות מסורתית מתמודדים במשל זה נגד מורשת רעיונות רומנטיים, אבל השיעור, מקץ שעתיים ארוכות מדי, נתעק במליצות מוכרות, שלי לפחות הזכירו את משנת סרטי הטבע והיער האמריקאיים של השנים האחרונות.

שכניו של ז'אן דה פלורט: סזאר (איב מונטאן, מימין) ובן אחיו אוגולין (דניאל אוטוי)

אין זאת אנלוגיה להוצה. בכל הסרטים האלה עוזב אידאליסט את העיר המכוערת כדי להתחיל בטבע מבראשית ובהליך ההגשמה האובססיבי של החזון האישי הוא מדגים לנו את הבלותה המרשעת של אמונה ברבר אחד ללא פשרות. אין כל רע במשנה התמימה הזאת. אין גם כל רע בסרט טבע יפה לעין, אבל „ז'אן דה פלורט", לאסונו, ממשיך להמשיל לנו עוד שעה ארוכה אחרי שהבנו את הנמשל, מבלי להניח לנפשות הטובות לנוח מעט מיסוריהן התנ"כיים.

איב מונטאן, בתפקיד הדוד סזאר, הוא מפיסטופל כפרי מצמרר עוד על גבול הליצנות. שחקן נפלא. ז'ראר דפרדייה, בתפקיד בעל החלומות, מפגין שברירות נוגעת ללב, אבל גם מעריציהם של שני אלה יפהקו קצת. בקיצור, משל צבעוני ארוך מדי על טוב ורע בשחור לבן.

בסוף הסרט תבשר לכם כותרת דרמטית כי צפוי לכם המשך בקרוב. לדעתי אין כאן מה להמשיך, אם כי חשוד עלי על פי קטעי הפרסומת לסרט הבא שהמשך יהיה מעין סרט־סידור־חשבונות. מאנון הבת, שהיתה ליפהפיה בלונדינית מהירה לרשעים.

יגאל משיח

כנס מקהלות בין־לאומי – בלי מקהלה ישראלית

בחודש שעבר התקיים בווינה הכנס העולמי של הפדרציה הבין־לאומית למוסיקה מקהלתית, ארגון שנוסד ב־1982 (הנציגה הקבועה של ישראל בארגון היא אסתר הרליץ, מנהלת ה„זמריה"). במשך עשרה ימים התקיימו סדנאות למנצחי מקהלות, בהדרכת מנצחים נודעים כאריק אריקסון משוודיה, דיונים וקונצרטים, בהשתתפות עשרים מקהלות מובחרות, מארצות שונות, שבאו להופיע ולהשתתף בכנס. המקהלות הגיעו, בין השאר, מצרפת, קנדה, ארה"ב, איסלנד, שוודיה, דרום קוריאה, פולין, צ'כוסלובקיה, הונגריה וברה"מ.

המקהלה הישראלית „זמרי קאמרך" ומנצחה אבנר אתי הוזמנה רשמית לקחת חלק בכנס (בסדנאות ובקונצרטים) אך נאלצה להשאר בבית מחוסר תקציב לכיסוי הוצאות הנסיעה.

מקובל שמארחי הכנסים, במקרה זה האוסטרים, מממנים את הוצאות הנסיעה ואילו המדינה השולחת משלמת עבור ההסעה. עדה ידלין, מנהלת „מקהלת האיחוד", שהשתתפה כאחד מנציגי ישראל, מספרת שהעדרה של מקהלה ישראלית בכנס החשוב, גרם לאכזבה בקרב המשתתפים ולמבוכה אצל הנציגים הישראלים. אין ספק שישראל מסוגלת להציג אמנים ברמה בין־לאומית בתחום השירה המקהלתית. מצער שלמוסיקה המקהלתית הישראלית לא היה ייצוג בכנס בווינה באמצעות גוף מבצע.

על רמתה האמנותית של מקהלת „זמרי קאמרך" מעידה, בין השאר, העובדה שבעונה הבאה (בדצמבר) ינצח עליה, במסגרת „קול המקהלות", גם המנצח הבריטי הנודע ג'ון אולדיס, מגדולי מנצחי המקהלות בזמננו.

ישראל דליות

אורחים בפסטיבל חיפה

ג'ימי מוראקאמי, יוצר סרטי אנימציה ממוצא אמריקאי־יפאני ילווה לפסטיבל הסרטים שייערך בסוכות בחיפה את סרטו „כשהרוח נושבת". מוראקאמי, במאי עטור פרסים, מבסס את סרטו על רומן מאת **ריימונד בריגס** המספר בזוג קשישים בריטיים למחרת השואה הגרעינית. הסרט היכה בזמנו גלים שאף ליכתו את חופט, גם בזכות שיר הנושא המושר בפי **דייוויד בואי**. מוראקאמי, כנראה ללא בואי, ישהה שתי יממות על הכרמל.

תגיגה בפני עצמה צפוייה בחיפה לנוכח ההבטחה להקרין תשעה מסרטיו של הקומיקאי המזהיר **פרסטון סטרג'ס**. חשיפה שכזו, של יוצר ששמעו לא חרג ממעגל יודעי ח"ן, היא שמעניקה לפסטיבלים את משמעותם.

אמיר רותם

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל – 1.9.87

1. מחוזות האהבה – ירדנה אראי
2. רחבת הריקודים – יהודית רביץ
3. שלח לי מלאך – משינה
4. עוד תראה אותי – אילנה אביטל
5. תמונות – אזים
6. אהבתי אותך אז – סי היימן ולהקה מקומית
7. אחת מהבוהמה – אריק סיני
8. צומת דרכים – יזהר כהן
9. שש־עשרה שבע־עשרה – להקת הנח"ל
10. יום פראי – דפנה ארמוני
11. כל עוד – בועז שרעבי
12. אנחנו באותה סירה – אסתר שמיר
13. במקום מכתב – חדווה עמרני
14. אני אהיה הליצן שלך – חנן יובל
15. מישהו שר במדבר – חיים משה
16. המלך הלבן – מני בגר
17. רדיו רמאללה – יהודה פוליקר
18. אורה – רמי קליינשטיין
19. ספינת החלומות – בני ברמן
19. שיר בדואי – מתי כספי
20. עוף גוזל – אריק איינשטיין
21. זמנך עבר – אהוד בנאי והפליטים
22. כמעט סתיו – גידי גוב
23. לא שותה לא מעשן – כמו צועני
24. תגידי אש – תגידי מים – מאיר בנאי
25. קיר של אהבה – נוער שוליים
26. מתלידים – חיים צינוביץ
27. היום האחרון לבצורת – זורית ראובני
28. טיפה אהבה – מירי אלוני
29. קריאה לעזרה – קו 8
30. ככה – צולי

חפינה לשיפוטכם

31. לוליטה – גידי גוב
32. לא זז מכאן – דני סנדרסון
33. קסמים – גלי עטרי
34. ערב ניגונים – יזהר כהן
35. כמו לוליין – ותיקי הבריגדה

לכבוד:
„מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, י־ם, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ______
בתובת: ______
תאריך ______

שלושים שנות דודאים ארכיון „דבר" סיפק לנו את ההוכחה ואת התמונה המצורפת: שלושים שנה חלפו מאז הפכו **בני אמדורסקי וישראל גוריון** ל„דודאים". ארוע יוצא דופן זה יצוין במופע חגיגי, שייערך ב־19 בספטמבר באמפיתיאטרון ואוהל בת"א ובאלבום שירים מפואר אליו יצורף תקליט. אורחי ה„דודאים" בערב החגיגי, המאורגן על־ידי עיריית ת"א, יהיו **חנן יובל, פאקו איבנז, באלדי אוליאר, „הפרברים"** ועוד. אלבום השירים – „30 שנים דודאים", יכלול 50 משיריו המפורסמים של הצמד, כולל תווים, בהם עיבודים מקוריים לשני הקולות המיוחדים של „הדודאים" ומעט היסטוריה המתעדת את דרכם האמנותית. לאלבום יצורף תקליט שיכלול 30 שירים מההסטוריה המזמרת הזו.

■ **תל־אביב**
אסתר: קינג קונג מס' 2 9.45, 7.30, 5
אדלר: ילדים חורגים לאלוהים
9.30, 7 עמי ותמי 5
בית ליסין: ראשים מדברים 11.15, 9.15
בן־יהודה: כלא היהלום 9.30, 7, 4.30
גורדון: קבנוד 9.45, 7.45, 5
גת: בלוז לתופס הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1:
שם הורד 7.15, 9.45, 4.30, 1.30, 11
דיזנגוף 2:
גבר באוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: קרחנים אישיים 9.45 7.30
פשע מושבל ויהיה קונה 5, 3, 1, 11
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
הוד־יבואתן: אלודין ומגודת הקסבים 7.45
קרוקודיל דנדי 9.45 הצות – סקס
חוד: ניגנה אמריקאי 3 9.30 7.30, 5,
הקלנוע ובית ציוני אמריקה:
שבלול 5, 7.45, 9.45
חן 1: הנוכל האוהבת המאהבת 9.50,
7.35, 5.35 שלגיה ושבעה הגמדים
10.45, 12.45, 4
חן 2: לבו של אנג'ל 9.50, 7.35, 5.35
בבבי 4, 12.45, 10.45
חן 3: אני החברה 9.55, 7.40, 5.30 /
דוכני איכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: ב"ס למשמר אוהר 5.40, 3.55
הנות קטנה ומסריפה 9.50, 7.40
רוכין הוד 12.45–10.45
חן 5: נשק קטלני 9.55, 7.40, 5.30 /
הרפתקאותיו של סופר בלש
4.00, 12.45, 10.40
לב 1: נרדפי החוק 10, 7.50, 2.50
לב 2: טוויסט רוקדים במוסקבה 10, 7.50
תעלולי ססן 5, 2
לב 3: ימי הרדיו 10, 8, 5, 2
לב 4: בקצב הכעוס 10, 8, 5, 2
לימור: פוטו רומן 9.30, 7.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוזיאון ת"א: בותו של סוכן 9.30, 7,
4.30 · קולנוע קיץ בגן המוזיאון /
לורי אנדרסון בית האמנים 9.00
מקסים: המובכל בטיסון 9.30–7.30
כיון ולסעבר אלגניג גבר בהוסנה
9.40, 7.30, 5
סינמה 1: אי.טי חבר מכוכב אחר
9.45, 7.20, 5
סינמה 2: אלאריך ומגודת הקסמים
9.30, 7.30, 5
סנמטיה: סגור לרגל שיפוצים
התניה הישראלית: בלייד ראנר 9.50
פאר: לא שם זין 9.30, 7.30, 5
פריז: ליבדיינס 9.30, 7.30, 4, 2, 11
סם פאסטליני 23.30
צפון: ז'אן דה פלורט 9.30, 7, 4.30
שחף: סוד ההצלחה 9.40, 7.15, 5
עמי ותמי 11 בבוקר
תמוז – רמת־אביב: בטי בלו 9.40, 7.15
תעלולי: התנות מעבר לפינה
9.50, 7.40, 5.30
תל־אביב: 007 באזור המסוכן
9.45, 7.15, 4.30
הסינמטק הישראלי:
7.15 א. הקסם האחרון של סבה
ב. הבנקרים הזעירים
9.30 חטא על כף ביתך

■ **ירושלים**
אדיסון: 007 באזור המסוכן
9.30, 7 / עמי ותמי 4.30, 10.30
אורגיל: הנוכל האוהבת המאהבת 9.15
קינג קונג מס' 2 7.15, 4.30
אוריון 1: ימים של תהילה
9.15, 7.15, 4.30
אור 2: פוטו רומן 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: אהבה במלון ראוה
9.15, 7.15, 4.30
אור 4: תתיד אמריקאי 9.15–7.15–4.30
כשנה מקום משנה מזל 23.15
אור 5: בקצב הכעוס 9.15, 7.15 ספרין
מוסקיטו 23.15 המובכל בטיסו 4.30
אור גיל: ליבו של אנג'ל 9.45, 7.30,
שלגיה ושבעת הגמדים 5, 12.30, 10.30
סרון האובצד הסודי 4.30 משה פראי 8
בית אגרון: חלף עם הרוח 4.30
מצביא משתנ"ם 8
משה פראי 22.00
סלח לי אתה נושק את צוואר 10
משה פראי – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
הבירה: סגור
כפיר: סוד ההצלחה 9.30, 7.15
מיטשל: לא שם זין 9.30, 7.30
סמדר: ימי הרדיו 9.15, 7
עדן: ניגנה אמריקאי 3 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלוז להופך הגדול
9.30, 7.30, 4.30 מפצח האגוזים 10.45
תיאטרון ירושלים: שיחות מלוכלכות
9.30, 7.15

■ **חיפה**
אורה: תתיד אמריקאי 9.15, 7.00 /
נותן מכוכב אחר 4.00
אורלי: לבידיינס 9.15, 7
הרפתקאותיו של סופר בלש 4.30–11
אמפי־תיאטרון: 007 באזור המסוכן
9.15–7–4.30
ארמון: סגור
חן: התנות מעבר לפינה 9.15, 7
עצמון 1: ניגנה אמריקאי
3 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: קרחנים אישיים
9.15, 7 סופרמן 4 4.30
עצמון 3: ילדים הורגים לאלוהים
9.30, 6.45, 4.15
מאר: ליבו של אנג'ל 9.15, 7, 4.30
קולנוע: לא שם זין 9.15, 7.15
רון: סוד ההצלחה 9, 7, 4.30 /
עמי ותמי 11.00
רב גת 1: הנוכל האוהבת והמאהבת
9.15, 7
רב גת 2: בלוז לתופס הגדול 9.15, 7,
הסבי הפיל המעופף 11

■ **קריות חיפה**
כפיר: סיפור מהחיים 9.30, 7.15
סביון: דונה פלור 9.15, 7
אורות: ימי הרדיו 9.30, 7.15
בית העם: לא שם זין 9.30
היובל: מטרה חמה 9.15–7.15
ניצן: פוטו רומן 9.30–7.15

■ **אשדוד**
אסתר: סופרמן 4 7.30 /
ילדים חורגים לאלוהים 9.30
אשדוד: לא שם זין 9.30, 7.30

■ **אשקלון**
אבנר: ילדים חורגים לאלוהים 7.30–9.30

מאפה: סופרמן 4 9.00, 7.30
רחלי: אל תקרא לי לבן 10.30–7.30

■ **באר־שבע**
חן: סופרמן 4 9.30–7–4.30

■ **הרצליה** ■ **רמת השרון**
היכל: אהבה במלון ראוה 9.30–7.15 /
אי.טי. חבר מכוכב אחר 5, 11
כוכב: הפרוטוקול הרביעי 9.30
קשוחים שבאלה 7
מלון דניאל:
■ עפולה: מופיתורין: שיחות מלוכלכות 9.00

■ **חולון, בת ים**
ארמון: לא שם זין 9.30, 7.30
בנבדה: בלוז לתופס הגדול 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: סגור · אורגיה:
נשק קטלני 9.30, 7.15
ספיר: ימי הרדיו 9.30–7.30 /
עמי ותמי 11, 5
רינה: כלא הילטון 9.30–7.30
עצמאות: נינג'ה אמריקאי 3 9.30–7.30,
עמי ותמי 5 11.00

■ **טבריה**
אביב: לא שם זין 8.30

■ **כפר־סבא** ■ **רעננה**
עתל: המובכל בטיסו 9.30, 7.30, 5
חן: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
אורות: סגור
בית ב.ל. החומה 10, 8

■ **לוד** ■ **רמלה**
אורלי: סגור
גלה זית: פוטו רומן 9.30, 7.15
אורה: לא שם זין 9.30, 7.15, 5
היכל התרבות: נשק קטלני 9
מהרוכים באהבה 5

■ **נהריה** ■ **עכו**
הוד: 007 באזור מסוכן 9.30–7.15
רון: ילדים חורגים לאלוהים 9.30–7.15
אמפיתיאטרון: אהבה צעירה אסקימו לימון
7 – 9.30, 7.30

■ **נתניה**
רור היכל התרבות: קרוקודיל דנדי
9.30, 7.30, 5.30
סטאר: לא שם זין 10, 8, 6
הקספציה והיומן 11 בבקר
אסתר: סופרמן 4, 10, 8, 6
שרון: המובכל בטיסו 10, 8, 6, 11
בבקר המובכל בטיסו

■ **קרית אונו**
מרכז קהילתי: מעבר לשיא
9.15, 7.00, 5.30

■ **פתח־תקוה**
שלום: נשק קטלני 9.30, 7.15
היכל 1: סוד ההצלחה 9.30, 7.15, 5
היכל 2: אהבה במלון ראוה 9.30, 7.30
עמי ותמי 5, 12.30, 10.30
היכל 3: שם הורד 9.30, 7 / אי.טי חבר
מכוכב אחר 4.30, 12.30, 10.30

■ **ראשון־לציון ורחובות**
ג.ג. רון 1: נינג'ה אמריקאי 3 9.30,
7.30, 5 עמי ותמי 12.30, 10.30
ג.ג. רון 2: סוד ההצלחה 9.30, 7.15, 5
אי.טי. חבר מכוכב אחר 12.30, 10.30
בקמבון: סגור
ראשון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
בית העם: צעירים וקשוחים 9.30, 7.15
הוד: לא שם זין 9.30–7.30
חן: סופרמן 4 8 סמורה של אבנם 10

■ **רמת־גן וגבעתיים**
ארמון: דונה פלור 9.40
קינג קונג 2 7.30, 5
אורגיה: הנוכל האוהבת המאהבת 9.45,
7.30, ליבדינס 5.00
לילי: לא שם זין 9.30, 7.30
הדר: סוד ההצלחה 9.30, 7.15
עמי ותמי 5, 11
רב גן 1: בלוז לתופס הגדול 9.40, 7.30
הרפתקאותיו של סופר בלש 5.00
12.30, 10.30
רב גן 2: ירח לתמצות 9.50, 7.30
דוכני איכפת לי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 3: אני והחבורה 9.45, 7.30
רוכין הוד 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30
שלגיה ושבעת הגמדים
5.00, 12.20, 10.30
שבזבה: 007 באזור המסוכן 9.30, 7.15